

RISØR KOMMUNE

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016

VEDTATT AV RISØR BYSTYRE 27.09.2012, POLITISK SAK 132/12, ARKIVSAK 2012/786

Risør - for gjestfrihet, nyskapning og mangfold

Økt bosetting og livskvalitet gjennom forebygging, bevaring, vekst og utvikling.

INNHold

1) Vedtak	5
2) Rådmannens innledning	9
3) Sammendrag av rådmannens forslag	10
3.1 Følgende nye/endrede tiltak / utredninger igangsettes i perioden	10
3.2 Prioritering av tiltak	11
3.3 Forslag til drifts- og investeringsrammer for perioden	13
4) Styringssystem	14
4.1 Planstrategi, kommuneplan og sektorplaner	14
4.2 Handlingsprogram og økonomiplan	14
4.3 Budsjett og virksomhetsplaner	14
4.4 Regionale og statlige planer	14
5) Kommuneplan og satsingsområder for perioden	15
5.1 Innledning	15
5.2 Mål og Satsningsområder ihht. kommuneplanen (2006)	15
5.3 Mål og Satsningsområder ihht. Handlingsprogram 2010	19
6) Utviklingstrender i kommunen	20
6.1 Økonomi	20
6.2 Befolkning	21
6.3 Samhandlingsreformen	21
7) Tidligere vedtak med konsekvens i perioden	22
7.1 Bo og levekår	22
7.2 Infrastruktur	31
7.3 Kunst og kultur	41
7.4 Næringsliv	45
7.5 Reiseliv	47
7.6 Sentrumsutvikling	48
7.7 Skole	50
7.8 Internt	54
7.9 Eksterne planer og vedtak	58
8) Forslag til nye tiltak og utredninger i perioden	61
8.1 Sektorovergripende tiltak/utredninger	61
8.2 Bo og levekår	62
8.3 Infrastruktur	63
8.4 Kunst og kultur	65
8.5 Næringsutvikling	66
8.6 Reiseliv	66
8.7 Sentrumsutvikling	66
8.8 Skole	67
9) Forslag til prioritering av utredninger og tiltak	68
9.1 Utredninger og tiltak som er i gang	68
9.2 Utredninger og tiltak som er ”pålagt”	68
9.3 Utredninger og tiltak med høyest prioritet	69

9.4	Utredninger og tiltak som kan avvendes noe	69
9.5	Utredninger og tiltak som nedprioriteres nå	70
9.6	Økonomiske konsekvenser av tiltakene i perioden	70
10)	Intern organisasjons- og tjenesteutvikling i perioden	72
10.1	Organisasjon og administrasjon	72
10.2	Helse og omsorg	72
10.3	Sosiale tjenester	73
10.4	Tidlig intervensjon	74
10.5	Oppvekst og Skole	75
10.6	Tekniske tjenester og forvaltning	76
10.7	Kultursektoren	77
11)	Investeringsplan for perioden 2013 – 2016	79
11.1	Forslag til investeringsplan for perioden	79
11.2	Tiltak som ikke tidligere er omtalt	84
11.3	Vurdering av kommunens investeringsaktivitet i perioden	85
12)	Driftsrammer og utviklingsbehov i perioden	88
12.1	Fellesområdene	88
12.2	Fordeling av rammer	95
12.3	Rådmannen og rådmannens stab	99
12.4	Enhet for støttefunksjoner	99
12.5	Enhet for habiliteringstjenester	100
12.6	Enhet for omsorg	101
12.7	Enhet for kultur	102
12.8	Enhet for plan og byggesak	103
12.9	Enhet for eiendom og tekniske tjenester	104
12.10	Enhet for barnehage og barneskole	105
12.11	Enhet for ungdomskole og voksenopplæring	106
12.12	Enhet for kvalifisering	106
13)	Oppsummering og konklusjon	108
	Vedlegg 1: Utskiftingsplan biler og utstyr	109
	Vedlegg 2: Fordeling av tiltak og utredninger	110

1) Vedtak

I Følgende nye eller endrede tiltak / utredninger igangsettes i perioden:

1. Revisjon av Risør kommunes kommuneplan igangsettes høsten 2012.
2. Dersom regnskapet for samhandlingsreformen for Risør kommune kommer ut med overskudd i avslutningen av regnskapet V2013, settes pengene av til å brukes til forebyggende helsearbeid som hindrer innleggelser på sykehus. Videreutvikling av Frisklivssentralen sees som en del av dette.
Egen sak om tiltak fremmes etter regnskapsavslutningen.
3. Det gjennomføres kompetansehevingstiltak rettet mot assistenter i skole og barnehage for å øke handlingsorientert kompetanse i forhold til barn med utfordrende adferd.
4. Risør kommune vil, sammen med Gjerstad kommune, ha fokus på landbruket. Kommunen vil søke Fylkesmann og Fylkeskommune om midler til kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord. Målet er å øke husdyrproduksjonen og å redusere gjengroing i kulturlandskapet. Midler fra Fylkesmann/Fylkeskommune benyttes også til å leie inn Landbruksrådgivning Agder.
5. Bystyret ber administrasjonen være en aktiv pådriver ift. fylket for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;
 - a. Gjennomføring av vedtatt utbygging
 - i. Fase 1: Frydendal til og med rundkjøringen ved REMA
 - ii. Fase 2: Fra rundkjøringen ved REMA til og med avkjørselen til Hestemyr
 - b. Gjennomføre regulering av strekningen fra etter avkjørselen til Hestemyr og frem til garasjene på Lindstøl i egen regi ihht. avtale med fylket.
 - Gjennomføring av utbedring av strekningen regulert i pkt.b.
 - Veglys på hele strekningen fra Vinterkjær til Østebøsletta.
6. Det innføres "luft til vann" varmepumpeanlegg i Idrettsbygget. Anlegget etableres slik at det på et senere tidspunkt kan utvides og knyttes til jordvarme.
7. Utskifting av biler og utstyr til bruk i teknisk drift gjennomføres ihht. plan
8. Det etableres garasjer for utleie til beboere i Orreveien ressursenter.
9. Det etableres en felles satsing på utvikling og formidling av det historiske Risør. Satsingen tar opp i seg allerede etablerte tiltak som:
 - Nytt museumskonsept med Trehusbyen som plattform
 - DIVE analyse av Mortensenkvartalet
 - Utvikling av Festningsanleggene i Urheia
10. Arbeidet med revisjon/etablering av plan for næringsutvikling i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere reiseliv og kultur.

11. Arbeidet med revisjon/etablering av plan for oppvekst i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere barnehage, skole og fritid.
12. IT-utstyret i skolene oppgraderes til tidsriktig standard i løpet av fireårsperioden.
13. Ungt Entreprenørskap tas mer i bruk i skolene.
14. Prosjektet "Psykisk helse barn og unge i skolen" fortsetter i perioden.
15. Andel sykepleiere i avdeling for hjemmetjenester økes til minst 30 %.
16. Organiseringen av arbeidet med en ny Risørbok i forbindelse med 300-årsjubileet for Risør som by, startes opp.

II Prioriteringer

Bystyret vedtar følgende prioriteringer av utredninger og tiltak. Utredninger og tiltak som ikke nevnes under, men som er omtalt i Handlingsprogram og Økonomiplan 2013-2016 slettes eller slås sammen med tiltak under med referanse til omtale i dokumentet.

A Følgende utredninger og tiltak er i gang og prioriteres først for ferdigstillelse, tiltakene nevnes i prioritert rekkefølge:

1. Sønedeled skole (T)
2. Risørhuset (T)
3. Rehabilitering Sandnes (T)
4. Leiekontrakt VIRK (T)
5. Scanning av eiendomsarkivet (T)
6. Mobildekning DDA (T)
7. Utredning felles barneverntjeneste (U)
8. SLT arbeidet (T)
9. Beiteprosjektet (T)
10. FV416 (U)
11. E18 (U)
12. Beyond Risør (U)
13. Kunstparken (T)
14. IKT til politikere (T)
15. Ny kirkegård og minnelund (U)

B Følgende utredninger og tiltak er "pålagt" og prioriteres derfor rett etter de som er i gang, tiltakene nevnes i prioritert rekkefølge:

16. Buvikveien & Ny fiskerihavn (T)
17. Tangengata vann og avløp (T)
18. Prestebolig (T)

C Følgende utredninger og tiltak er ikke påbegynt og prioriteres høyt, punktene nevnes i prioritert rekkefølge:

19. Kompetanse for kvalitet i skolen (U)
20. Kommuneplan (U)
21. Oppvekstplan (U)

22. Næringsplan (U)
23. Kompetanseplan (U)
24. Risør barneskole inkl. ENØK-tiltak i Idrettsbygget (svømmehallen) (T)
25. Vann og avløp Hødnebo (T)
26. Etablering av nye lokaler for dagtilbud innen psykiatri, inkl. nye årsverk og utredning av hjelpemiddellager (T/U)
27. Oppgradering av renseanlegget på Røed, etterfulgt av avløp Bossvik-Hjembu-Røed (T)
28. Utredning av behov for omsorgsboliger (bl.a. fremtidig bruk av Tjenna senteret) (U)
29. Landbruk i fokus (U/T)
30. Parkeringsanlegg (U)
31. Samhandlingsreformen - Prosjekt for å forebygge innleggelser på sykehus (T)
32. Kartlegging av løkker og lekeplasser, samt behov for oppgradering (U/T)
33. Bedring og oppvekt- og læringsmiljø (T)
34. Utvidelse Fargeskrinet barnehage (T)
35. Utbedring av Kvernvikveien fra gamle E18 til Fargeskrinet barnehage (T)
36. Vann og avløp Gjernes (T)
37. Det historiske Risør (T/U)
38. Moen (T)
39. Stangholmen (T)
40. Næringsarealer (T)
41. Tilpasning av Linken bygget (T)
42. Forsterkede boliger for bostedsløse (U/T)
43. Rehabiliterer Skansen (T)
44. Etterslep maskiner og utstyr (T)
45. Utstyr parkeringsordningen (T)
46. Miljøfyrtårn (T)
47. Randvik barnehage - utredning av 1-2 nye avdelinger (U)
48. Oppgradering av kommunale areal på øyene i skjærgård/fjorder (T)
49. Andel sykepleiere i avdeling for hjemmetjenester økes til minst 30% (T)
50. Bio-varme Moland øst (T)
51. Tilrettelegge for parkering av bobiler i nærheten av sentrum (T)
52. Evaluering av politisk organisering (U). Dette må også sees i sammenheng med en evaluering av den administrative organiseringen.

D Andre tiltak og utredninger som legges inn i handlingsprogrammet, men uten prioritering. Listen er ikke i prioritert rekkefølge.

- Nytt verksted og brannstasjon (U)
- Torvet (T)
- Plan for avvikling av uønsket deltid (U)
- Evaluering av seniortiltak (U)
- Tiltak for å reduseres skadeomfang ved ekstremvær (U)

- Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)
- Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)
- Vann og avløp Røysland krets (U/T)
- Båthavn Søndeled - Jeppestrand (T/U)
- Organiseringen av arbeidet med en ny Risørbok i forbindelse med 300-årsjubileet for Risør som by, startes opp (U)
- IT-utstyret i skolene oppgraderes til tidsriktig standard i løpet av fireårsperioden (T)
- Ungt Entreprenørskap tas mer i bruk i skolene (T)
- Prosjektet "Psykisk helse barn og unge i skolen" fortsetter i perioden (T)

III Økonomiske rammer

Følgende rammer vedtas for kommunens investeringsaktivitet i perioden:

	2013	2014	2015	2016	Totalt
Annen finansiering	2 450	4 850	3 850	11 350	22 500
Låneramme	71 900	25 600	27 000	89 900	214 400
SUM	74 350	30 450	30 850	101 250	236 900

Følgende rammer vedtas for kommunens drift i perioden:

Fordeling 2013 - 2016					
	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Rådmannen	30 482 000	29 721 000	29 419 000	29 419 000	29 419 000
Støttefunksjoner	10 288 000	10 031 000	9 929 000	9 929 000	9 929 000
Habilitering	33 619 000	32 780 000	32 447 000	32 447 000	32 447 000
Omsorg	86 509 000	84 350 000	83 493 000	83 493 000	83 493 000
Kultur	12 222 000	11 917 000	11 796 000	11 796 000	11 796 000
Plan og byggesak	1 541 000	1 503 000	1 488 000	1 488 000	1 488 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	25 065 000	24 440 000	24 192 000	24 192 000	24 192 000
Barnehage og barneskole	84 134 000	82 034 000	81 201 000	81 201 000	81 201 000
Ungdomskole og VIRK	28 203 000	27 499 000	27 220 000	27 220 000	27 220 000
Kvalifisering	31 775 000	30 982 000	30 667 000	30 667 000	30 667 000
Felles		-341 604 000	-336 551 000	-337 751 000	-337 601 000
Avsetninger		6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
SUM		0	0	0	0

2) Rådmannens innledning

Handlingsprogrammet for perioden 2013-2016 som nå legges fram har i seg flere endringer i forhold til de tidligere 3 handlingsprogrammene som er lagt fram. De viktigste av disse endringene er:

- Antallet tiltak sterkt redusert fordi rådmannens fokus har vært å rydde i “gamle” vedtak, og rydde plass til tiltak ifm. ny kommuneplan
- Foretatt en prioritering av tiltak

Risør kommune leverer gjennomgående tjenester til sine innbyggere av god kvalitet. Imidlertid er det slik at det fra brukerne og statlige myndigheter stadig stilles nye krav til tjenestetilbudet kommunen skal yte. Innenfor de stramme økonomiske rammene kommunen har å forholde seg til stiller dette store krav til stadig effektivisering og “smartere” måter å utføre tjenestene på.

Av store reformer som i de nærmeste årene vil stille store krav til kommunen er spesielt verdt å nevne Samhandlingsreformen. De vesentligste elementene i denne reformen for kommunen er å ha et tilbud i kommunen som gjør oss i stand til å kunne ta imot pasienter fra sykehuset som er ferdigbehandlet der, og å få til et folkehelsearbeid som i størst mulig grad reduserer innbyggernes behov for innleggelse på sykehus. Dette er vanskelige og krevende oppgaver som vil stille store krav til den kommunale organisasjonen. Et nært og godt samarbeid med våre nabokommuner gjennom Østre Agder vil her være av avgjørende betydning.

Som nevnt ovenfor er det i dette handlingsprogrammet gjort et første forsøk på en prioritering av tiltakene. Dette er nødvendig utfra både de stramme økonomiske rammene og utfra hensynet til de personellmessige ressurser vi har til disposisjon. Dersom den politiske behandlingen av Handlingsprogrammet medfører vesentlige endringer i den prioriteringen som er foreslått vil det være nødvendig å ha et våkent øye til både økonomi og ikke mist de personellmessige ressursene. Med vesentlige nye tiltak vil foreslåtte/vedtatte tiltak måtte strykes eller skyves ut i tid.

Nå, høsten 2012 er kommunen i oppstartsfasen i arbeidet med ny Kommuneplan. Bystyret har vedtatt at denne planen skal legges fram til endelig politisk vedtak i bystyret ved utgangen av 2013. Dette er en ambisiøs tidsplan som vil stille meget store krav til både det politiske og administrative nivået i kommunen. Arbeidet med Kommuneplanen vil legges stort beslag på administrative ressurser, noe som også må hensyn tas i forhold til den prioriteringen som er nevnt ovenfor.

Det fremlagte handlingsprogrammet balanserer mellom ivaretagelse av dagens aktiviteter og en offensiv holdning til utvikling av kommunen. Det er mange utfordringer å ta tak i, men også svært mye positivt som det er viktig å bygge videre på.

Risør, 30. august 2012

Odd Eldrup Olsen

3) Sammendrag av rådmannens forslag

Under følger et kortfattet sammendrag av rådmannens forslag til vedtak ifm. Handlingsprogram og Økonomiplan for perioden 2013 – 2016. Alle forslagene er nærmere omtalt i kapittel 7), 8), og 9).

3.1 FØLGENDE NYE/ENDREDE TILTAK / UTREDNINGER IGANGSETTES I PERIODEN

1. Revisjon av Risør kommunes kommuneplan igangsettes høsten 2012.
2. Dersom regnskapet for samhandlingsreformen for Risør kommune kommer ut med overskudd i avslutningen av regnskapet V2013, settes pengene av til å brukes til forebyggende helsearbeid som hindrer innleggelser på sykehus forutsatt at kommunen totalt sett har en regnskapsoverskudd. Videreutvikling av Frisklivssentralen sees som en del av dette. Egen sak om tiltak fremmes etter regnskapsavslutningen.
3. Det gjennomføres kompetansehevingstiltak rettet mot assistenter i skole og barnehage for å øke handlingsorientert kompetanse ift. adferdskorrigerende tiltak.
4. Risør kommune vil, sammen med Gjerstad kommune, ha fokus på landbruket. Kommunen vil søke Fylkesmann og Fylkeskommune om midler til kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord. Målet er å øke husdyrproduksjonen og å redusere gjengroing i kulturlandskapet. Midler fra Fylkesmann/Fylkeskommune benyttes også til å leie inn Landbruksrådgivning Agder.
5. Bystyret ber administrasjonen være en aktiv pådriver ift. fylket for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;
 - a. Gjennomføring av vedtatt utbygging
 - i. Fase 1: Frydendal til og med rundkjøringen ved REMA
 - ii. Fase 2: Fra rundkjøringen ved REMA til og med avkjørselen til Hestemyr
 - b. Gjennomføre regulering av strekningen fra etter avkjørselen til Hestemyr og frem til garasjene på Lindstøl i egen regi ihht. avtale med fylket.
 - Gjennomføring av utbedring av strekningen regulert i pkt. 2.
 - Veglys på hele strekningen fra Vinterkjær til Østebøsletta.
6. Det innføres ”luft til vann” varmepumpeanlegg i Idrettsbygget. Anlegget etableres slik at det på et senere tidspunkt kan utvides og knyttes til jordvarme.
7. Utskifting av biler og utstyr til bruk i teknisk drift gjennomføres ihht. plan.
8. Det etableres garasjer for utleie til beboere i Orreveien ressurscenter.
9. Det etableres en felles satsing på utvikling og formidling av det historiske Risør. Satsingen tar opp i seg allerede etablerte tiltak som:
 - Nytt museumskonsept med Trehusbyen som plattform
 - DIVE analyse av Mortensenkvartalet

- Utvikling av Festningsanleggene i Urheia
- 10. Arbeidet med revisjon/etablering av plan for næringsutvikling i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere reiseliv og kultur.
- 11. Arbeidet med revisjon/etablering av plan for oppvekst i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere barnehage, skole og fritid.

3.2 PRIORITERING AV TILTAK

Alle tiltak omtalt i handlingsprogrammet prioriteres, både forslag til nye utredninger og tiltak, og allerede vedtatte tiltak

3.2.1 Følgende tiltak / utredninger er i gang og prioriteres ferdigstilt:

Forslagene fremmes i prioritert rekkefølge. Punkter merket (U) er utredninger, mens punkter merket (T) er tiltak.

1. Sønedeled skole (T)
2. Risørhuset (T)
3. Rehabilitering Sandnes (T)
4. Leiekontrakt VIRK (T)
5. Scanning av eiendomsarkivet (T)
6. Mobildekning DDA (T)
7. Utredning felles barneverntjeneste (U)
8. SLT arbeidet (T)
9. Beiteprosjektet (T)
10. FV416 (U)
11. E18 (U)
12. Beyond Risør (U)
13. Kunstparken (T)
14. IKT til politikere (T)
15. Ny kirkegård og minnelund (U)

3.2.2 Følgende tiltak / Utredninger oppfattes som pålagt og prioriteres av den grunn

Tiltakene må derfor gjennomføres ihht. tidligere avtaler. Forslagene fremmes i prioritert rekkefølge:

16. Buvikveien & Ny fiskerihavn (T)
17. Tangengata vann og avløp (T)
18. Prestebolig (T)

3.2.3 Følgende tiltak / utredninger prioriteres høyt

Punktene nevnes i prioritert rekkefølge:

19. Kommuneplan (U)
20. Oppvekstplan (U)
21. Næringsplan (U)
22. Kompetanseplan (U)
23. Vann og avløp Hødnebø (T)
24. Risør barneskole inkl. ENØK-tiltak i Idrettsbygget (svømmehallen) (T)

25. Etablering av nye lokaler for dagtilbud innen psykiatri, inkl. nye årsverk og utredning av hjelpemiddellager (T/U)
26. Oppgradering av renseanlegget på Røed, etterfulgt av avløp Bossvik-Hjembu-Røed (T)
27. Utredning av behov for omsorgsboliger (bl.a. fremtidig bruk av Tjenna senteret) (U)
28. Landbruk i fokus (U/T)
29. Parkeringsanlegg (U)
30. Samhandlingsreformen - Prosjekt for å forebygge innleggelser på sykehus (T)
31. Kompetanse for kvalitet i skolen (U)
32. Bedring og oppvekt- og læringsmiljø (T)
33. Utvidelse Fargeskrinet barnehage (T)
34. Utbedring av Kvernvikveien fra gamle E18 til Fargeskrinet barnehage (T)
35. Vann og avløp Gjernes (T)
36. Det historiske Risør (T/U)
37. Moen (T)
38. Stangholmen (T)
39. Næringsarealer (T)
40. Tilpasning av Linken bygget (T)
41. Forsterkede boliger for bostedsløse (U/T)
42. Rehabiliterer Skansen (T)
43. Etterslep maskiner og utstyr (T)
44. Utstyr parkeringsordningen (T)
45. Miljøfyrtårn (T)

3.2.4 Følgende tiltak / utredninger avventes

Punktene nevnes ikke i prioritert rekkefølge:

- Kartlegging av løkker og lekeplasser, samt behov for oppgradering (U)
- Nytt verksted og brannstasjon (U)
- Torvet (T)
- Plan for avvikling av uønsket deltid (U)
- Evaluering av seniortiltak (U)
- Bio-varme Moland øst (T)
- Tiltak for å reduseres skadeomfang ved ekstremvær (U)
- Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)
- Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)
- Vann og avløp Røysland krets (U/T)
- Evaluering av politisk organisering (U)
- Randvik barnehage – utredning av 1-2 nye avdelinger (U)
- Båthavn Sønedeled – Jeppestrand (T/U)

3.2.5 Følgende tiltak / utredninger nedprioriteres

- Videre utvikling av frisklivssentral

- Kyststi fra Flisvika til Randvik

3.2.6 Annet

Bystyret slutter seg videre til rådmannens anbefalinger i handlingsprogrammet vedrørende skyvning, sammenslåing eller strykning av tiltak.

3.3 FORSLAG TIL DRIFTS- OG INVESTERINGSRAMMER FOR PERIODEN

Det foreslås følgende rammer for kommunens investeringsaktivitet i perioden:

	2013	2014	2015	2016	Totalt
Annen finansiering	2 450	4 850	3 850	11 350	22 500
Låneramme	71 900	25 600	27 000	89 900	214 400
SUM	74 350	30 450	30 850	101 250	236 900

Spesifisering av det enkelte prosjekt, er som vist i kapittel 11).

Det foreslås følgende rammer for kommunens drift i perioden:

Fordeling 2013 - 2016					
	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Rådmannen	30 482 000	29 721 000	29 419 000	29 419 000	29 419 000
Støttefunksjoner	10 288 000	10 031 000	9 929 000	9 929 000	9 929 000
Habilitering	33 619 000	32 780 000	32 447 000	32 447 000	32 447 000
Omsorg	86 509 000	84 350 000	83 493 000	83 493 000	83 493 000
Kultur	12 222 000	11 917 000	11 796 000	11 796 000	11 796 000
Plan og byggesak	1 541 000	1 503 000	1 488 000	1 488 000	1 488 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	25 065 000	24 440 000	24 192 000	24 192 000	24 192 000
Barnehage og barneskole	84 134 000	82 034 000	81 201 000	81 201 000	81 201 000
Ungdomskole og VIRK	28 203 000	27 499 000	27 220 000	27 220 000	27 220 000
Kvalifisering	31 775 000	30 982 000	30 667 000	30 667 000	30 667 000
Felles		-341 604 000	-336 551 000	-337 751 000	-337 601 000
Avsetninger		6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
SUM		0	0	0	0

4) Styringssystem

4.1 PLANSTRATEGI, KOMMUNEPLAN OG SEKTORPLANER

Langsiktig styring av kommunen gjøres gjennom et omfattende planhierarki. Lovverket rundt de kommunale planene er forankret i Plan og bygningsloven i et eget kapittel. Den nye Plan og bygningsloven som trådte i kraft i 2009, har utvidet planhierarkiet ved å pålegge kommunene å vedta en planstrategi ila. første året etter at nytt kommunestyre er konstituert.

Planstrategien skal gi en retning for arbeidet i inneværende periode og skissere hvilke planer som bør revideres eller lages for å sørge for at kommunens planer går i samme retning som kommunestyret angir i planstrategien.

Planstrategien skal i første omgang vurdere behovet for å rullere kommuneplanen. Den kan imidlertid også si noe om behov for rulling av sektorplaner og/eller kommunedelpplaner i tillegg.

Kommuneplanen med en samfunnsdel og en arealdel skal gi hovedretning for all kommunal drift i den perioden den gjelder for.

4.2 HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN

Det er et mål at kommunens handlingsprogram og økonomiplan i større grad speiler allerede vedtatte målsetninger i kommuneplan og sektorplaner.

Handlingsprogrammet skal skissere når de forskjellige tiltakene skal utføres i tid, og vurdere om tiltakene bør endres eller byttes ut. I tillegg skal økonomiplanen skissere de økonomiske mulighetene / konsekvensene av gjennomføring av tiltak.

Handlingsprogrammet skisserer også hvilke andre aktiviteter som planlegges i perioden, både administrativt og ift. politiske vedtak.

4.3 BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLANER

Budsjett og virksomhetsplan er kommunens plan for det neste året. Budsjettet bør i så stor grad som mulig være en konsekvens av tidligere vedtatt økonomiplan slik at kommunen kan innrette seg best mulig, og så tidlig som mulig, på de økonomiske og driftsmessige konsekvensene av budsjettet.

I Risør kommune lager enhetene i tillegg egne virksomhetsplaner som følger budsjettet. Virksomhetsplanen skisserer hva enhetene vil levere for de økonomiske og driftsmessige rammene de har fått tildelt i budsjettåret.

4.4 REGIONALE OG STATLIGE PLANER

Av andre planer som er spesielt viktige for Risør kommune, er nok Regionplan Agder 2020 den viktigste og mest nærliggende. I tillegg forholder kommunen seg til en mengde statlige og regionale planer innenfor alle sine tjenestoområder.

5) Kommuneplan og satsingsområder for perioden

Avsnittene 5.1 og 5.2 under omhandler, og er til dels sitat fra, kommuneplanen fra 2006.

5.1 INNLEDNING

Kommuneplanen for Risør kommune ble sist rullert i 2006. Planen har både en samfunnsdel og en arealdel. Hovedpunktene fra samfunnsdelen er sitert under (i avsnitt 5.2) og har lagt de overordnede føringene for kommunens utvikling etter 2006. I kommunens planstrategi (som kommer til politisk behandling samtidig med handlingsprogram og økonomiplan) foreslås en rulling av kommuneplanen innen 31/12-2013.

I 2008 startet kommunen arbeid med et 4-årig handlingsprogram som skulle være den kvalitative delen av kommunens økonomiplan, og fylle plan- og bygningslovens krav til handlingsdel av kommuneplanen. I denne forbindelse ble det tatt opp en ny diskusjon rundt kommunens visjon, hovedmålsetting og satsingsområder. Disse omtales kort i avsnitt 5.3.

I 2012 har kommunen jobbet med en planstrategi etter plan- og bygningslovens krav. Planstrategien beskriver hvilke planer som skal utarbeides i inneværende bystyreperiode – 2011-2015. Hovedkonklusjonen i planstrategien er at kommuneplanene må rulleres. Dette fremstår derfor som et høyt prioritert arbeid i dette handlingsprogrammet. I tillegg legger planstrategien opp til at arbeidet med Oppvekstplan, Næringsplan og Kompetanseplan skal startes opp umiddelbart. Disse er derfor også tatt med i handlingsprogrammet

5.2 MÅL OG SATSNINGSOMRÅDER IHHT. KOMMUNEPLANEN (2006)

5.2.1 Bærekraftig utvikling

Begrepet oppsummerer hovedanalysen i rapporten fra Brundtland-kommisjonen: Vår felles framtid. Bærekraftig utvikling er en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet for å tilfredsstille sine behov.

Mål og tiltak i planperioden:

- Bærekraftig utvikling og føre var prinsippet skal legges til grunn for kommunens valg og prioriteringer.

5.2.2 Kunst og kultur

Risør kommune skal ha en aktiv kunst- og kulturpolitikk, hvor vi viser oss åpne for nye tanker og annerledes samarbeidsformer. Kommunens innbyggere skal ha tilgang til kunst- og kulturopplevelser i et bredt spekter og av høy kvalitet. Kunst og kultur skal ha vekstvilkår i kraft av sin egenverdi, men også som en del av en identitetsbygging relatert til andre felt, for eksempel i utvikling av nye prosjekter innen Kultur/ Næring og Kultur/ Reiseliv. Kunst og kultur skal bidra til at mennesker utvikler fellesskap og fellesfølelse og arbeidet skal være sektoroverbyggende.

Kommunes kunst- og kultursatsing skal være av et slikt omfang at den bidrar til å synliggjøre kommunen nasjonalt og internasjonalt.

Mål og tiltak i planperioden:

- Videreutvikle eksisterende kultur- og fritidstilbud
- Tilrettelegge for kunstnerisk etablering og virksomhet gjennom gode og rimelige verksteder og etablererstipend
- Et godt kulturhus som er en arena for kulturutøvelse og kulturopplevelser inkludert en moderne kino og bibliotek
- Tilrettelegge for flerkulturell integrering ved tilrettelegging av fritidstilbud
- Gode støtteordninger for lag og foreninger
- Aktivt bruke Den Kulturelle Skolesekken slik at alle grunnskoleelever får oppleve profesjonelle kunst og kulturtilbud
- Tilrettelegge gode arbeidsforhold for våre festivaler, dette gjelder både økonomi og infrastruktur
- Utvikle samarbeidet innen Kultur og Næring

5.2.3 Arealforvaltning

Arealpolitikken må forene miljøhensyn, allmennhetens bruk og langsiktig næringsmessig forvaltning av naturressurser. Viktige by- og bygningsmiljøer må forvaltes og utvikles på en måte som tar hensyn til kulturhistoriske verdier, samtidig med at disse skal være gode levesteder for dagens og fremtidige generasjoner. Hensyn til biologisk mangfold og naturens tåleevne må veie tungt. Natur- og kulturlandskapet omkring by og tettsteder må forvaltes til beste for befolkningen nå og i framtiden. Vi må også ta hensyn til at natur og landskap har egenverdi.

Mål og tiltak i planperioden:

- Arbeide for at bymiljøet i Risør sentrum kommer på Unescos verdensarvliste.
- Fortsette arbeidet med sentrumsutvikling i de største tettstedene i kommunen.
- Ta vare på et sårbart kystlandskap og sjøområdene, både som viktige rekreasjonsområder og for å ta vare på biologisk mangfold. Det må også arbeides for å opprettholde landbrukets kulturlandskap.
- Det skal tilrettelegges for attraktive næringsområder lokalisert nær hovedveinettet og/eller i tilknytning til tettstedene.
- Kommunen skal tilrettelegge for attraktive boligfelt lokalisert slik at etableringen bidrar til å styrke eksisterende tettsteder.
- Ved planlegging av nye boligfelt skal mulighet for rekreasjon og lek i nærområdet være viktige premiss. Det må også arbeides for å tilrettelegge gang- og sykkelvei mellom boligfelt og steder med viktige service- og fritidsfunksjoner
- Arbeidet for å fremme trafiksikkerhet må videreføres, herunder påvirke til utbedring av Risørveien og til at det opparbeides gang/sykkelvei, i første omgang på strekningen fra Moen til Vinterkjær og fra Lindstøl til Frydendal.
- Det skal tas beredskapshensyn i arealforvaltningen generelt og i detaljplanleggingen spesielt.

5.2.4 Oppvekst og ungdomsmiljø

Gode og attraktive møteplasser er viktige forutsetninger for et godt oppvekst- og ungdomsmiljø. Det må legges bedre til rette for tverretattlig samarbeid slik at gitte rammebetingelser får maksimal effekt. Viktige stikkord er: mangfold, forebygging, integrering og foreldrekompetanse.

Mål og tiltak i planperioden:

- Økt kvalitet i skole og barnehage. Kvalitet, mangfold og integrering i fritidstilbud. Konkretisering må skje gjennom sektorplaner.
- Videreutvikle samarbeidet med foreldre.
- Arbeide for at barne- og ungdomsmiljø blir et aktivum for Risør som bosteds- og tilflytningskommune.
- Barn med atferdsproblem skal hjelpes ved tverrsektorielt arbeid og ved involvering tidlig i livsfase. Viktig med hjelp til foreldrene.
- Økt fokus på forebyggende frivillig arbeid blant barn og unge.
- Økt satsning på forebyggende arbeid i barne- og ungdomsmiljøene.

5.2.5 Folkehelse

Folkehelseutfordringene kan sammenfattes i følgende hovedpunkter: tobakksbruk, psykisk helse, rusproblematikk, inaktivitet, kosthold og helse i planleggingen. Redusert egenaktivitet kombinert med økende inntak av sukker, gir økt gjennomsnittlig kroppsvekt i befolkningen og økt innslag livsstilssykdommer.

Risør kommune, har i tråd med opptrappingsplanen, økt innsatsen overfor mennesker med psykiske lidelser. Området vil kreve store ressurser i framtiden. bl.a. som følge av utskrivning av sterkt omsorgstrengende personer fra 2.linje tjenesten.

Mål og tiltak i planperioden:

- Folkehelsearbeidet må forankres i alle samfunnssektorer. Folkehelseaspektet må være viktig når avgjørelser skal tas.
- Tilrettelegge for fysisk aktivitet for alle.
- Økt fokus på ernæring og trivsel
- Det vil bli utarbeidet et folkehelseprogram med forankring i kommuneplanen og i samsvar med Stortingsmelding 16 (2002-03) Resept for et sunnere Norge.
- Unge med dobbelt diagnoser (rus/psykiatri) må få større oppmerksomhet.
- Det må opprettes botiltak med tilstedeværelse av personell og det må arbeides med å finne tilrettelagte aktiviteter.
- Det er nødvendig med tett samarbeid mellom de ulike etater for å utvikle hensiktsmessige omsorgstilbud for denne gruppen.
- Iverksette tiltak fra vedtatte psykiatri og ruspolitisk handlingsplaner.

5.2.6 Eldre

Økt andel av eldre i befolkningen de kommende årene, indikerer større behov for pleie og omsorgstjenester. Dagens situasjon er en sterkt subsidiert pleie og omsorgstjeneste.

Mål og tiltak i planperioden:

- Hjemmebaserte tjenester må styrkes.
- Vi må stimulere til bruk av de eldres egne ressurser ved økt egenaktivitet og bruk av egne økonomiske ressurser.
- Sektorplaner må rulleres.
- Bistand i hjemmet og lignende tilpasses den enkeltes behov.
- Vedtatt habiliteringsplan må effektueres.
- Økt fokus på forebyggende arbeid blant eldre.
- Få de eldre aktivt med i frivillig arbeid i kommunen.

5.2.7 Kommuneøkonomi/organisering

Kommunen har en anstrengt økonomi. Besparelser på kommunebudsjettet er et årlig tema. Vi står overfor store framtidige behov bl.a. som følge av endringer i befolkningsstruktur. Sentrale myndigheter arbeider for større kommuner, alternativt interkommunalt samarbeid.

Mål og tiltak i planperioden:

- Gjennomgå ressursbruk og internorganisering med sikte på mer kostnadseffektiv drift. Det kan bli nødvendig med omprioriteringer mellom sektorene, for å frigjøre ressurser til områder med større behov.
- Vurdere hvor det vil være gevinst med interkommunalt samarbeid.

5.2.8 Næringsutvikling

Risør trenger å utvikle flere arbeidsplasser og et breiere næringsgrunnlag som gjør kommunen mindre sårbar for svingninger i konjunkturer og internasjonal økonomi. Vi må fortsette en satsing som stimulerer og møter initiativ fra enkeltmennesker og næringer som ønsker å skape vekst og utvikling og satse på å profilere kommunen som et attraktivt sted å etablere og utvikle næringsvirksomhet.

Mål og tiltak i planperioden:

- Satse på nyetablering og initiativ fra eksisterende næringsliv.
- Styrke Risør som merkevare.
- Arbeide for å videreutvikle Risør som et unikt og attraktivt besøksområde hele året, gjennom utvikling av opplevelsestilbud og ved etablering av flere gode overnattingstilbud og kurs- og konferansefasiliteter. Kommunens ønske om å komme på Unescos verdensarv liste vil være et viktig tiltak for skape vekst i reiselivet.
- Satsing på marine miljøer og fiske ved bl.a. utvidelse av fiskerihavna samt å vurdere tilrettelegging av sjønære områder.
- Følgende næringsområder skal gis spesiell fokus: designorienterte næringer og eksisterende industrimiljøer med stor kompetanse. Tjenesteytende næringer som arbeider mot regionale, nasjonale og internasjonale markeder samt håndverk, kunst og kulturbasert næringsvirksomhet.

5.2.9 Kompetanseheving

Kompetanseheving er en viktig oppgave i alle lokalsamfunn. Kampen for å rekruttere og beholde kompetent personale, samt heve kompetansen, vil stadig bli mer betydningsfull. Kommuneøkonomien, samt konkurransen i det private,

tilsier økt fokus på kompetanse. Kravene til faglig forsvarlig kommunal virksomhet vil øke.

Mål og tiltak i planperioden.

- Kvalitetsutvikle utdanningsmiljøer i Risør.
- Kompetanse/opplæringsplaner for alt kommunalt personell, bør bli obligatorisk.
- Øke tilknytningen til Høgskolemiljøene. Dra nytte av kompetanseutviklingsfondet.
- Videreutvikle kommunalt kompetanseutviklingsprogram (alternativt kompetanseutvikling, AKS)
- Kompetanseheving i lokalsamfunnet skal benyttes som virkemiddel for å få en større del av befolkningen i arbeid. Det skal stimuleres til at flere tar høyere utdanning ved aktivt bruk av voksenopplæring og høyskolenoden.

5.3 MÅL OG SATSNINGSOMRÅDER IHHT. HANDLINGSPROGRAM 2010

Visjon

Risør – for gjestfrihet, nyskapning og mangfold

Hovedmålsetting

Økt bosetting og livskvalitet gjennom forebygging, bevaring, vekst og utvikling.

Satsingsområder

- Bo og levekår
- Infrastruktur
- Kunst og kultur
- Næringsutvikling
- Reiseliv
- Sentrumsutvikling
- Skole

6) Utviklingstrender i kommunen

Kapittelet skisserer kort de utviklingstrendene som er av størst betydning for innholdet i handlingsprogrammet. For ytterligere vurderinger henvises det til kommunens planstrategi.

6.1 ØKONOMI

6.1.1 Økonomiske hovedtrekk i perioden

Risør kommunes økonomi påvirkes både av lokale, nasjonale og internasjonale forhold. Som for resten av landet, befinner vi oss i en situasjon der de nasjonale utviklingstrendene avviker sterkt fra de internasjonale. For Risør kommune avviker også den lokale utviklingen fra den nasjonale, ved at vi står stille i befolkning, mens landet øker mer enn noensinne.

6.1.2 Forslag i kommuneproposisjonen

Kommuneproposisjonen for 2013 inneholder ingen nye satsinger som har betydning for Risør kommune. Satsingen på valgfag i ungdomskolen som ble innført i 2012, fortsetter i 2013 og avviklingen av mva-kompensasjonsføringer i drift for investeringer avvikles fom. 2014 som tidligere varslet.

6.1.3 Endringer i perioden

Omlegging av mva. kompensasjonsordningen på investeringer

Ordningen med regnskapsføring av mva. refusjon på investeringer i driftsregnskapet vil avvikles i la. perioden. Fom. 2014 skal all mva. refusjon på investeringsaktiviteter regnskapsføres i investeringsregnskapet. Lånefinansiering av investeringer vil dermed reduseres til eks. mva. I 2013 skal kun 20 % av mva. refusjon på investeringer føres i drift, resten går til fratrekk på investeringsutgiften.

Omleggingen betyr en redusert driftsinntekt for kommunen på kort sikt som vil utjevnes mot rente- og avdragsbelastningen.

Retaksering av eiendommer for eiendomsskatt

Risør kommune innførte eiendomsskatt fom. 1/1-2003, og har dermed pr. 1/1-2013 hatt eiendomsskatt i 10 år. Etter loven må da takstene reguleres. Dette kan gjøres ved en såkalt "kontorforretning", dvs. ved å oppjustere alle tidligere takster med en % uten å taksere eiendommene på nytt.

6.1.4 Lønns- og prisvekst

I økonomiplanen er det forutsatt en lønnsvekst på 3,5 % fra 2012 til 2013 og en prisvekst på 1,4 % for samme periode. Resten av perioden 2013-2016 er fremskrevet i 2013 kroner, dvs. uten lønns- eller prisvekst.

6.1.5 Renter og avdrag

Renter og avdra er budsjettert ut fra investeringstakten i perioden. Det er lagt til grunn en forsiktig økning av renten i perioden. Detaljer om dette omtales senere.

6.1.6 Skatt og rammetilskudd

Det er ikke forventet at det vil skje noen store endringer i skatt og rammetilskudd i perioden. En videreføring av samhandlingsreformen vil endre rammetilskuddet, men dette er foreløpig ukjent, og derfor ikke tatt med i denne økonomiplanen.

Utover dette er det lagt til grunn en realvekst på 1 % pr år i perioden, noe som historisk har vist seg å være en riktig prognose.

	2012-St.bud	2012-Rev.bud	2013	2014	2015	2016
Rammetilskudd	164 099 000	164 277 000	171 781 000	173 829 000	175 774 000	177 595 000
Inntekstutjevning	23 832 000	26 260 000	27 467 000	27 736 000	28 005 000	28 275 000
Distriktstilskudd	4 121 000	4 121 000	4 132 000	4 132 000	4 132 000	4 132 000
Skatt	127 986 000	126 251 000	132 051 000	133 345 000	134 640 000	135 934 000
SUM	320 038 000	320 909 000	335 431 000	339 042 000	342 551 000	345 936 000

Tabell 1: Utvikling i skatt og rammetilskudd

Endring i 2012 mellom Statsbudsjett og Revidert budsjett skyldes 2 faktorer:

- Befolkningsnedgang pr 1/1 ift. forutsetningene i statsbudsjettet. Endringen førte til et tap for Risør kommune på kr. 1,7 mill.
- Økning i skatteanslag ifm. revidert budsjett som førte til en økning i inntekter for Risør kommune på kr. 2,4 mill.

6.2 BEFOLKNING

Det er ikke lagt inn forutsetninger om endret befolkning i perioden.

6.3 SAMHANDLINGSREFORMEN

Videre innføring av samhandlingsreformen er ikke omtalt i kommuneproposisjonen. Reformen er varslet innført i perioden 2012-2015. Signaler kommunen får i øyeblikket, er at neste fase i reformen, overføring av ansvar for pasienter i psykiatrien, ikke vil innføres før i 2014.

7) Tidligere vedtak med konsekvens i perioden

Kapittelet tar for seg en oversikt over alle tidligere vedtak som vil ha betydning for perioden dette handlingsprogrammet dekker – 2013 – 2016. Under hvert tiltak gis en oversikt over de økonomiske konsekvensene av vedtaket, status og rådmannens vurdering av tiltaket. Rådmannens vurdering inneholder i enkelte tilfeller en anbefaling om å endre, utsette, slå sammen eller stryke tiltak. Alle vedtakene er i overskriften markert med (U) for utredning eller (T) for tiltak. Kapittelet er inndelt etter kommunens satsingsområder. Vedtakene er forsøkt sortert slik at tiltak som henger sammen presenteres relativt samtidig.

7.1 BO OG LEVEKÅR

7.1.1 Utvidelse Fargeskrinet barnehage (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 46/12, med følgende vedtak:

Det bygges/etableres en, eventuelt to, nye avdelinger i tilknytning til Fargeskrinet barnehage.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	8 500 000			

Prosjektet er oppjustert noe i investeringsramme pga. opparbeidelse av tomt/uteareal.

Status pr. juni 2012

Avklaring om plassering og utnyttelse av bygg er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Utvidelse av Fargeskrinet barnehage bør prioriteres, da behovet for flere permanente barnehageplasser på i Søndeled / Akland området er stort. Finansiering av bygging er derfor lagt inn tidlig i perioden.

7.1.2 Randvik barnehage - 1-2 nye avdelinger utredes (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 46/12, med følgende vedtak:

Det utredes utbygging av nye Randvik barnehage med 1-2 avdelinger.

Utredningen skal være ferdig innen utgangen av 2012. Tidspunkt for oppstart av eventuell utbygging besluttet deretter.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler			7 700 000	

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 1 200 000.

Status pr. juni 2012

Utredningen er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Utvidelse av barnehagetilbudet i sentrum vil være nødvendig som en følge av nedleggelse av "gamle Randvik" barnehage med 2 avdelinger. Vurderingen er planlagt ila. 2012, mens en eventuell bygging her er planlagt i 2015, noe som kanskje kan synes å være noe sent, i hvert fall dersom barnetallet vokser.

7.1.3 Psykolog (interkommunal) (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11-HP, med følgende vedtak:

Utredning av behov for og organisering av kommunepsykolog igangsettes i 2012. En løsning med interkommunal stilling skal vurderes.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler ¹	180 000	235 000	315 000	450 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Risør kommune har søkt på og fått tildelt kr. 500 000 for år 1 og kr. 400 000 for år 2. Står på fond i påvente av en avgjørelse. Det er tatt kontakt med enhetsledernivå/fagnivå i nabokommunene (Vegårshei, Tvedestrand og Gjerstad). Saken er foreløpig ikke drøftet i felles rådmannsmøte. Tiltaket bør enten gjennomføres ved at det lyses ut etter psykolog eller skrinlegges og sende pengene i retur før nyttår 2012.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vil foreslå at tiltaket strykes. Etter nøye vurdering internt og ift. andre kommuner, har man kommet til at behovet for en psykolog ikke står i forhold til kostnadene ved dette. Kommunens behov for slike tjenester vil søkes løst delvis gjennom annen kompetanse i organisasjonen, og delvis ved kjøp av tjenester.

7.1.4 Felles barnevernstjeneste (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 91/10, med følgende vedtak:

Risør kommune deltar i en utredning om felles barnevernstjeneste for kommunene Risør, Gjerstad, Åmli og Vegårshei som skissert i saksfremstillingen. Tvedestrand, Arendal og Froland kommuner forespørres også om de ønsker å delta i utredningen

Økonomi

Økonomien i dette er foreløpig ukjent.

¹ Beløpene som er lagt inn er Risør kommunes egenandel gitt at Tvedestrand kommune går med på å dele kostnadene. Dersom Risør kommune skal sette i gang alene, vil beløpene være; kr. 330 000,- i år 1, kr. 430 000,- i år 2, kr. 580 000,- i år 3 og deretter ca. kr. 830 000,- pr. år.

Status pr. juni 2012

Risør kommune har deltatt 14 mnd i felles undersøkelsels - og kompetansesamarbeid (BiØ). Det pågår en utredning om felles barneverntjenste i regi av Telemarkforskning. Denne skal være ferdig ca 01.08.12. Beslutning om å delta i et interkommunalt samarbeid vil avgjøres etter dette og vil tidligst kunne starte opp 01.01.14.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har vært positive til en interkommunal organisering av barnevernet lenge, og håper at det vil realiseres. Tiltaket vil derfor være høyt prioritert.

7.1.5 Rehabilitering Ungdomshuset (Skansen) (U/T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11 – Budsjett 2012, med følgende vedtak:

- Bystyret ber rådmannen vurdere driften av ungdomshuset (Skansen), og hvorvidt andre alternativer kan være mer positive for de ungdommer som frekventerer Skansen. F.eks. kan en spørreundersøkelse blant elever ved ungdomsskolen gi svar på dette.
- Før eventuelle investeringer gjøres i Ungdomsklubben må kommunen kartlegge mulige brukergrupper og tilpasse bygget et gjennomtenkt formål. Et Flerbrukshus der bl.a. ungdommen har sin naturlige plass, men også andre grupper vurderes.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 1 500 000.

Status pr. juni 2012

Det er kjørt en spørreundersøkelse blant elever på ungdomskolen ift. tilbudet. I tillegg pågår en diskusjon med Frivilligsentralen ift. flytting og samarbeid med ungdomstjenesten.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket og den pågående vurderingen av samarbeid og utnyttelse av Skansen har potensiale. Det vil imidlertid kreve litt tid å finne den beste løsningen for alle parter. Opprusting av Skansen vil derfor ikke komme i gang før i 2013..

7.1.6 Rehabilitering Sandnes Ressurssenter (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 85/10 – Budsjett for 2011.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 3 743 000.

Status pr. juni 2012

Rehabiliteringen omfatter 4 hus tilknyttet Sandnes ressurscenter. 3 av bygningene blir oppgradert høsten 2012, men det siste huset ikke vil gjennomføres før i 2013.

Vurdering av tiltaket

Oppgradering av husene er viktig og høyst nødvendig. Oppgradering medfører også effektivisering og modernisering av tjenesten, og setter oss i stand til å levere et godt tilbud også til nabokommuner som ønsker det.

7.1.7 Tilpasning av Linken (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Det gjennomføres opprusting og tilpasning av Linkenbygget i perioden med en kostnadsramme på kr. 9,5 mill. (investeringsmidler)

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	4 200 000	2 500 000		

Prosjektet er i tillegg finansiert med bevilgede midler på kr. 3 750 000,- i 2012.

Status pr. juni 2012

Kartlegging av tiltak pågår. Det vil bli gjennomført en mindre endring av arealene i kjeller og 1. etg. i 2012. Oppgradering av bygget mht. yttervegger og ventilasjon kommer i 2013

Vurdering av tiltaket

I 2011 opphevet bystyret vedtaket om å selge Linken-bygget. Bygget har i lengre tid stått uten å bli vedlikeholdt, da fremtidig bruk av bygget var usikker. Etter vedtak om å beholde bygget ble fattet, ble det bevilget penger til påkrevet opprusting av bygget. Bygget brukes i dag av Linken arbeidssenter og den interkommunale musikkskolen. I tillegg har kommunen kursrom i bygget.

7.1.8 Forsterkede boliger for bostedsløse (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 73/12, med følgende vedtak:

Bystyret ber rådmannen gjøre ytterligere vurdering av boligenes lokalisering. En ny vurdering kan også inkludere kjøp av private eiendommer.

Formannskapet delegeres myndighet til å fatte beslutning vedrørende lokalitet og evt. kjøp av eiendom etter at saken er behandlet i helse- og omsorgskomiteen.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 000 000			

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 793 000,- og en ubrukt bevilgning på kr. 1 207 000,-.

Status pr. juni 2012

Det arbeides fortsatt med avklaring av plassering av boligene. Arbeidet organiseres av en av kommunalsjefene.

Vurdering av tiltaket

Behovet for slike boliger vil alltid variere, men er i perioder et stort problem for kommunen. Kostnadene ved å finne andre løsninger, kan være betydelige og

rådmannen håper derfor at disse boligene kan etableres innen rimelig tid. Samtidig er det viktig at prosessen rundt valg av lokalisering er så god som mulig.

7.1.9 SLT modellen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Målrette tiltak i det forebyggende rus/Psykiatri arbeidet med tidlig intervensjon. Utvikle tverrfaglig samarbeid med alle involverte instanser.

Omorganisere og øke stillingen på klubben² til 100 % stilling med krav om relevant utdanning.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	50 000	100 000	100 000	100 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Målrettede tiltak i henhold til SLT³ modellen er iverksatt i 2012.

Det er etablert rutiner for møter mellom flere tjenester og instanser som gjør at kommunikasjon og løsningsfokusering på utfordrende problemstillinger rundt ungdommer er bedret. I de ulike møtene er følgende representert:

- Politistasjonssjef, rådmann, ordfører.
- Politistasjonssjef, leder ungdomsskolen.
- Ungdomstjenesten, sosiallærer og teamledere på ungdomsskolen
- Koordinerende Enhet(ledere av kvalifisering, barneskolene, ungdomsskolen, omsorg, habilitering, kultur og rådmannen).
- Oppvekstforum (alle mellomledere i tjenester som arbeider med barn og unge, samt politi og videregående skole)
- Barnevernstjenesten og politiet.

SLT koordinator deltar i eller er orientert om resultatene i alle fora.

Det er inngått forpliktende samarbeidsavtale mellom kommunen og politiet om ungdomskontrakter. Det er utarbeidet en praksishåndbok for tverrfaglig samhandling i kommunen.

Vurdering av tiltaket

Målrettet arbeid i kriminalitetsforebygging er viktig og det tar tid å utvikle innarbeide hensiktsmessige rutiner. Det bør fortsatt ha fokus og man bør søke videre midler i 2013⁴.

7.1.10 Dagtilbud for hjemmeboende eldre (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

² Ungdomsklubben

³ Samordnede Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak

⁴ Midler søkes fra KRÅD – Kriminalforebyggende råd.

Det etableres et fast tilholdssted for dagtilbudet til hjemmeboende eldre. Sees i sammenheng med fremtidig bruk av Tjenna-senteret. Tilbudet dekkes innenfor dagens budsjett (driftsmidler).

Økonomi

Tiltaket finansieres innenfor dagens drift.

Status pr. juni 2012

Dagtilbudet skal flytte inn i lokalene som dagtilbudet for psykisk helse flytter ut av på Frydenborgsenteret. Etablering av tilbudet i nye og bedre lokaler er derfor avhengig av tidsplanen for flytting av psykisk helse.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket foreslås fjernet og slått sammen med tiltaket under, da disse henger tett sammen og er en følge av hverandre.

7.1.11 Dagtilbud til personer med psykiske lidelser (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Det etableres nytt dagtilbud til personer med psykiske lidelser i lokalene til Frydenborg barnehage. Lokalene rustes opp for kr. 3,5 mill ink. mva. i perioden (investeringsmidler).

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		2 000 000		

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede midler på kr. 1 250 000 i 2012.

Status pr. juni 2012

Dagtilbudet til psykisk helse etableres i lokalene som kommunen har overtatt etter Frydenborg barnehage. Innflytting vil skje så fort lokalene er tilpasset. Dette forventes å starte høsten 2012. Samtidig vil hele avdelingen for psykisk helse flytte inn i barnehagelokalene. Dette gir en bedre nærhet til psykiatriboligene.

Vurdering av tiltaket

Etablering av dagsenteret for psykisk helse i barnehagebygget er både et gunstig tiltak ift. psykiatritjenesten, men muliggjør også en del andre nødvendige tiltak. Etableringen av et fast tilholdssted for dagsenter for hjemmeboende eldre (som omtalt over) er et av disse.

I tillegg vil rådmannen foreslå å se etableringen av et kommunalt hjelpemiddellager sammen med etableringen av dagsenteret, fordi bygningsmassen kan gi mulighet for å få plass til dette også.

7.1.12 Etablering av kommunalt hjelpemiddellager (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 - Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Utredning av etablering av kommunalt hjelpemiddellager igangsettes i 2012 for realisering i slutten av perioden (2014/15).

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler			1 200 000	

Status pr. juni 2012

Utredningen er i gang.

Vurdering av tiltaket

Det er et økende behov for lagring av til dels svært avanserte hjelpemidler. Disse må oppbevares forsvarlig og på en slik måte at administrasjon av ordningen blir så lite krevende som mulig. For å få til dette, anbefaler rådmannen at etableringen sees i sammenheng med utbedring og tilpasning av Frydenborg barnehage, da lokalene til barnehagen, samt lokaler i nærheten vil være egnede til å bygge om til denne bruken.

7.1.13 Styrke bemanning av boliger for personer med psykiske lidelser (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Det innføres bemanning i tilknytning til psykiatriboligene ved Frydenborgsenteret. 1 årsverk innføres i 2013 med en kostnad på kr. 600 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2014 med totalkostnad kr. 1,2 mill. (driftsmidler).

Økonomi

Vedtatt i sak 51/11:

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	600 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Investeringsmidler				

Rådmannens forslag:

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler		600 000	1 200 000	1 200 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Årsverk vil settes inn i eksisterende boliger fom. 2013 gitt at midlene bevilges.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket passer godt sammen med etablering av dagsenter for psykisk helse i gamle Frydenborg barnehage og flytting av avdeling for psykisk helse. Målet er å styrke bemanningen ift. boligene.

Rådmannen vil imidlertid foreslå å skyve tiltaket med 1 år til oppstart i 2014 med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon og utfordringene med å få budsjettet for 2013 til å balansere.

7.1.14 Frisklivssentral i Risør (U/T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 3/12, med følgende vedtak:

Det planlegges innføring av Frisklivssentral, alene eller i samarbeid med nabokommuner. Form og innhold må utredes, herunder finansiering og eventuelle muligheter for tilskuddsmidler.

Forslagene oversendes helse- og omsorgskomiteen som bes om å komme med forslag til hvordan dette arbeidet skal legges opp slik at vi får en bred politisk prosess.

Økonomi

Økonomien i tiltaket er foreløpig uklar.

Status pr. juni 2012

Høsten 2012 vil Omsorgsenheten starte arbeidet med etableringen av en Frisklivssentral.

Vurdering av tiltaket

Samhandlingsreformen oppfordrer kommunene til å drive aktivt forebyggende arbeid, både generelt og for å hindre innleggelser som nå belaster kommunen økonomisk. I og med at enhet for Omsorg allerede høsten 2012 går i gang med en begrenset satsing på området, anbefaler rådmannen at komité for helse og omsorg orienteres om arbeidet i omsorgsenheten og at en bred politisk prosess avventes noe.

7.1.15 Tilpasse Tjennasenteret (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Fremtidig bruk av Tjenna-senteret som et "betjent" omsorgs- og aktivitetssenter for eldre utredes i et eget prosjekt. Igangsettes 2012. Det igangsettes også en utredning om fremtidig struktur for og bruk av omsorgsboliger i slutten av perioden (2014/2015)

Økonomi

De økonomiske konsekvensene av utredningen er ukjent og svært usikre. Dersom kommunen skal inn med investeringer, vil disse bli betydelige. Dersom det konkluderes med helt eller delvis innslag av private aktører, blir kostnadsbildet for kommunen annerledes.

Status pr. juni 2012

Utredningen er planlagt i slutten av perioden og derfor ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er forankret i Omsorgsplanen. Rådmannen ser et stort behov for at fremtidig bruk av Tjenna-senteret avklares, men ønsker å se dette i en noe større sammenheng. Det foreslås derfor at utredningen utvides til å omfatte det totale tilbud av omsorgsboliger i kommunen. Denne utredningen foreslås igangsatt relativt raskt, da det allerede er pågang fra private aktører som ønsker avklaring på behovet for omsorgsboliger.

7.1.16 Kartlegging av lekeplasser og løkker, samt behov for oppgradering (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Kommunen kartlegger tilbudet og standarden på lekeplasser og løkker i kommunen, og skisserer mulige finansieringsordninger for en oppgradering.

Økonomi

Økonomien i prosjektet er ukjent og vil først avklares etter at kartleggingen er ferdig.

Status pr. juni 2012

Kartlegging er ikke påbegynt, men vil gjøres ilt. høsten 2012.

Vurdering av tiltaket

Flere av kommunens lekeplasser og løkker trenger en oppgradering. En kartlegging av dette vil imidlertid ta noe tid, og rådmannen ønsker ikke å prioritere dette over enkelte andre tiltak som krever tilsvarende ressurser.

7.1.17 Kyststi fra Flisvika til Randvik (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11-B, med følgende vedtak:

Komité for miljø- og teknisk utreder universelt utformet kyststi fra Flisvika til Randvik.

Økonomi

Kostnadene ved tiltaket er foreløpig ukjente, men vil bli betydelige.

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

En kyststi som omtalt vil utvilsomt være et positivt bidrag til Risørs turområder. Tiltaket ansees imidlertid for svært krevende, både i kroner og ressursbruk. Tiltaket vil derfor nedprioriteres av rådmannen i denne omgang.

7.1.18 Beiteprosjekt (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11-HP, med følgende vedtak:

Beite- og ryddeprosjekt igangsettes for rydding/forskjønnelse av skjærgården. Kostnadene dekkes innenfor dagens budsjett (driftsmidler).

Økonomi

Tiltaket er finansiert i 2012, og vil derfor tas innenfor enhetens budsjett i 2013.

Status pr. juni 2012

Prosjektet er i gang. Det vil bli satt ut dyr på Finnøya våren 2013.

Vurdering av tiltaket

Beiting i skjærgården er et bidrag til å holde kulturlandskapet ved like, og forhindre gjengroing. Slik sett er dette et relativt begrenset, men viktig tiltak.

7.1.19 Tettstedsnære boligområder (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11-HP, med følgende vedtak:

Vedtaket om en analyse av mulige, egnede tettstedsnære boarealer for utbygging følges opp.

Økonomi

Midlene som tidligere var satt av til dette, er omdisponert til oppgradering av Risørhuset.

Status pr. juni 2012

Det foreligger en siste rapport om utnyttelse av Buvika-plataet. Rapporten har ikke vært til politisk behandling.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen anbefaler at rapporten sendes ut og orienteres om politisk, men at videre vurdering av tettstedsnære boligområder sees i sammenheng med kommuneplanens arealdel. Rådmannen foreslår derfor å stryke tiltaket.

7.2 INFRASTRUKTUR

7.2.1 Bårerom Frydenborgsenteret (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 72/09 – Budsjett 2010.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 1 500 000.

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har pt. en avtale med Tvedestrand kommune som dekker behovet for bårerom. Det er svært sjelden dette behovet oppstår, da de fleste tas vare på hjemme eller på sitt eget rom på Frydenborgsenteret. Ordningen med Tvedestrand kommune har vært i drift siden 2010 og har hittil fungert bra. Rådmannen foreslår derfor å stryke tiltaket og at samarbeidet med Tvedestrand kommune videreføres og formaliseres.

7.2.2 Håndholdte enheter til Omsorg og Habilitering (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 85/10-Budsjett 2011.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 403 000.

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket vil være av stor betydning for utføring av tjenesten i begge enheter. Det er imidlertid et krav at de bakenforliggende systemer håndterer dette grensesnittet og at organisasjonen er klare til å ta verktøyet i bruk.

7.2.3 Nytt verksted / brannstasjon (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Behov for og gevinster ved å etablere en ny brannstasjon med verksted for kommunens tekniske tjenester utredes. Utredningen foretas i slutten av perioden (2014-2015)

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler				20 000 000

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket bør endres til "Nytt verksted" da det er her behovet er størst. Det vil bringe med seg ny brannstasjon, men det er ikke primærbehovet. Det foreligger krav fra vernerunde på brannstasjonen, og det forventes at tilsvarende vil komme ifm. vernerunde på verkstedet.

7.2.4 Utvidelse av kirkegård og minnelund – Risør og Frydendal kirkegårder (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 85/10 – Budsjett 2011.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 300 000.

Status pr. juni 2012

Et aktuelt område for etablering er under vurdering.

Vurdering av tiltaket

Dersom arealet som er nevnt over, er egnet, vil tiltaket settes i gang umiddelbart. Dersom arealet ikke er egnet, vil tiltaket utsettes i påvente av aktuell plassering og tilgjengelig areal.

7.2.5 Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Videreføre oppgradering av kommunale veier som er påbegynt i 2011. Kommunal vei, ca 150 m fra krysset Øysang/Hødnebø til Hødnebøkilen, oppgraderes med fast dekke i 2012. Oppgradere alle kommunale veier i perioden 2012-2015 (investeringsmidler).

Økonomi

Det settes av kr. 500 000,- til generell investering i veier i perioden. Utover dette må finansiering av tiltakene komme ihht. plan.

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	500 000	500 000	500 000	500 000

Status pr. juni 2012

Oppgradering av veier nevnt i vedtaket vil skje ila. høsten 2012.

Vurdering av tiltaket

Oppgradering av kommunale veier bør skje etter en fastlagt plan. Rådmannen vil etablere en slik plan ila. denne perioden (2013-2016). Videreføring av dette tiltaket foreslås derfor strøket og samordnet med ny hovedplan.

7.2.6 Scanning av eiendomsarkivet (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Risør kommunes eiendomsarkiv digitaliseres ila 2012 med en kostnadsramme på kr. 1 346 000,- (driftsmidler).

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	1 600 000			
Investeringsmidler				

Det ble bevilget kr. 1 346 000,- til prosjektet i 2012. Av disse vil kun kr. 200 000,- bli brukt til ryddehjelp. Gjennomføring av scanning vil skje i 2013, og nytt kostnadsoverslag viser at det blir noe mer kostbart enn tidligere antatt.

Status pr. juni 2012

Prosjektet er i gang. Det forventes å inngå kontrakt i jan/feb 2013 og at selve scanningen ferdigstilles ila. samme år.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune velger å scanne byggesaksarkivet sitt for å redusere mengden arkivverdig materiale på huset og på den måte oppfylle ny arkivlov. Alternativet til scanning er å bygge nytt / utvidere eksisterende arkiv. Rådmannen anser derfor scanning som både mer fremtidsrettet og mindre kostbart enn alternativet.

7.2.7 Utbedring av veien fra gamle E18 til Fargeskrinet barnehage (Kvernvikveien) (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Utbedring av veien fra gamle E 18 til barnehagen på Sønedeled utredes og kostnadsberegnes med henblikk på ferdigstillelse.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		2 000 000		

Tiltaket er ikke kostnadsberegnet. Følgelig er økonomien i prosjektet meget usikker, men det antydes kostnader i størrelse ca. 5,0 mill. kr. totalt, og en andel for Risør kommune på kr. 2 mill.

Status pr. juni 2012

Prosjektet har vært diskutert i møte med Statens Vegvesen og fylkeskommunen. Det er videre foretatt befarings med representanter fra vegkontoret for å vurdere tiltaket nærmere. Tiltaket er ikke prioritert i fylkeskommunens handlingsprogram for fylkesveier frem til 2015. Uavhengig av gjeldende handlingsprogram vil kommunen kunne fremme sak til fylkeskommunen med

anmodning om å gi tiltaket prioritet i denne planperioden. Argumentet for en opp-prioritering av tiltaket kan være at Risør kommune vil tilby å ta del i kostnadene med anslagsvis ca 40 % - begrenset oppad til 2,0 mill. kr.

Vurdering av tiltaket

Veistrekningen det er snakk om har et stort behov for utbedring/forsterkning og for etablering av gang- og sykkelvei og fortau slik at trafikksikkerheten bedres. Rådmannen vil derfor tilrå at det søkes Aust-Agder fylkeskommune, som veieier, å utbedre "Kvernvikveien" med gang- og sykkelvei og fortau.

For å gi tiltaket prioritet i denne planperioden vil rådmannen innstille på at Risør kommune tar del i kostnadene med inntil 2,0 mill kr.

Se også pkt. 7.2.7.

7.2.8 Investeringsplan for gang-og sykkelveier, Kvernvikveien prioriteres (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11-B, med følgende vedtak:

Komité for miljø og teknisk utarbeider en investeringsplan for gang- og sykkelveier, herunder finansieringsmuligheter. Kvernvikveien prioriteres.

Rådmannen kontakter fylkeskommunen og legger fram en finansieringsplan til politisk behandling.

Økonomi

Foreløpig ukjent, se også punkt 7.2.7.

Status pr. juni 2012

Investeringsplan for gang og sykkelveier er ikke påbegynt.

Når det gjelder Kvernvikveien spesielt, se punkt 7.2.7.

Vurdering av tiltaket

Utbygging av gang- og sykkelveier langs kommunale veier vil bli behandlet i tiltaksplan for kommunale veier (se pkt. 10.6).

Utbedring av Kvernvikveien ligger også i et annet vedtak (punkt 7.2.7), og behøver ikke ligge dobbelt.

Rådmannen vil derfor foreslå at punktet utgår under forutsetning av at gang- og sykkelvei for Kvernvikveien inngår i pkt. 7.2.7 og at generell investerings-/handlingsplan for gang- og sykkelveier langs fylkesveier blir behandlet i tiltaksplan for kommunale veier.

7.2.9 Oppgradering av renseanlegget på Røed (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Renseanlegget på Røed oppgraderes i perioden innenfor en kostnadsramme på kr. 7 mill. (investeringsmidler).

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	3 500 000			

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 3 500 000. Kostnadsberegningene er foreløpige.

Status pr. juni 2012

Prosjektet er planlagt startet opp i slutten av 2012.

Vurdering av tiltaket

Renseanlegget på Røed har behov for opprusting etter tilsyn og vernerunder da anlegget har vært i drift i snart 30 år uten vesentlige utbedringer. Tiltaket er nødvendig for å ivareta et tilfredsstillende arbeidsmiljø og en sikker drift av anlegget. Når anlegget er oppgradert, kan det motta avløp fra Bossvik-Hjembu som skissert under.

7.2.10 *Bossvik-Hjembu-Røed Avløp (T)*

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 102/08 – Budsjett 2009.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 906 000. i tillegg er det forutsatt ca. 1 mill i anleggsbidrag fra abonnentene. Summene er foreløpige.

Status pr. juni 2012

Prosjektet er planlagt startet opp i slutten av 2012.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket har vært planlagt lenge, men har vært utsatt pga. begrenset kapasitet i administrasjonen. Prosjektet kan med fordel sees i sammenheng med oppgradering av renseanlegget på Røed.

7.2.11 *Tangengata - vann og avløp (T)*

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 102/08 – Budsjett 2009.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 1 050 000.

Status pr. juni 2012

Prosjektet er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Arbeidet med vann og avløp i Tangengata skal samordnes med utbygging i Flisvika. Tiltaket vil bli gjennomført i samarbeid med utbygger.

7.2.12 *Vann og avløp Hødnebø (T)*

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 75/12, med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar å igangsette arbeide med fremføring av vann og kloakk til Hødnebø med en kostnadsramme på kr. 4 135 000,- pluss avgift. Arbeidene søkes igangsatt snarest mulig og gjennomføres i samsvar med planer utarbeidd av Asplan Viak AS.

Det fastsettes et anleggsbidrag på kr. 54 000,- pr. abonnent. I tillegg kommer fastsatt tilkoblingsavgift (kr. 7000,- for vann og kr. 7000,- for kloakk).

Tiltaket finansieres ved omdisponering av kr.3.500.000 av ubrukte lånemidler til prosjektene vann og avløp til Randvik (Oterlia II) som ikke lenger er aktuell.

Økonomi

Prosjektet finansieres med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 3 500 000 i tillegg til anleggsbidrag.

Status pr. juni 2012

Arbeidene legges ut på anbud i 3. kvartal 2012, og påbegynnes i 4. kvartal.

Vurdering av tiltaket

Vann og avløp til Hødnebo er viktig både for de fastboende, men også fordi områdene utover Gjernes-landet i større og større grad utbygges med hytter.

7.2.13 Vann og avløp Gjernes (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 75/12, med følgende vedtak:

Bystyret ber videre om at det nå utarbeides planer for fremføring av kommunalt ledningsnett til deler av Gjernesområde i tråd med føringer i saksforarbeidet.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		10 000 000		

Økonomien i prosjektet er foreløpig svært usikker da omfanget ikke er klarlagt.

Status pr. august 2012

I tråd med bystyrets vedtak er det nå satt i gang arbeid med å utarbeide planer for fremføring av kommunal vannforsyning og delvis avløp til Gjernesområdet mm.

Prosjektet er i startfasen. Trasevalg, tekniske løsninger og omfang av vann og avløp er ikke avklart. Det planlegges møter i løpet av høsten 2012 med representanter for hyttefeltene for å avklare ønsker og behov. Så snart trasevalget og omfang av vann- og avløpsløsninger er valgt, vil man kunne fastsette en kostnadsramme med større sikkerhet.

I denne fasen antydes kostander i størrelsesorden kr. 10 mill. Tiltaket vil i det alt vesentlige måtte finansieres med avgifter og anleggsbidrag.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er viktig fordi presset fra både fastboende, hytteeiere og utbyggere er stort. I tillegg vil prosjektet kunne løse deler av problematikken med vann og avløp til øyene.

7.2.14 Vann og avløp Røysland krets (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Løsninger for fremføring av vann og avløp til Røysland krets utredes (tidligere vedtatt av Risør bystyre) og behandles/iverksettes i perioden 2012-2013.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler			8 000 000	

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Det er et jevnt press fra Røysland – området vedrørende kommunalt vann og avløp. Det må imidlertid finnes en løsning i samarbeid med Tvedestrand kommune for å løse dette.

7.2.15 Buvikveien & Fiskerihavn (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2014.

Økonomi

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på til sammen kr. 11 000 000.

Status pr. juni 2012

Utbyggingsavtalen med Holmen er ikke signert, men forventes å komme på plass ila. 3. kvartal. Tiltaket vil bli gjennomført i samarbeid med utbygger.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er nært knyttet til utbygging på Holmen og vil komme til utføring ifm. realisering av denne. Gjennomføring av tiltaket vil kreve en egen politisk sak.

7.2.16 Båthavner (T/U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 44/11, med følgende vedtak:

Med utgangspunkt i ad-hoc utvalgets tiltaksliste fremmes følgende:

- A. Etter nærmere vurdering av bl.a. planavgrensning og kostnader fremmes sak om igangsetting av planarbeid for følgende områder i prioritert rekkefølge:
 - 1. Strandgata/Dampskipsbrygga m.m. – skisseprosjekt båthavn med landareal
 - 2. Områdeplanen Buvika – Sundsbrua – båthavner
 - 3. Reguleringsplan – Karolina – utvidelse båthavn
- B. Det fremmes sak om tilrettelegging av flere båtplasser i indre havn – Solsiden etter at det er foretatt nærmere avklaringer med regionale myndigheter, samt tekniske og økonomiske vurderinger, herunder vurdering knyttet til vann, strøm/lys m.m. Det legges til grunn at bryggene skal innarbeides i budsjettet for 2012 og være på plass i løpet av mai s.å.
- C. Det opptas forhandlinger med berørte grunneiere på Sønedeled (Jeppestrاند) om utbygging av regulert båthavn, herunder å sikre nødvendige rettigheter. Forhandlingene igangsettes snarest mulig. Videre vurderes muligheten for privat eierskap og drift av kommunale båtplasser ved Karolina (Sandnes) og Hødnebøkilen.
- D. For vinteropplag i indre havn og gjestehavnsdrift blir prisene som følger:

1. *Vinteropplag fra 01.09 til 31.03 - kr 300 pr. mnd + strøm.
Skuldersesong fra 01.04 – 14.06. kr. 100,-.*
 2. *Gjestehavndrift fra 15.06 til 14.08 – kr. 150 opptil 30 fot, kr. 200 fra
30 – 45 fot, og kr. 250 over 45 fot båt (priser som i dag).
Skuldersesong fra 15.08 til 31.08 – kr. 100,-.*
- E. Ved etablering av nye flytebrygger (utbygging av gamle) og oppgradering
med vann, strøm og lys skal innskudd og årlig avgift vurderes.*

Økonomi

Prosjektkostnadene er foreløpig ukjente.

Status pr. juni 2012

Planprosess ift. punkt B og C er startet.

Vurdering av tiltaket

Ad-hoc utvalget som konkluderte sommeren 2011, konkluderte med at det er behov for flere båtplasser i kommunen, og kom med en rekke forslag til tiltak og utredninger for å gjøre noe med dette. Rådmannen vil foreslå at disse håndteres som følger:

Pkt. A: Rådmannen foreslår at hele punktet sees i sammenheng med kommuneplanen. Når det gjelder pkt. 1 og 2, vil disse også være en del av den planlagte kommunedelplanen for Risør sentrum.

Pkt. B: Tiltaket gjennomføres i 2012, og tas derfor ut av handlingsprogrammet.

Pkt. C: Punktet videreføres, samtaler med grunneier er i gang.

Pkt. D & E: Punktene tas inn i videre drift av båthavner.

7.2.17 FV416 (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10-Handlingprogram 2011-2014.

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket.

Status pr. juni 2012

Utbedring av Fv 416 inkludert gang- og sykkelvei fra Frydendal til Lindstøl inngår i fylkeskommunens handlingsplan 2012-2015.

Regulering av parsellen Frydendal-Østebø pågår – trolig ferdig ved årsskifte 2012/2013

Regulering Østebø til Lindstøl vil bli igangsatt med det første.

Anleggsstart ventes i 2013.

Vurdering av tiltaket

Opprusting av FV416 er særdeles viktig for Risør. Tiltaket vurderes som svært viktig fordi det gir retning for kommunens arbeid mot fylkeskommunen.

Rådmannen vil fremme et nytt forslag til tiltak ifm. FV416, da nåværende ambisjon ser ut til å realiseres innenfor perioden.

7.2.18 Stamveinett - E18 parsell Vinterkjær (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2015 med vedtak om å være en aktiv pådriver overfor statlige vegmyndigheter.

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket og statens vegvesen.

Status pr. juni 2012

Vinterkjærprosjektet søkes nå samordnet med TS-tiltak (midtdeler) på E 18. Det ventes betydelige TS-midler i kommende NTP som skal behandles av Stortinget i 2013. Ventelig vil det bli igangsatt reguleringsplanarbeid i løpet av 2012 på Strekningen grense Tvedestrand-Akland, heri inngår også nytt veikryss Vinterkjær. Gjeldende plan endres fra rundkjøring til to-plans kryss.

Vurdering av tiltaket

På samme måte som FV416 er også Vinterkjær krysset og E18 gjennom kommunen særdeles viktig for Risør. Tiltaket vurderes som svært viktig fordi det gir retning for kommunens arbeid mot fylkeskommunen og statens vegvesen.

7.2.19 Tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Behov for og gevinster ved tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær utredes. Plan for gjennomføring av tiltak behandles av bystyret ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2016.

Økonomi

Økonomien i tiltaket er foreløpig ukjent.

Status pr. juni 2012

Utredning vil igangsettes høsten 2012 med sikte på å få tiltak inn i handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017.

Vurdering av tiltaket

Reduksjon av skadeomfang ved ekstremvær blir mer aktuelt ettersom været endres og blir ”varmere, våtere og villere”. Tiltaket kan også med fordel sees i sammenheng med kommuneplanens arealdel hvor det kan være aktuelt å markere inn spesielt utsatte områder.

7.2.20 Utrede ENØK tiltak i alle eksisterende kommunale bygg (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Behov for og gevinster ved ENØK tiltak i kommunale bygg kartlegges. Plan for innføring behandles av bystyret ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2016.

Økonomi

Tiltaket var finansiert med total kr. 4 000 000,- i Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015. Midlene ble imidlertid omdisponert til Risørhuset.

Status pr. juni 2012

Tiltaket er ikke påbegynt. Utredningen avventer tilstandsrapport og etablering av FDV (Forvaltning, Drift, vedlikehold) – programvare.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har en ambisiøs klima- og energiplan som forplikter kommunen i miljøarbeidet. Likevel er det grunn til å vurdere om det skal legges ned ressurser i en egen utredning om dette. Alternativet vil være at hver gang et kommunalt bygg skal oppgraderes, legges det inn krav om, og midler til, å gjennomføre ENØK tiltak i det aktuelle bygget.

Av kapasitetshensyn og liten forskjell i praktisk effekt, vil rådmannen foreslå at tiltaket strykes, og at vurdering ENØK tiltak tas inn i alle kommunens bygge- og opprustingsprosjekter.

7.2.21 Mobildekning – DDA (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 38/12, med følgende vedtak:

Risør kommune aksepterer avtalevilkårene som er fremlagt og vil undertegne kontrakt med Telenor Norge, slik det er lagt opp til for fylkeskommunene og alle kommunene på Agder.

Vedtaket innebærer inngåelse av ny avtale for mobiltelefoni/mobilt bredbånd. Kommunen aksepterer også sin del av kostnadene knyttet til utbygging av mobildekning og betalingsplan for dette.

Risør kommune ser det som svært viktig at det blir full mobildekning langs fylkesveiene 351, 411 og 416.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	450 000			
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Avtale med Telenor er underskrevet og hele Risør kommunes administrasjon er portert (flyttet) fra TDC til Telenor.

Utbygging av mobilmaster i Risør kommune er kartlagt, men vil ikke påbegynnes nå pga. utfordringer med strømfremførsel.

Vurdering av tiltaket

Det som gjenstår av tiltaket for kommunen er hovedsak betaling av Risør kommunes andel av fellesinnkjøpet. Videre realisering av mobilmaster ivaretas av DDA (Digitale Distrikts Agder) og Telenor i samarbeid.

7.2.22 Utstyr til parkeringsordningen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 50/12, med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar følgende organisering av parkering i sentrum:

<...>

- Eksisterende billettautomater oppgraderes til mulighet for kortbetaling.
- Parkometre skiftes ut med billettautomater.
- Mulighet for mobilbetaling med SMS vurderes nærmere i forhold til økonomi og praktiske løsninger.

<...>

- *Kostnadene for oppgradering av parkeringsordningen innarbeides i budsjett for 2013. <...>*

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 500 000,-			

Status pr. juni 2012

Oppgradering av parkeringsordningen er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Fornyelse av parkeringsutstyret er en forutsetning for å kunne håndtere avgiftsparkering på en tilfredsstillende måte. Tiltaket består i utskifting av parkometre og ombygging av billettautomater til å kunne betale med kredittkort.

7.3 KUNST OG KULTUR**7.3.1 Risørhuset (T)**

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 49/12, med følgende vedtak:

Risørhuset rehabiliteres/utbygges i tråd med tidligere vedtak.

Risør bystyre gir en tilleggsbevilgning på kr. 11 400 000,-.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	11 400 000			

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 12 760 000.

Status pr. juni 2012

Arbeidene legges ut på anbud ila. 3. kvartal 2012. Arbeidene planlegges med oppstart ila. høsten 2012.

Vurdering av tiltaket

Risørhuset er kommunens viktigste kulturbygg og trenger en modernisering og opprusting for å fortsette å levere kulturtilbud. Tiltaket vurderes som svært viktig og er også kommet så langt at det ikke er hensiktsmessig å nedprioritere.

7.3.2 ENØK tiltak Risørhuset (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

ENØK tiltak gjennomføres i Risørhuset med en kostnadsramme på kr. 3,2 mill ink. mva. (investeringsmidler)

Økonomi

Prosjektet var finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 3 200 000. Disse er nå lagt inn i Risørhus-prosjektet

Status pr. juni 2012

Se pkt. 7.3.1.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket foreslås slått sammen med pkt. 7.3.1 Risørhuset.

7.3.3 Beyond Risør (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 45/11, med følgende vedtak:

Vedlagte intensjonsavtale mellom INDEX - Design to Improve Life og Risør kommune godkjennes og anbefales.

Økonomi

Tiltaket har foreløpig ingen økonomiske konsekvenser utover kommunens ordinære tilskudd til festivalen.

Status pr. juni 2012

Det pågår en utredning av en mulig ny organisasjonsmodell for BeyondRisør (BR). Utredningen skal kartlegge om det er mer hensiktsmessig for BR å gå fra å være et kommunalt prosjekt som det er i dag, til å bli et AS med regionale og nasjonale eiere i tillegg til Risør kommune.

Risør kommune er i dag Partner City med INDEX; Design to Improve Life som er en global organisasjon som arbeider med livsforbedrende design. Utdanning er en viktig del av dette samarbeidet, både på lokalt og regionalt nivå og det er en mulighet for å benytte BR i sterkere grad ved Risør videregående skole.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen mener det er viktig å vurdere ulike organisasjonsmodeller for kommunens strategiske satsning på design gjennom prosjektet BeyondRisør. Samarbeidet med INDEX; Design to Improve Life gir mange muligheter for å utvikle Risør kommune på flere områder, både i forhold til utdanning, næring og kultur, og det er derfor viktig å vurdere om dette er et arbeid som fortsatt bør drives i kommunens regi eller om det bør ivaretas i et AS.

7.3.4 Revitalisering av historisk bysentrum (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

En større utredning av hvordan Risør kommune bedre kan utnytte verdien i sitt historiske bysentrum igangsettes i 2013.

Økonomi

Tiltaket har foreløpig ingen økonomiske konsekvenser.

Status pr. juni 2012

DIVE analyse av Mortensen-kvartalet pågår. I tillegg er det i gang aktivitet rundt skilting ol. ifm at Risør har fått "brunt skilt". Endring av museet, vil også bidra til tiltaket.

Vurdering av tiltaket

Revitalisering av Risør som reisemål er svært aktuelt. Det pågår flere prosjekter / tiltak som sammen kan sees på som en satsing på utvikling og formidling av

det historiske Risør. Rådmannen vil foreslå at tiltakene samles i en overordnet satsing, slik at alle tiltakene sees i sammenheng og utfyller hverandre.

Se pkt. 8.4.1.

7.3.5 Nytt konsept for museumsaktivitet i Risør (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 21/12, med følgende vedtak:

Det inngås en intensjonsavtale om å utvikle et nytt konsept med virkning fra 01.01.2013. Rådmannen nedsetter en arbeidsgruppe med hensikt å utvikle et nytt konsept for Risør Museum. Nærings- og kulturkomitéen vil ha politisk involvering i dette strategisk

Økonomi

Tiltaket finansieres foreløpig innenfor dagens drift.

Status pr. juni 2012

Aust Agder kulturhistoriske senter og Risør kommune er i samarbeid om videre utvikling.

Vurdering av tiltaket

Se pkt. 8.4.1.

7.3.6 Festningsanleggene i Urheia (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Utredning av fremtidig bruk av festningsanleggene i Urheia igangsettes i 2012. Utredningen gjøres av et utvalg bestående av representanter for både administrasjon, politisk nivå og interesseorganisasjoner slik som Militær Historisk forening og Historielaget

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler			3 000 000	

Status pr. juni 2012

Når kommunen nå overtar festningsanlegget fra Forsvaret er løpegraver, bunkere m.m. sikret slik at område kan åpnes for allmennheten.

Etter kommunal overtakelse bør etterbruken diskuteres – dette gjelder bunkere, radarstasjon m.m.. Området vil ha stor verdi i opplevelsessammenheng og styrke reiselivsdestinasjonen Risør. Området blir videre et yndet utfartsområde for nærliggende bo-områder og byen generelt.

Vurdering av tiltaket

På samme måte som tiltakene over, er det viktig å se dette i sammenheng. Rådmannen vil derfor foreslå at også dette tiltaket legges inn under en større satsing på det historiske Risør.

7.3.7 Kunstparken (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 70/12, med følgende vedtak:

1. *Dagens driftsform (modell 1) legges til grunn for videre galleridrift i Risør Kunstpark.*
2. *Det nedsettes en hurtigarbeidende gruppe som evaluerer retningslinjene for Risør kommunes kunststipend. Dette gjelder både Kunstnerstipendet og prosjektstipendet.*
3. *Retningslinjer for Husstyret datert 10.05.2012 vedtas.*
4. *Vi ønsker å videreføre aktivitetene som er finansiert via prosjektmidler. Rådmannen oppfordres til å søke om prosjektmidler fra eksterne kilder. Risør kommune stiller garanti for økningen av rammene på kr 200 000 som kan benyttes hvis kommunen mot formodning ikke får ekstern finansiering.*

Økonomi

Risør kommune skal stille en garanti for økning i rammer på kr. 200 000,-. Rådmannen velger ikke å legge dette inn i budsjettet, da det regner for overveiende sannsynlig at kunstparken får disse finansiert eksternt.

Status pr. juni 2012

Husstyret drifter Kunstparkens galleri og har en ansatt i 50 % stilling hvorav kun halvparten er finansiert av Risør kommune. Resten er finansiert ved eksterne midler etter søknad.

Vurdering av tiltaket

Kunstparken i Risør er en viktig del av Risør sitt omdømme som kunstby. Dette vedtaket sikrer en god og profesjonell drift av galleriet.

7.3.8 Revisjon av retningslinjene for leie av Risørhuset (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i formannskapet i sak 68/11, med følgende vedtak: *Rådmannen anmodes om å legge fram gjeldende retningslinjer til bystyret for vurdering.*

Økonomi

Foreløpig ingen økonomiske konsekvenser.

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Retningslinjene for leie av Risørhuset har fungert i en årrekke. Rådmannen opplever det slik at retningslinjene i all hovedsak fungerer etter hensikten, og ønsker ikke å bruke ressurser på å revidere disse. Tiltaket foreslås derfor strøket.

7.3.9 Rydding og merking av stier (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Stier i Urheia og skjærgården merkes og ryddes. Kostnaden tas innenfor enhetens rammer (driftsmidler).

Økonomi

Tiltaket var forutsatt finansiert innenfor dagens drift.

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

En del stier skal merkes ila. høsten 2012.

Vurdering av tiltaket

Rydding og merking av stier gjøres kontinuerlig av kommunen. Rådmannen vil derfor foreslå at tiltaket strykes og inngår i normal drift.

7.4 NÆRINGSLIV**7.4.1 Næringsarealer (T)**

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Klargjøring av næringsarealer på Hestemyr og Moland øst og vest videreføres med en kostnadsramme på kr. 7 mill i perioden (investeringsmidler).

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler ⁵		4 000 000	4 000 000	

Avvik i sum mellom vedtak og økonomi, skyldes at kostnadsbildet er endret siden vedtaket.

Status pr. juni 2012

Det er fortsatt ledige næringstomter på Hestemyr. Videre klargjøring av arealer påbegynnes i 2013 og videre.

Moland øst: 35 da solgt og 6 virksomheter etablert/under etablering. Nye 30 da er under klargjøring (2011/2012). Det er merkbar interesse for næringsetablering i området.

Moland vest: Opparbeidd areal (ca. 125 da) er disponert/bebygd. Ytterligere utbyggingspotensial er ca 140 da. Arealene er i Sivas eie. Forespørsel fra Siva om kommunal overtakelse av område (Moland vest) ventes med det første.

Vurdering av tiltaket

Utvidelse av næringsarealer en kontinuerlig oppgave som drives av etterspørselen fra næringslivet. Det er viktig at kommunen til enhver tid har ledige arealer, men samtidig ikke legger store summer i tilrettelegging av arealer det ikke er etterspørsel etter.

7.4.2 Regional næringshage (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 39/11, med følgende vedtak:

01.01.2002 inngikk Risør kommune en avtale om årlig tilskudd til Risør Næringshage AS og siden den gang har kommunen gitt tilskudd hvert år. Risør kommune inngikk ikke som eier i Risør Næringshage AS, men har vært observatør i styret og på andre måter vært i tett relasjon til næringshagen og utviklingen der.

⁵ Midlene er knyttet til utvidelse på Moland vest

Risør kommune har som strategi å stimulere til og møte initiativ fra næringer som ønsker å skape vekst og utvikling, nyetableringer så vel som mer etablerte virksomheter.

I arbeid med nyetableringer har utviklingsselskapet Risør Næringshage AS vært et viktig virkemiddel og Risør kommune ønsker fortsatt å støtte denne virksomheten.

I tillegg til arbeidet rettet mot nyetableringer representerer Risør Næringshage AS også en samlokalisering av kommunens tjenesteytende kompetansebedrifter, som er viktig for å skape verdiskapning i en distriktskommune som Risør.

Risør kommune håper derfor at Risør Næringshage AS blir tatt opp i SIVAs nye næringshageprogram, og kommunen stiller seg positiv til å forankre næringshagen som en regional næringshage.

Økonomi

Det ligger ingen endringer av økonomisk betydning i tiltaket.

Status pr. juni 2012

Risør Næringshage ble høsten 2011 tatt opp i SIVA's nye nasjonale næringshageprogram og startet samtidig prosessen med å etablere et regionalt utviklingsselskap. Risør Næringshage trengte dermed et dekkende regionalt navn, og våren 2012 endret næringshagen navn til Sørlandsporten Næringshage.

Vurdering av tiltaket

Ved at næringshagen i Risør ble tatt opp i det nye næringshage programmet til SIVA, anser rådmannen derfor tiltaket som ferdig og flytter dette tiltaket over i drift.

7.4.3 Bio-varme Moland øst (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Planlegging av Bio-varme til Moland øst igangsettes i slutten av perioden (2014-2015).

Økonomi

Det er ikke gjort noen økonomiske beregninger av kostnadene ved tiltaket.

Status pr. juni 2012

Selskapet som i dag eier anlegget som forsyner Moland vest med energi ønsker å utrede muligheten for å kunne gi et tilbud til bedriftene som etableres på område Moland øst. Det vil i nær fremtid bli igangsatt et forprosjekt for å utrede tekniske løsninger, kostnader/finansiering, valg av ledningstrase, energi- og økonomiske analyser m.m.

Det vil også bli søkt næringsfondet om midler til utredning/forprosjekt.

Et første møte mellom kommunen, selskapet og etablerer i Moland øst har vært avholdt.

Vurdering av tiltaket

Bio-varme anlegget er et godt klimatiltak for Risør. Samtidig er det kostnader knyttet til utvidelse av anlegget, og dette er derfor avhengig av interesse fra bedriftene som er etablert eller skal etablere seg på Moland øst.

7.5 REISELIV

7.5.1 Stangholmen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 77/10, med følgende vedtak:

Det igangsettes reguleringsplanarbeid for Stangholmen gnr. 33, bnr. 2. Planarbeidet gjennomføres med utgangspunkt i skisse (mulighetsstudie) dat. 22.12.09 og i henhold til saksforarbeidets vurderinger.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	500 000			

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 1 500 000.

Status pr. juni 2012

Planprogram utarbeidd og vedtatt. Prosessen med å ferdigstille planen pågår. Tiltaket er kostnadsberegnet til 16 mill kr. Kommunen har tidligere bevilget 1,5 mill. Det er videre søkt om statlige friluftsmidler (fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) og Fylkeskommunen) basert på en gjennomføring av tiltaket over 3 år.

I følge den informasjonen Risør kommune har en nå, til 1. etappe, fått følgende tilskudd: (dette er ikke bekreftet skriftlig og følgelig må en ta forbehold)

• AAF (2011 og 2012) - 300 + 400 =	kr.	700 000,-
• DN (2012)	kr.	400 000,-
Totalt kr.	kr.	1 100 000,-

Igangsetting av tiltak må drøftes.

Vurdering av tiltaket

Det er naturlig at det legges frem en egen sak for bystyret mht. gjennomføring av fase 1 av dette tiltaket. Utvikling av Stangholmen er av stor verdi for Risør. Gjennomføring av tiltaket vil fremmes som egen sak til politisk behandling.

7.5.2 Moen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 83/08, med følgende vedtak:

Forprosjektrapport april 2008 – Plan for utvikling av Båtbyggeriene på Moen, legges til grunn for det videre plan og utviklingsarbeidet.

Det igangsettes arbeid med reguleringsplan for Moenområdet i samsvar med saksframleggets vurderinger og i henhold til plan- og bygningslovens § 27-1. Arbeidet påbegynnes høsten 2008.

Prosjektet må ved kjennskap til vesentlige avvik fra fremlagte budsjett sendes tilbake til ny behandling i bystyret.

Det forutsettes at Moensveien fra krysset ved Risørveien og ned blir utvidet og tilpasses den økte biltrafikken som økt aktivitet medfører, inkludert belysning, gang- og sykkelvei/fortau.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		1 000 000 ⁶	300 000	300 000

Status pr. juni 2012

Planarbeidet er i gang. Gjennomføring av vann og avløp er planlagt til 2014&2015.

Vurdering av tiltaket

Utvikling av Moen som destinasjon og opplevelsessenter er viktig for Risør kommune. Moen får også nasjonal oppmerksomhet og støtte fra en rekke andre aktører.

7.5.3 Bobiler (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Kartlegging av muligheter for å etablere løsninger for bobiler i Risør, inkl. lokalisering, igangsettes i 2012.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		500 000		

Status pr. juni 2012

Tiltaket er ikke påbegynt. Som midlertidig løsning vil det merkes opp og skiltes parkeringsplasser for bobiler på Tjenna sommeren 2012.

Vurdering av tiltaket

Tilrettelegging for bobiler krever avklaring av flere detaljer som plassering, tilkobling til vann og strøm, mulighet for enkel administrasjon av betaling mm. Det har derfor ikke vært mulig å prioritere tiltaket hittil. Rådmannen mener at bobil-parkering må sees i en større sammenheng, og bør vurderes enten ifm. kommuneplanens arealdel, eller som en del av kommunedelplanen for Risør sentrum.

7.6 SENTRUMSUTVIKLING

7.6.1 Torvet (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2014.

⁶ Investeringsmidler i 2014 er vann og avløp.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		9 000 000		

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt. Det er søkt om deltakelse i prosjektet ”Våre gater og plaser”.

Vurdering av tiltaket

Den pågående opprustingen av gatene i sentrum er viktig for hvordan Risør fremstår for fastboende og besøkende. En oppgradering av Torvet vil bare tilrettelegge Torvet som samlingsplass i byen og ytterligere forsterke mulighetene for å bruke Torvet til aktiviteter.

Rådmannen er imidlertid bekymret over kostnadene ved tiltaket, og har vurdert behovet for opprusting av Torvet opp mot behovet for parkeringsanlegg. Slik rådmannen ser det er det ikke mulig for kommunen å realisere begge prosjektene samtidig. Rådmannen vil derfor foreslå at Torvet utsettes inntil videre og at fokus flyttes til realisering av parkeringsanlegg.

7.6.2 Parkeringshus (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 52/11, med følgende vedtak:

Risør bystyre gir sin prinsipielle tilslutning til arbeidsgruppas rapport dat. 26.07.11 og utarbeidd forprosjekt, parkeringsanlegg i Urheia – alternativ 2, sist datert 14.06.11. Bystyret ber rådmannen nedsette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skal:

- *vurdere/klargjøre eierskap, herunder undersøke interessen for deltagere/aksjonærer i et aksjeselskap*
- *avklares/utredes formaliteter ved dannelse av aksjeselskap/vedtekter m.m.*
- *vurdere lånefinansiering og fremdrift i forhold til etablering av aksjeselskap m.m.*
- *se på avtaleforhold med berørte grunneiere, herunder vilkår for utb. avtale med kommunen m.m.*

Risør bystyre er innstilt på å kunne delta med inntil 6,5 mill. kr. som aksjekapital i et as-selskap.

Økonomi

Prosjektet er foreløpig finansiert med en bevilgning på kr. 5 mill fra fond.

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler				60 000 000

Status pr. juni 2012

Etter lengre tids arbeid av en nedsatt prosjektgruppe ble det i juli 2011 lagt frem en relativt omfattende utredning med forprosjekt om behov for og bygging av parkeringsanlegg i sentrum med foreslått lokalisering i Urheia (sentrumsnært). Prosjektet/anlegget er dimensjonert for et parkeringsbehov tilsvarende ca. 240 parkeringsplasser. Investeringskostnadene er beregnet til 58,2 mill kr. (2011-kroner).

Risør bystyre ga i møte 25.08.11 sin prinsippelle tilslutning prosjekt og la videre føringer for det videre arbeid, se vedtaket over.

De sentrale problemstillinger i det videre arbeid blir bl.a å avklar eierskap/deltagelse i prosjektet og finansiering m.m. Dette arbeidet er igangsatt.

Vurdering av tiltaket

Bygging av et parkeringsanlegg for sentrum blir en stor utfordring for kommunen og event. andre interesserte. Det vil være svært krevende å bygge parkeringsanlegget ut fra rene bedriftsøkonomiske kriterier. Skal prosjektet kunne la seg gjennomføre må det sees og vurderes i et byutviklingsperspektiv. Et sentrumsnært parkeringsanlegg anses nødvendig for å utvikle byen i forhold til handel, reiseliv og bosetting. Med utgangspunkt i nevnte mener rådmannen at kommunen må involvere seg vesentlig sterkere i prosjektet både økonomisk, i forhold til gjennomføring og etterfølgende drift.

Dette vil bli nærmere belyst i pågående utredningsarbeid som bør omfatte en vurdering av den totalt parkeringssituasjonen i Risør sentrum inkl. fremtidig bruk av parkeringsplassen på Tjenna.

7.6.3 Boliger - fortetning og nye arealer (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 31/10, med følgende vedtak (forkortet):

Det innhentes en ny landskapsanalyse med sikte på å vurdere grunnlaget for igangsettelse av detaljplanlegging (planprogram, reguleringsplan) for deler av Buvikplatået <..>. Formålet med analysen er å få vurdert om det er grunnlag for å endre gjeldende reguleringsplan for Urheia datert 20.02.97, slik at begrensede deler av området Buvikplatået endres fra friluftsmål til boligformål.

<...>

Bystyret ønsker samtidig at rådmannen sørger for å igangsette en prosess som skal lede frem til fredning av Urheia, samt det resterende området av Buvikplatået som ligger sør for angitte strek/utbyggingsareal). Som vist på kart datert 24.09.2008. <..>

Økonomi

Det er ikke knyttet noen økonomi til tiltaket.

Status pr. juni 2012

Se pkt. 7.1.19.

Vurdering av tiltaket

Vurdering av dette tiltaket, er den samme som i pkt. 7.1.19. Tiltaket foreslås strøket og sett i sammenheng med kommuneplanens arealdel.

7.7 SKOLE

7.7.1 Ny skole Søndeled (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 2/11, med følgende vedtak:

Skoleutbyggingen på Søndeled gjennomføres ved at -65 bygget rives og nytt bygg oppføres. Videre gjennomføres utbedringer (lyd, inneklima, brann m.m.) av -85 bygget (saksutredningens alt. 1)

Brutto kostnadsramme økes fra kr. 53,0 mill til kr. 68,0 mill. Økt kostnadsramme kr. 15,0 mill innarbeides i budsjettet for 2012. Utbyggingen gjennomføres som en totalentreprise med forhandlinger. Rådmannen bes videreføre planarbeidet med sikte på byggestart høsten 2011.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	20 300 000 ⁷			

Prosjektet er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 19 000 000 og kr. 12 000 000,- bevilget i 2012.

Status pr. juni 2012

Arbeidene på Sønedeled skole er i gang.

Vurdering av tiltaket

Opprusting av Sønedeled skole er i gang. Ferdigstilling av Sønedeled skole til skolestart høsten 2013 prioriteres høyt.

7.7.2 Oppgradering Risør barneskole (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Risør barneskole (blokk 1, 3, 4 og 5) oppgraderes i perioden med en kostnadsramme på kr. 20 mill ink. mva. (investeringsmidler)

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	13 000 000			

I tillegg er prosjektet finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 1 500 000,- og kr. 7 000 000,- bevilget i 2012.

Status pr. juni 2012

Prosjekteringen av oppgraderingen er tilnærmet ferdig og vil legges ut på anbud i august. Planlagt oppstart av arbeidene er i slutten av 2012. Arbeidene er planlagt avsluttet ila. 2013

Vurdering av tiltaket

Tiltaket var i utgangspunktet strukket over 3 år. Etter at prosjekteringen er ferdig viser det seg at det er mest hensiktsmessig både teknisk og for skolen at tiltaket gjennomføres ila. ca. 1 år. Det foreslås derfor at midlene som tidligere var planlagt i 2013 og 2014, bevilges for 2013.

I forbindelse med prosjektering av arbeidene har det vært vurdert å innføre ENØK tiltak ved skolen. Det har imidlertid vist seg at dette er en relativt kostbar investering på ca. 11 mill som vil ha en nedbetalingstid alene på over 100 år. Rådmannen vil derfor ikke anbefale dette.

⁷ Tilsvaret bevilgningen som ble strøket i 2011.

Rådmannen kommer imidlertid med et forslag om ENØK tiltak i svømmehallen. Dette er både til en overkommelig kostnad, og en overkommelig nedbetalingstid. Se pkt. 8.3.2.

7.7.3 Kompetanse for kvalitet i skolen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11-B, med følgende vedtak:

Risør kommune vil søke på 6 plasser á 30 studiepoeng i programmet "Kompetanse for kvalitet" fra skoleåret 2011/12, fortrinnsvis 4 på barneskolene og 2 på ungdomsskolen. Det skal fortrinnsvis satses på basisfagene norsk, matematikk og engelsk.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler ⁸	375 000	375 000	375 000	375 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

6 lærere , 4 fra barneskolen og 2 fra ungdomsskolen, tar skoleåret 2012/13 30 studiepoeng hver i norsk eller engelsk.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen ønsker å innarbeide tiltaket permanent i drifta. Det foreslås derfor å settes av penger til kommunens andel av vikarutgifter pluss noen andre utgifter i perioden. Fra neste rullering vil tiltaket være innarbeidet i drift og ikke være en del av handlingsprogrammet.

7.7.4 Veiledning av nye lærere (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11-B, med følgende vedtak:

Det avsettes inntil kr 150 000 til veiledning av nyutdannede lærere og førskolelærere.

Økonomi

Tiltaket finansieres i drifta i perioden.

Status pr. juni 2012

Ungdomsskolen har 1 lærer i veiledning. Barneskolene har ikke tilsatt noen nyutdannede lærere.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen støtter tiltaket, men mener at det bør innarbeides i normal drift uten ekstra bevilgninger så lenge omfanget er begrenset. Tiltaket foreslås derfor tatt ut av handlingsprogrammet.

7.7.5 Ny leiekontrakt VIRK (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 93/11, med følgende vedtak:

⁸ Summene forutsetter at utdanningstilbudet finnes desentralisert i eller i nærheten av Risør kommune.

Risør kommune inngår en 10 års leiekontrakt, med rett til fornyelse med ytterligere 10 år, for Sirisvei 8, 4950 Risør, Blokk F, Risør videregående skole. Lokalene skal benyttes av voksenopplæringen i Risør kommune.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	300 000	300 000	300 000	300 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Kontrakt er undertegnet med fylkeskommunen om leie av oppgraderte lokaler. Lokalene er under ombygging og skal være ferdige til skoleåret begynner høsten 2012.

Vurdering av tiltaket

Oppgradering av lokalene til voksenopplæringen har vært svært nødvendig. Tiltaket er nå tilnærmet gjennomført, og er kun en del av handlingsprogrammet pga. de økonomiske konsekvensene av ny avtale. Fra neste rullering vil tiltaket innarbeides i drift.

7.7.6 Faglig kvalitet i skolen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Barneskolene styrker lærertettheten på 1.-4. trinn, samt viderefører "Leseprosjektet" og "Vurdering for læring" for å nå målet om å ligge på fylkesnivået i lesing i de nasjonale prøvene for 5., 8. og 9. trinn. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme (driftsmidler).

Økonomi

Tiltaket er finansiert av normal drift.

Status pr. juni 2012

"Leseprosjektet" er avsluttet og erfaringene fra det er innarbeidet i normal drift ved barneskolene og ungdomskolen i kommunen. Det samme gjelder

"Vurdering for læring" Målet om å ligge på fylkesnivået ble erstattet av et nytt vedtak ifm. behandling av "Tilstandsrapport for grunnskolen" i bystyret:

Risør kommune har som målsetting at elevene på sikt skal ligge minst på landsgjennomsnittet på de nasjonale prøvene.

Vurdering av tiltaket

Utvikling av skolene i Risør er kanskje et av de viktigste tiltakene kommunen kan gjøre for å skape en god samfunnsutvikling. Skolene er imidlertid i stor grad statlig styrt og kommunen må finne handlingsrommet der det kan settes inn kommune- spesifikk tiltak.

Selv om utvikling av skolen er viktig, vil rådmannen foreslå at tiltaket strykes. Årsakene til dette er at økning av lærertetthet er en statlig satsing som verken skolen eller kommunen kan påvirke, samtidig om at målet om å ligge minst på landsgjennomsnittet å nasjonale prøver ikke er et tiltak, men et mål.

Handlingsprogrammet slik det foreligger i dag, inneholder stort sett tiltak for å nå mål, og ikke målsettingen i seg selv.

Rådmannen kjenner imidlertid til at arbeidet med oppvekstplan er startet opp og vil foreslå dette arbeidet som et nytt utredningsarbeid – se avsnitt 8.8.1. Videre arbeid med temaene over foreslås gjort i Oppvekstplanen.

7.7.7 Skolemiljø (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Alle skolene fortsetter å fokusere på systematisk arbeid med skolemiljø. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme (driftsmidler).

Økonomi

Tiltaket er finansiert av normal drift.

Status pr. juni 2012

Status er rapportert til bystyret ifm. tilstandsrapporten.

Vurdering av tiltaket

På samme måte som i forrige punkt er skolemiljø viktig. Rådmannen foreslås likevel å stryke tiltaket av samme grunner som ovenfor; skolen er lovpålagt å arbeide med skolemiljø og tiltaket er svært lite konkret.

Godt skolemiljø vil også være en naturlig og viktig del av arbeidet med oppvekstplanen som nevnt over.

7.7.8 Sluttresultat (M-mål)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Arbeidet med Vurdering for læring videreføres med mål om å ligge 0,2 poeng over landgjennomsnittet i grunnskolepoeng. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme (driftsmidler).

Økonomi

Tiltaket finansieres innenfor normal drift.

Status pr. juni 2012

Foreløpig karakterresultatet for våren 12 vil bli publisert medio august. Når det gjelder eksamen, fikk ungdomstrinnet et lavere snitt enn fylket og landet både i norsk, matematikk og engelsk.

Vurdering av tiltaket

På samme måte som de to foregående punktene foreslår rådmannen å stryke tiltaket. Årsaken er at dette ikke er et tiltak, men et mål.

7.8 INTERNT

7.8.1 Miljøsertifisering – Miljøfyrtårn (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 72/09 – Budsjett 2009, med følgende vedtak:

Etablere klimaplan og miljøsertifisering for Risør kommune.

Økonomi

Tiltaket finansieres innenfor normal drift.

Status pr. juni 2012

Klimaplan er vedtatt, sertifisering av kommunen som Miljøfyrtårn er påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Sertifisering av kommunen som Miljøfyrtårn er et godt, men krevende tiltak. Arbeidet er påbegynt, men ikke ferdig. Rådmannen vil foreslå at dette tiltaket opprettholdes, men at målet i kommunens klima og energiplan om at kommunen skal miljøsertifiseres etter ISO 14001 innen 2015 strykes.

7.8.2 Ny prestebolig (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 88/11 – Budsjett 2012.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler		1 500 000		

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har pt. ingen prestebolig. Ved skifte av sogneprest, vil kommunen være forpliktet til å tilby en bolig for ny prest. Tiltaket er således pålagt, men usikkert når kommer til realisering.

7.8.3 Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Det legges opp til en gradvis styrking av bemanning av vaktmester og utegjeng. Det legges opp til innføring av 1 årsverk i 2013 med en kostnad på kr. 500 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2014 med totalkostnad kr. 1 mill.

Økonomi

Vedtatt i sak 51/11:

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Investeringsmidler				

Rådmannens forslag:

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler		500 000	1 000 000	1 000 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Det er et stort behov for å styrke tjenestene fra vaktmester og utegjeng. Oppbemanning har vært planlagt fra forrige handlingsprogram, og rådmannen mener fortsatt at dette er et viktig tiltak.

Rådmannen vil imidlertid foreslå å skyve tiltaket med 1 år til oppstart i 2014 med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon og utfordringene med å få budsjettet for 2013 til å balansere.

7.8.4 Plan for avvikling av uønsket deltid (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Det utarbeides en plan for å avvikle uønsket deltid, i samarbeid med ansattes representanter.

Økonomi

Utarbeidelse av planen vil ikke ha noen betydelige økonomiske konsekvenser.

Status pr. juni 2012

Problemstillingen har vært drøftet i komité for kommuneorganisasjon. Komiteen har valgt å avvente problemstillingene til de er mer kartlagt. Dette vil gjøres ila. høsten 2012.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vil videreføre tiltaket og avvente komiteens konklusjon.

7.8.5 Evaluering av politisk organisering (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 40/11, med følgende vedtak:

Den nye politiske organiseringen evalueres etter ett år.

Økonomi

Det settes ikke av midler til finansiering av tiltaket.

Status pr. juni 2012

Evaluering er ikke påbegynt. Vil tidligst starte 1. kvartal 2013.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vil videreføre utredningsvedtaket, men utredningen vil ikke bli prioritert i administrasjonen.

7.8.6 IKT til politikere (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 15/12, med følgende vedtak:

- 1. Det kjøpes inn 41 iPad'er med tilbehør og apps som foreslått i saksforarbeidet til politisk arbeid. Det kjøpes inn en ekstra iPad til medlem i kontrollutvalget. I tillegg kjøpes noen iPad'er som reserve.*
- 2. iPad'ene lånes ut til politikere som skissert i saksforarbeidet etter undertegning av vedlagte utlånsavtale.*
- 3. Ved mottak av iPad stoppes utsending av sakspapirer pr. post. Varsel om ferdig sakskart sendes deretter kun på mail. Saker unntatt offentlighet unntas fra dette, og sendes fortsatt ut på papir.*
- 4. Når løsningen har vært i drift i ½ til 1 år, nedsetter gruppa seg selv igjen for å evaluere og eventuelt videreutvikle løsningen.*

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler ⁹	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Investeringsmidler				

Status pr. juni 2012

Så godt som alle politikerne som skal ha iPad har mottatt denne. Bystyremøte i juni ble avvirket uten at sakskart ble sendt ut på papir – kun på mail.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket ansees som ferdig, bortsett fra at midler skal trekkes ut av drift igjen. Overgang til elektroniske sakskart har så langt gått veldig bra, og kommunen har fremover muligheten til å utvikle løsningen videre.

7.8.7 Evaluering av seniortiltak (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 63/09 med følgende vedtak:

Risør kommune gir alle seniorer kr. 18.000,- for 100 % stilling, ansatte med lavere stilling får prosentvis mindre, som de kan benytte enten til økt lønn eller til å kjøpe seg fri i samråd med nærmeste leder.

Ordningen evalueres i 2010.

Det bør holdes motivasjons- og inspirasjonssamling for arbeidstakere mellom 58 og 60 år med en frekvens som fanger alle ansatte i Risør kommune i den aktuelle aldersgruppen.

Økonomi

Det er ikke knyttet økonomi til utredningen.

Status pr. juni 2012

Seniortiltakene gjennomføres fortsatt slik de ble vedtatt i 2010.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen ser at det er ønskelig å evaluere virkningen av kommunens seniortiltak, men vil måtte avveie dette mot prioritering av andre tiltak og utredninger.

7.8.8 Kompetanseplan (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 74/12 med følgende vedtak:

- 1. Kompetanseutvikling må være et prioritert område for Risør kommune.*
- 2. Risør bystyre vedtar planen slik den foreligger som en utredning. Tiltak vurderes i sammenheng med handlingsprogram, budsjett, enhetenes virksomhetsplaner og den daglige personalledelse.*
- 3. Rådmannen kommer tilbake til komité og bystyre med en strategisk kompetanseplan.*

Økonomi

Det er ikke knyttet økonomi til utredningen.

⁹ Midlene ble lagt inn for å drifte en løsning som er dyrere enn den som er valgt. Midlene trekkes derfor tilbake.

Status pr. juni 2012

Arbeidet med strategisk kompetanseplan er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig at Risør kommune sitter på riktig kompetanse til å utføre de oppgavene som venter fremover. Kompetanseplanen vil være et godt verktøy for strategisk arbeid med kompetanse; både utvikling og rekruttering.

7.9 EKSTERNE PLANER OG VEDTAK

Risør kommune er med i flere samarbeidsorgan som legger føringer for kommunens aktiviteter. I tillegg kommer vedtak fra andre instanser som fylke og stat som kommunen må forholde seg til. Under følger omtale av noen av disse føringene som vi allerede nå vet at vi må forholde oss til i perioden.

7.9.1 Østre Agder

Østre Agder består av kommunene Arendal, Froland, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Åmli og Risør. Risør kommune deltar i flere samarbeid gjennom Østre Agder. Alle er ikke omtalt her, kun de samarbeidene der det er kjent at det vil gjøres i tiltak i perioden som vil påvirke kommunen økonomisk og tjenestemessig.

Bygging av krisesenter

Risør kommune deltar i Østre Agder sitt samarbeid om krisesenter. Lokalene som dette krisesenteret holder til i er svært gamle og lite hensiktsmessige. Det vil derfor bli fremmet en sak om bygging av nytt krisesenter i perioden. Den økonomiske konsekvensen av dette er foreløpig ukjent.

Samhandlingsreformen - Øyeblikkelig hjelp - døgnopphold

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester pålegger kommunen et ansvar for øyeblikkelig hjelp, jfr. loven § 3-5.

Innen 1. januar 2016 skal kommunen ”sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til.”

Loven pålegger også kommunen å inngå avtale med helseforetaket om samarbeid, jfr. loven kap. 6 Samarbeid mellom kommuner og regionale helseforetak m.v. Slike avtaler skal bl.a. beskrive kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.

På denne bakgrunn har kommunene i Østre Agder og Grimstad inngått med Sørlandet sykehus HF (SSHF) delavtale 4 om kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp. Denne delavtalen er søkt iverksatt gjennom en tilleggsavtale mellom kommunene og SSHF. Frem mot 2016 vil kommunene i Østre Agder og Grimstad utvikle tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp innenfor rammen av et felles prosjekt.

Tilleggsavtalen, som ble undertegnet 28. juni 2012, omfatter første trinn av denne utviklingen og gjelder frem til 1. juli 2013. Arendal kommune er vertskommune for organiseringen av prosjektets trinn 1.

Innen 1. desember 2012 tas det sikte på å opprette øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud ved sykehjem i Arendal (to senger) og ved sykehjem i Risør (inntil to senger). Prosjektet omfatter også Akuttmottak/Observasjonsposten ved

SSHF/Arendal som skal bidra til kompetanseheving av den kommunale sykepleierstøtte og kartlegging av pasienters kliniske problemstillinger og behov m.m.

Det skal i løpet av første trinn i prosjektet utarbeides verktøy for å måle kvalitet på og evaluere tjenestene. Videre skal det innen angitte tidsfrister utarbeides planer for henholdsvis infrastruktur, legetjenester, sykepleie- og fysioterapitjenester, støttefunksjoner og utstyr, kompetanseutvikling og informasjon til fastleger og annet helsepersonell, innbyggerne, pasient- og brukerorganisasjoner m.m.

Innen fristen 1. juli 2012 søkte Østre Agder om tilskudd fra Helsedirektoratet for å finansiere de planlagte tiltakene. Prosjektsøknaden bygger på regelverket som Helse- og omsorgsdepartementet har lagt til grunn for å finansiere utvikling av kommunenes øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud frem til 2016.

Beregningsgrunnlaget tilsier at kommunene i Østre Agder og Grimstad innen 1. januar 2016 tildeles NOK 18 876 000 til dette formål. Av dette beløp vil NOK 1 649 000 tilfalle Risør kommune.

Felles brannvesen

Risør kommune har organisert brannvesenet i en vertskommuneløsning der Arendal er vertskommune.

I 2011 og 2012 gjennomførte konsultentselskapet Safetec Nordic AS en beredskapsanalyse relatert til Østre Agder brannvesen (ØABV). Brannsjefen leverte sin innstilling til rådmennene basert på konsultentselskapets rapport og medarbeidernes medvirkning – den ble presentert på statusmøtet 2012.

Rådmennene vedtok her å nedsette en interkommunal gruppe. Gruppen skal levere en innstilling til statusmøtet 2013. Innstillingen skal inneholde forslag til endringer og tiltak basert på konsulentrapporten og brannsjefens innstilling.

Styrking av habilitering/rehabilitering i Østre Agder

Helsedirektoratet har for 2012 bevilget kr 500 000,- til Risør kommune for å gjennomføre prosjektet ”Styrking av habilitering/rehabilitering i Østre Agder”. Sammen med kr 800 000,- som Helsedirektoratet bevilget i 2011, er dette et viktig bidrag til gjennomføring av prosjektet.

Prosjektet er ett av flere samhandlingsprosjekter i Østre Agder. Prosjektet gjennomføres av ressurser som Risør kommune stiller til rådighet via NKS Rehabilitering Sørlandet AS i samarbeid med en prosjektgruppe med representanter for kommunene i Østre Agder, Universitetet i Agder og SSHF.

Det er fastsatt følgende mål for prosjektet

- Kartleggingen skal gi oversikt over endringer i behov for kommunale helsetjenester som følge av samhandlingsreformen.
- Kartleggingen skal gi oversikt over den enkelte kommunes forventede pasientstrømmer og kostnader i forhold til medfinansiering i 2012 spesifisert på ulike pasientgrupper.
- Kartleggingen skal bidra til å gi oversikt over konsekvenser vedr endret oppgavefordeling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene når det gjelder habilitering og rehabilitering.
- Kartleggingen skal gi samarbeidspartnere bedre oversikt over framtidige behov for habiliterings- og rehabiliteringstjenester i Østre Agder og formidle kunnskap om dette.

En rapport fra prosjektet skal etter planen foreligge i løpet av 2012.

7.9.2 Øst-regionen (DDØ)

Øst-regionen består av kommunene Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Åmli og Risør.

Barnevern samarbeid

Det pågår en utredning om utvidet samarbeid mellom barnevernet i kommunene i øst-regionen. En eventuell oppstart av et slikt samarbeid vil tidligst bli 1/1-2014. Se for øvrig avsnitt 7.1.4.

7.9.3 Andre

Aust-Agder arkivet

Aust-Agder arkivet er i gang med bygging av nytt arkiv. Risør kommune har i bystyresak *PS56/07 Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS - Utbygging/ombygging - Vedtak om gjennomføring av forprosjekt* vedtatt å være en del av arkivet og byggingen.

Økonomisk medfører dette en økt kostnad for kommunen i de årene byggingen foregår, og inntil bygget er ferdig avskrevet.

8) Forslag til nye tiltak og utredninger i perioden

Avsnittet skisserer nærmere de tiltak og utredninger som foreslås av rådmannen for perioden 2013-2016. Rådmannen har bevisst forsøkt å begrense antall forslag som presenteres i dette kapitlet og som foreslås i handlingsprogrammet. Grunnen til dette er at Kommuneplanen foreslås revidert i kommunens planstrategi og prosessen for dette foreslås igangsatt i dette handlingsprogrammet.

En revisjon av kommuneplanen forventes å resultere i flere nye tiltak som må få plass ved neste rullering av handlingsprogrammet.

8.1 SEKTOROVERGRIPENDE TILTAK/UTREDNINGER

8.1.1 Kommuneplan (U)

Forslag:

Revisjon av Risør kommunes kommuneplan igangsettes høsten 2012.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	800 000	300 000		
Investeringsmidler				

Det foreslås å sette av totalt kr. 1,1 mill. til prosjektet. Arbeidet skal være ferdig i 2013, men en del av kostnadene til trykking og ferdigstilling vil komme i 2014.

Status pr. juni 2012

Planstrategi for Risør kommune har vært på høring og skal behandles i bystyret september 2012. Planstrategien legger opp til at revisjon av kommuneplanen igangsettes umiddelbart.

Organiseringen av kommuneplanarbeidet har vært diskutert med formannskapet. Formannskapet vedtok at kommuneplanen skal ferdigstilles i 2013.

Vurdering av tiltaket

Kommuneplanen er kommunens overordnede og strategiske styringsverktøy. Forrige rullering var i 2005/2006, og mye har skjedd siden da. Det legges derfor opp til en grundig og bred prosess som involverer politikere, administrasjon og befolkning.

De avsatte driftsmidlene vil i hovedsak brukes til utarbeidelse av kart, utredninger og GIS-analyser. Rådmannen vil også bruke noe midler på organisering av arbeidet og innhenting kompetanse.

Siste bearbeidelse av arealkartet vil skje etter bystyrets vedtak i slutten av 2013, og kostnaden vil derfor komme i 2014.

Se for øvrig kommunens planstrategi.

8.2 BO OG LEVEKÅR

8.2.1 Forebygge innleggelser på sykehus (T)

Forslag:

Dersom regnskapet for samhandlingsreformen for Risør kommune kommer ut med overskudd i avslutningen av regnskapet V2013, settes pengene av til å brukes til forebyggende helsearbeid som hindrer innleggelser på sykehus forutsatt at kommunen totalt sett har en regnskapsoverskudd. Videreutvikling av Frisklivssentralen sees som en del av dette.

Egen sak om tiltak fremmes etter regnskapsavslutningen.

Økonomi

Finansiering av tiltaket vil avhenge av regnskapsresultatet for 2012.

Status pr. juni 2012

Risør kommune er, igjennom Østre Agder samarbeidet, i gang med et kartleggingsarbeid ift. både behov for endringer i kommunale tjenester som følge av reformen og kartlegging av pasientstrømmer.

Foreløpige tilbakemeldinger tilsier at Risør kommune vil ha et begrenset underforbruk av midler avsatt til dekning av 20 % av kostnadene ved sykehusopphold.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket vil kunne rette seg mot spesielle pasientgrupper som avdekkes i kartleggingen som gjøres av Østre Agder¹⁰, se omtale under avsnitt 7.9.1. Dersom et slikt tiltak lykkes vil kommunen både bidra til en bedre folkehelse og spare midler ift. innleggelser.

8.2.2 Bedring av oppvekst- og læringsmiljø (T)

Forslag

Det gjennomføres kompetansehevingstiltak rettet mot assistenter i skole og barnehage for å øke handlingsorientert kompetanse ift. adferdskorrigerende tiltak.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler	180 000	180 000	180 000	180 000
Investeringsmidler				

Midlene brukes til intern og ekstern kompetanseheving.

Status pr. august 2012

Risør kommune opplever et økt fokus på tidlig intervensjon i skole og barnehage. Barn og unge skal fanges opp så tidlig som mulig og tiltak skal settes inn. Dette vil øke behovet for at assistenter i skole og barnehage har kompetanse ift. adferdskorrigerende tiltak og iverksetting av disse da det ikke er mulig eller økonomisk forsvarlig å sette inn ytterligere ressurser til dette.

¹⁰ Styrking av habilitering/rehabilitering i Østre Agder.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen har tro på at tiltaket vil gi effekt på flere områder. Håpet er både å skape bedre oppvekst- og læringsmiljø for det enkelte barn og å endre ressursbruk.

8.2.3 Landbruk i fokus (U/T)

Forslag

Risør kommune vil, sammen med Gjerstad kommune, ha fokus på landbruket. Kommunen vil søke Fylkesmann og Fylkeskommune om midler til kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord. Målet er å øke husdyrproduksjonen og å redusere gjengroing i kulturlandskapet.

Midler fra Fylkesmann/Fylkeskommune benyttes også til å leie inn Landbruksrådgivning Agder.

Økonomi

Det skal søkes støtte hos Fylkesmann og Fylkeskommune slik at en kan finansiere største delen av prosjektet via disse midlene, men noe arbeidstid og eventuelle kontorutgifter må påregnes. Gjerstad og Risør samarbeider i felles landbrukskontor og utgiftene forutsettes dekket av enhetens driftsbudsjett.

Status pr. juni 2012

Det er allerede fokus på tilgroing i kulturlandskapet med et prosjekt knyttet til øyene, men det har også i lang tid vært pekt på “den grønne korridoren” fra Risør til E 18. Gjerstad kommune er i gang med å rullere landbruksplanen og har satt fokus på nye bønder og bønder som ønsker å utvide sin husdyrproduksjon.

Vurdering av tiltaket

I forbindelse med rulling av kommuneplanen må hensynssoner landbruk tas inn med tanke på kommunens plikt til å ivareta jordvernet. Dersom viktige beitemark og maskinjord på forhånd er kartlagt vil det lette kommuneplanarbeidet. Dersom en kan kartlegge hvilke areal som kan brukes til beite kan dette danne grunnlag for økt produksjon for noen og for innbyggerne for øvrig være positivt med det åpne landskapet.

8.3 INFRASTRUKTUR

8.3.1 FV416 (T)

Forslag

Bystyret ber administrasjonen være en aktiv pådriver ift. fylket for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;

1. Gjennomføring av vedtatt utbygging
 - a. Fase 1: Frydendal til og med rundkjøringen ved REMA
 - b. Fase 2: Fra rundkjøringen ved REMA til og med avkjørselen til Hestemyr
2. Gjennomføre regulering av strekningen fra etter avkjørselen til Hestemyr og frem til garasjene på Lindstøl i egen regi ihht. avtale med fylket.

- Gjennomføring av utbedring av strekningen regulert i pkt. 2.¹¹
- Veglys på hele strekningen fra Vinterkjær til Østebøsletta.

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket.

Status pr. juni 2012

Se pkt. 7.2.17.

Vurdering av tiltaket

Se pkt. 7.2.17.

8.3.2 ENØK tiltak i Idrettsbygget (Svømmehallen) (T)

Forslag

Det innføres ”luft til vann” varmpumpeanlegg i Idrettsbygget. Anlegget etableres slik at det på et senere tidspunkt kan utvides og knyttes til jordvarme.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	5 000 000			

Status pr. juni 2012

ENØK tiltak har vært under utredning ifm. planlegging av arbeidet på Risør barneskole. Anbud legges ut tidlig høst 2012.

Vurdering av tiltaket

Ifm. prosjektering av Risør barneskole, har det vært vurdert ENØK tiltak på flere deler av skoleanlegget. De fleste arealene kommer imidlertid ut med en svært høy kostnad og en nedbetalingstid på rundt 100 år.

Når det gjelder Idrettsbygget m/svømmehallen, er imidlertid investeringen på kr. 5 mill overkommelig, og er også beregnet til å ha en nedbetalingstid på 15-20 år. Rådmannen vil derfor foreslå at denne gjennomføres.

8.3.3 Etterslep fornying biler/maskiner (T)

Forslag

Utskifting av biler og utstyr til bruk i teknisk drift gjennomføres ihht. plan.

¹¹ De siste punktene er i uprioritert rekkefølge, da rekkefølgen er svært avhengig av Statens Vegvesen.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 300 000	1 100 000	500 000	600 000

Status pr. juni 2012

Utskifting av maskiner og utstyr har ligget på et minimum de siste årene. I 2012 blir den lille lastebilen byttet. Det er et stort etterslep på utskifting og mye gammelt utstyr.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig at de ansatte innenfor eiendom og tekniske tjenester har godt og riktig utstyr til arbeidet som skal utføres. Investeringsplanen som foreslås her vil sørge for at man i 2016 har byttet ut alt utstyr som er ferdig nedskrevet.

8.3.4 Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)**Forslag**

Det etableres garasjer for utleie til beboere i Orreveien ressurscenter.

Økonomi

	2013	2014	2015	2016
Driftsmidler				
Investeringsmidler			300 000	

Det forutsettes at investeringen dekkes av økte husleieinntekter.

Status pr. juni 2012

Flere av beboerne i Orreveien har private biler. De er avhengig av personalet som jobber i Orreveien får både å bli kjørt og for å ta vare på bilene. Bilene blir brukt når beboerne skal kjøres i sine private ærend.

Bilene står i dag oppstilt ute på parkeringsplass hvor det må brøytes om vinteren for å holde plass til bilene. Dette ivaretas av personalet, men kan være vanskelig å få tid til. Vinterstid krever det også tid å få bilen klar for kjøring ved å fjerne is og snø.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vurderer at dette er et tiltak som over tid vil finansiere seg selv, og være til stor hjelp, både for personale og beboere i Orreveien.

Tiltaket foreslås imidlertid litt ut i tid pga. den store belastningen på enhet for eiendom og tekniske tjenester som må stå for gjennomføring av tiltaket.

8.4 KUNST OG KULTUR**8.4.1 Det historiske Risør (U/T)****Forslag**

Det etableres en felles satsing på utvikling og formidling av det historiske Risør. Satsingen tar opp i seg allerede etablerte tiltak som:

- Nytt museumskonsept med Trehusbyen som plattform
- DIVE analyse av Mortensenkvartalet

- Utvikling av Festningsanleggene i Urheia

Økonomi

Det er ingen kjente økonomiske konsekvenser av tiltaket. Dette kan imidlertid endre seg når tiltakene utvikles.

Status pr. juni 2012

Aust Agder kulturhistoriske senter og Risør kommune er i samarbeid om videre utvikling. Det fremmes en sak om dette i bystyret 30.august. Rådmannens innstilling er som følger:

Det etableres en prosjektgruppe for utvikling av en ny type museal formidling av Risørs historie. Styringsgruppen i prosjektet er nærings – og kulturkomiteen.

Vurdering av tiltaket

Formidling av Trehusbyen Risør med mer, er en unik mulighet til å sette større fokus på det historiske Risør, både som et nytt museumskonsept og som et viktig reisemål i Agder og i Norge.

8.5 NÆRINGSUTVIKLING

8.5.1 Næringsplan (U)

Forslag:

Arbeidet med revisjon/etablering av plan for næringsutvikling i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere reiseliv og kultur.

Økonomi

Det settes ikke av midler til utarbeiding av denne planen.

Status pr. juni 2012

Planstrategi for Risør kommune har vært på høring og skal behandles i bystyret september 2012. Formannskapetets innstilling legger opp til at arbeid med næringsplan startes umiddelbart.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vurderer tiltaket som svært viktig for utvikling av Risør kommune. Utover dette henvises det til kommunens planstrategi.

8.6 REISELIV

Det foreslås ingen nye tiltak eller utredninger i dette avsnittet.

Næringsplan som er foreslått under nærginsutvikling, vil også dekke dette satsingsområdet.

I tillegg henvises det til vedtak i Bystyret hvor administrasjonen sammen med Risør turistkontor og nærings- og kulturkomiteen skal utarbeide en strategi for reiselivssatsingen i Risør. Hovedtrekkene i strategien skal være ferdig i 2012.

Endringer av driftsform for Risør Turistkontoret kan dermed bli aktuelt og tiltak iverksettes i 2013.

8.7 SENTRUMSUTVIKLING

Det foreslås ingen nye tiltak eller utredninger i dette avsnittet.

Tiltak i sentrum er avhengig av god samarbeid med relevante aktører, f.eks. investorer, handelsstand, gårdeierforening og reiselivslag.

Flere store utbyggingsprosjekt er nå i planleggings-, prosjekterings- og salgsfasen. Hvis planene realiseres, kan vi oppleve at opp mot 250 leiligheter i sentrum bygges i løpet av en fem-årsperiode. Dette vil ha store konsekvenser for Risør kommune og bylivet.

I tillegg gjøres det utredningsarbeid på viktige sentrumsprosjekt, for eksempel utredningen av P-hus i Urheia og analysene av Mortensenkvartalet/Hollenderkvartalet. Risør torv er meldt inn i det nasjonale programmet "Våre gater og plasser" i regi av Riksantikvaren og Statens vegvesen.

I følge Risør kommunes planstrategi skal flere planer relatert til sentrum utvikles de neste årene, blant annet Kommunedelplan for Risør sentrum (2014-2015), Verneplan (2014-2015), Infrastrukturplan (2015) og Trafikksikkerhetsplan (2015). I 2016 og 2017 er det foreslått å utarbeide en kulturminnevernplan for Risør kommune.

I forbindelse med utarbeidelsen av kommuneplanen (2012-2013) vil utvikling av sentrum være et viktig temaområde.

8.8 SKOLE

8.8.1 Oppvekstplan (U)

Forslag:

Arbeidet med revisjon/etablering av plan for oppvekst i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere barnehage, skole og fritid.

Økonomi

Det settes ikke av midler til utarbeiding av denne planen.

Status pr. juni 2012

Planstrategi for Risør kommune har vært på høring og skal behandles i bystyret september 2012. Formannskapetets innstilling legger opp til at arbeid med oppvekstplanen startes umiddelbart.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vurderer tiltaket som svært viktig for utvikling av Risør kommune. Utover dette henvises det til kommunens planstrategi.

9) Forslag til prioritering av utredninger og tiltak

Omfanget av allerede vedtatte tiltak og utredninger, samt forslag til nye i de foregående kapitlene, medfører et behov for prioritering. Rådmannen fremmer derfor et forslag til prioritering av tiltakene som vist i dette kapittelet.

Tiltakene er først inndelt i 3 kategorier; tiltak som er i gang og ikke kan stoppes, tiltak som kan vurderes som pålagt og tiltak til prioritering. Ved inndeling av tiltakene og utredningene er det lagt strenge krav til at et tiltak faller inn i den første kategorien.

Av tiltak som er til prioritering, er noen plukket ut som høyt prioriterte og gitt en prioritet. Tiltak som ikke vurderes som høyt prioriterte, er foreløpig ikke gitt noen prioriteringsrekkefølge.

Noen få tiltak foreslås ikke prioritert nå, og dermed utsatt til sent i perioden eller først i neste periode.

I vedlegg 2 til handlingsprogrammet finnes en skjematisk oversikt over alle utredninger og tiltak fordelt på enheter og satsingsområder.

Tallene i parentes henviser til punkt i handlingsprogrammet der utredningen/tiltaket er omtalt.

9.1 UTREDNINGER OG TILTAK SOM ER I GANG

Utredninger og tiltak som nevnes under vurderes til å være i gang, og ikke mulig eller ønskelig å stoppe. De prioriteres derfor høyest, men nevnes likevel i en prioritert rekkefølge under:

1. Sønedeled skole (7.7.1)
2. Risørhuset (7.3.1)
3. Rehabilitering Sandnes (7.1.6)
4. Leiekontrakt VIRK (7.7.5)
5. Scanning av eiendomsarkivet (7.2.6)
6. Mobildekning DDA (7.2.21)
7. Utredning felles barneverntjeneste (7.1.4)
8. SLT arbeidet (7.1.9)
9. Beiteprosjektet (7.1.18)
10. FV416 (8.3.1)
11. E18 (7.2.18)
12. Beyond Risør (7.3.3)
13. Kunstparken (7.3.7)
14. IKT til politikere (7.8.6)
15. Ny kirkegård og minnelund (7.2.4)

9.2 UTREDNINGER OG TILTAK SOM ER "PÅLAGT"

16. Buvikveien & Ny fiskerihavn (7.2.15)
17. Tangengata vann og avløp (7.2.11)
18. Prestebolig (7.8.2)

9.3 UTREDNINGER OG TILTAK MED HØYEST PRIORITET

Utredninger og tiltak som nevnes under mener rådmannen bør prioriteres høyest. Punktene nevnes i prioritert rekkefølge:

19. Kommuneplan (8.1.1)
20. Oppvekstplan (8.8.1)
21. Næringsplan (8.5.1)
22. Kompetanseplan (7.8.8)
23. Vann og avløp Hødnebø (7.2.12)
24. Risør barneskole inkl. ENØK-tiltak i Idrettsbygget (svømmehallen) (7.7.2 & 8.3.2)
25. Etablering av nye lokaler for dagtilbud innen psykiatri, inkl. nye årsverk og utredning av hjelpemiddellager (7.1.10, 7.1.11, 7.1.12 & 7.1.13)
26. Oppgradering av renseanlegget på Røed, etterfulgt av avløp Bossvik-Hjembu-Røed. (7.2.9 & 7.2.10)
27. Utredning av behov for omsorgsboliger (bl.a. fremtidig bruk av Tjenna senteret) (7.1.15)
28. Parkeringsanlegg (7.6.2)
29. Samhandlingsreformen - Prosjekt for å forebygge innleggelser på sykehus (8.2.1)
30. Kompetanse for kvalitet i skolen (7.7.3)
31. Bedring av oppvekst- og læringsmiljø (8.2.2)
32. Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (7.8.3)
33. Utvidelse Fargeskrinet barnehage (7.1.1)
34. Utbedring av Kvernvikveien fra gamle E18 til Fargeskrinet barnehage (7.2.7)
35. Vann og avløp Gjernes (7.2.13)
36. Det historiske Risør (8.4.1)
37. Moen (7.5.2)
38. Stangholmen (7.5.1)
39. Næringsarealer (7.4.1)
40. Tilpasning av Linken bygget (7.1.7)
41. Forsterkede boliger for bostedsløse (7.1.8)
42. Rehabiliterer Skansen (7.1.5)
43. Etterslep maskiner og utstyr (8.3.3)
44. Utstyr parkeringsordningen (7.2.22)
45. Miljøfyrtårn (7.8.1)
46. Landbruk i fokus (8.2.3)

9.4 UTREDNINGER OG TILTAK SOM KAN AVVENTES NOE

Listen er ikke i prioritert rekkefølge.

- Kartlegging av løkker og lekeplasser, samt behov for oppgradering (7.1.16)
- Nytt verksted og brannstasjon (7.2.3)
- Torvet (7.6.1)
- Plan for avvikling av uønsket deltid (7.8.4)

- Evaluering av seniortiltak (7.8.7)
- Bio-varme Moland øst (7.4.3)
- Tiltak for å reduseres skadeomfang ved ekstremvær (7.2.19)
- Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (7.2.2)
- Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (8.3.4)
- Vann og avløp Røysland krets (7.2.14)
- Evaluering av politisk organisering (7.8.5)
- Randvik barnehage – utredning av 1-2 nye avdelinger (7.1.2)
- Båthavn Søndeled – Jeppestrand (7.2.16)

9.5 UTREDNINGER OG TILTAK SOM NEDPRIORITERES NÅ

- Videre utvikling av frisklivssentral (7.1.14)
- Kyststi fra Flisvika til Randvik (7.1.17)

9.6 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV TILTAKENE I PERIODEN

Når det gjelder investeringstiltak, henvises det til kapittelet om investeringer for oppsummering av disse.

Driftskonsekvensene av tiltak prioritert i pkt. 9.1, 9.2 eller 9.3 er vist i tabellen under:

Tiltak	2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
9.1					
Scanning av eiendomsarkivet	kr 1 600 000				
Mobildekning - DDA	kr 450 000				
IKT til politikere	kr (100 000)	kr (100 000)	kr (100 000)	kr (100 000)	kr (100 000)
Ny leiekontrakt VIRK	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000
SUM 9.1	kr 2 250 000	kr 200 000	kr 200 000	kr 200 000	kr 200 000
9.3					
Bemanning av boliger for personer med psykiske lidelser	kr -	kr 600 000	kr 1 200 000	kr 1 200 000	kr 3 000 000
Styrking av vaktmester og utegjeng	kr -	kr 500 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 2 500 000
Kommuneplan	kr 800 000	kr 300 000			kr 1 100 000
Kompetanse for kvalitet	kr 375 000	kr 375 000	kr 375 000	kr 375 000	kr 1 500 000
Bedring av oppvekst- og læringsmiljø	kr 180 000	kr 180 000	kr 180 000	kr 180 000	kr 720 000
Sum 9.3	kr 1 355 000	kr 1 955 000	kr 2 755 000	kr 2 755 000	kr 8 820 000
TOTALT	kr 3 605 000	kr 2 155 000	kr 2 955 000	kr 2 955 000	kr 9 020 000

Tabell 2: Økonomiske konsekvenser av forslag til tiltak i handlingsprogrammet og justering av drift i perioden.

Totalt sett utgjør altså driftstiltakene kr. 3,6 mill i 2013 og kr. 2,2 mill i 2014. Enkelte av tiltakene representerer permanent økning av driftsbudsjettet i enkelte tjenester, og fører på denne måten til en endring av fordeling av driftsrammer. Andre tiltak er mer avgrensede prosjekter. Enkelte av disse vil rådmannen foreslå at dekkes fra fond, eller mellomfinansieres fra fond.

Tabellen under viser belastning på driftsbudsjettet etter korrigering for fondsbruk.

Tiltak	2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
TOTALT	kr 3 605 000	kr 2 155 000	kr 2 955 000	kr 2 955 000	kr 9 020 000
Finansiert fra fond					
Kommuneplan	kr 800 000	kr 300 000			kr 1 100 000
Scanning av eiendomsarkivet	kr 1 600 000				kr 1 600 000
Sum finansiert fra fond	kr 2 400 000	kr 300 000	kr -	kr -	kr 2 700 000
Tilbakebetaling til fond					
Scanning av eiendomsarkivet		kr 900 000	kr 900 000		kr 1 800 000
Sum finansiert fra fond	kr -	kr 900 000	kr 900 000	kr -	kr 1 800 000
TOTALT belastet fond	kr 2 400 000	kr (600 000)	kr (900 000)	kr -	kr 900 000
TOTAL belastning på driftsbudsjettet	kr 1 205 000	kr 2 755 000	kr 3 855 000	kr 2 955 000	kr 8 120 000

Tabell 3: Belastning på driftsbudsjettet (ekskl. renter og avdrag) av forslag til tiltak i handlingsprogrammet og justering av drift i perioden.

Rådmannen foreslår at hele kostnaden til arbeidet med kommuneplanen dekkes av fond. I tillegg foreslås det at prosjektet med scanning av eiendomsarkivet mellomfinansieres fra fond. Det betyr at kostnaden i 2013 dekkes av fond, men budsjetteres tilbakebetalt til fond i 2014 og 2015.

10) Intern organisasjons- og tjenesteutvikling i perioden

Risør kommune har en effektiv organisasjon som leverer tjenester av god kvalitet. Det er en offensiv holdning til stadig utvikling av både tjenester og organisering. I perioden 2013 – 2016 vil denne trenden fortsette og forsterkes. Kapittelet skisserer noen av de utviklingsområdene som vil være aktuelle. Disse vil imidlertid endres ved behov slik at kommunen kan være fleksibel for endringer i omgivelsene.

10.1 ORGANISASJON OG ADMINISTRASJON

Planverk

Mye av perioden vil preges av arbeidet med kommuneplan og andre planer som skal utarbeides ifølge. Planstrategien.

Kompetanseplan

Se avsnitt 7.8.8.

Økonomireglement

Kommunens økonomireglement er utdatert og bør oppdateres. Dette vil prioriteres i perioden.

Informasjon

Kommunens hjemmeside ble lagt over i nytt portalverktøy i løpet av 2011-12, og de har nå en mer omfattende informasjonsmengde på nett enn tidligere, bl.a. med et langt større antall tjenestebeskrivelser. Kommunen har også opprettet egen profil på Facebook. Informasjonsarbeidet krever kontinuerlig oppdatering. I 2013 vil kommunen også ta i bruk intranett i samme system, en prosess som vil kreve mest ressurser ved etablering, men som også forutsetter fortløpende arbeid.

It-kompetanse

Oppgradering av pc-parken til Windows 7 og Office 2012 er i stor grad gjennomført i 2012. Det er generelt behov for opplæring innen de vanligste programvarene i Office.

10.2 HELSE OG OMSORG

10.2.1 Samhandlingsreformen

Risør kommune overtok pr. 1/1-2012 ansvaret for alle utskrivningsklare pasienter, og pr. august klart å ta imot alle som har blitt utskrevet fra sykehuset. Enhet for omsorg merker reformen ved at det behandles flere brukere/pasienter enn tidligere. De er sykere og yngre. Dette vil kreve flere ansatte og høyere legedekning i omsorgsenheten i tiden som kommer.

Kommunen ble også tildelt midler for å overta deler av finansieringen av innleggelser på sykehus. Her betales akonto-regninger pr. måned og det er

foreløpig uklart hvordan regnskapet vil se ut ved årets slutt. Pr. august ser det imidlertid ut til at kommunen holder seg innenfor de tildelte midlene.

10.2.2 *Rus / psykiatri*

Utfordringene innen psykisk helse og rus krever tettere oppfølging av klientene og det anbefales et bofellesskap / oppfølgingsprosjekt for denne gruppen.

10.2.3 *Frivillighet/nettverk/aktiv omsorg*

Risør kommune ønsker å satse mer aktivt på frivillighet gjennom Frivilligsentralen, Brukerkontoret og andre frivillige organisasjoner. Det er et mål at samarbeidet med de frivillige skal styrkes i årene framover, bl.a. gjennom formaliserte partnerskapsprosjekter. (Omsorgsplan 2010-2020).

10.2.4 *Frisklivssentral*

Arbeidet med en Frisklivssentral i Risør startet gjennom et diabetes 2 pilotprosjekt i 2011. Prosjektet ledet videre til en dialog med legene i kommunen omkring henvisning til forebyggingskurs ved utfordringer på levestilingsområdet. Videre ble det i samarbeid med Fylkeskommunen utarbeidet materiell til bruk ved en Frisklivssentral i Risør og telefon og kontaktinformasjon ble opprettet.

Det er søkt om oppstartsmidler fra Fylkeskommunen. Frisklivssentralen er tenkt lagt til Frydenborgsenteret og vil være et viktig bidrag i en videreutvikling av senteret. Målet er at fokus rettet mot pasientgrupper som er ”storforbrukere” av sykehustjenester vil bidra til en reduksjon i behov for de samme sykehustjenestene.

Se også avsnitt 7.1.14.

10.3 SOSIALE TJENESTER

Det er betydelige levekårsutfordringer i Agder - dokumentert seinest i ”Regional monitor” (Agderforskning 2011). Risør er en del av dette bildet.

Levekårsutfordringene, og årsakene til dem, er sammensatte. Av den grunn er det også nødvendig å løse utfordringene gjennom et systematisk arbeid på flere områder. Sosialtjenesten er sentral i dette arbeidet. Andre avgjørende faktorer for den videre utvikling vil være bl.a. god samfunnsplanlegging på et bredt område, mulighet for jobb i det offentlige eller private og et godt samspill mellom private/frivillige og offentlige aktører. Utover det som foregår i den daglige driften på NAV (arbeidsavklaring, arbeidsformidling, råd/veiledning, inntektssikring m.v.) – pågår følgende tiltak i forbindelse med fattigdomsprosjektet ”Likeverdig samhandling”:

- Økt bevisstgjøring om viktigheten av deltakelse både for voksne og barn
- Utarbeidelse av plan for bekjempelse av fattigdom
- Fokus på modellutprøving. Hva gir resultater – hvordan og hvorfor?
- Tilnærming offentlig og frivillige. Hvordan utfylle hverandre og gjøre hverandre gode?
- Aktivitetsfokus voksne – bl.a. gjennom satsningen på tiltakskoordinator og offentlige tiltaksplasser – samt større kreativitet og variasjon i arbeidet med kvalifiseringsprogrammet
- Tidlig inngripen mot barn (også omtalt kap 10.2) gjennom eget prosjekt ”Tidlig innsats i Risør kommune)

- Se på mer fleksible ordninger knyttet til støttekontakt, fritid, aktivitet. (også omtalt avsnitt 10.2)

10.4 TIDLIG INTERVENSJON

10.4.1 Kvellomodellen

Barnevernet og PPT har i samarbeid med helsestasjon og barnehagene startet et prosjekt som heter ”*Tidlig innsats i barnehagen*”. Prosjektet skal kjøres for alle barnehager fra høsten 2012, og har fokus på forebygging. En barnehage er valgt til å være pilotbarnehage.

Modellen som skal brukes, heter ”Kvellomodellen”. Modellen skal gradvis innføres for alle barnehager i kommunen, også de private. Det blir en trinnvis innføring etter utarbeidet prosjektplan. Første barnehage ut blir Randvik barnehage. Deretter kommer de andre etter. Alle ansatte i alle barnehagene får samme opplæring i modellen fra høsten 2012.

Hovedmålene med prosjektet er:

- Å få et flerfaglig blikk for å drøfte gode barnehagetilbud, og for å se om barn kan ha nytte av tjenester ut over det barnehagen skal gi.
- Å jobbe systematisk med tidlig innsats som det beste, forebyggende arbeid.
- Å skape gode samarbeidssystem mellom barnehagen, helsesøster, barnevern og PPT.
- Å se på barnehagen fra et systemnivå.

10.4.2 Læringsmiljø og pedagogisk analyse - LP-modellen.

Hensikten med LP-modellen er å skape læringsmiljø som gir gode betingelser for sosial og skolefaglig læring hos alle elever.

LP-modellen er en systemteoretisk analysemodell. Det er en modell for analyse av pedagogiske utfordringer, utvikling av læringsmiljø og realisering av tilpasset opplæring i skolen. Den kan brukes på daglige problemer som at en elev kommer for seint til timen eller problemer med faglig innlæring.

Hensikten er å få en eksplisitt forståelse av de faktorer som utløser, påvirker og opprettholder elevenes handlinger og atferd. Modellen innehar en rekke arbeidsprinsipper som viser hvordan man skal gå fram for å komme fram til hva som bør gjøres.

Hele grunnskolen i Risør skal fra i høsten 2012 bruke LP – modellen.

Ungdomsskolen har hatt den i bruk siden 2006.

Faglig ansvarlig for prosjektet er Lillegården kompetansesenter i Porsgrunn.. Kommunen har inngått skriftlig, forpliktende avtale om faglig oppfølging i de neste 3 år.

10.4.3 Tidlig innsats og enkelttilfeller med kompliserte sammensatte problemstillinger.

Arbeidet med tidlig innsats, spesielt overfor barn og unge, har fått et utvidet fokus. Naturlig nok får enkelttilfeller med kompliserte og sammensatte problemstillinger mest fokus. Kommunen har fått på plass tverrfaglige tilbud som på en helt ny måte benytter kommunens samlede kompetanse, som koordineres i ”Koordinerende enhet / KE” Organiseringen av dette arbeidet har vil komme til å ha fokus i KE og i denne sammenheng jobbes det også med forslag til endret organisering av støttekontaktordningen. LP modellen er innført for alle i grunnskolen. I tillegg vil kommunen innføre Kvello modellen i

barnehagene i håp om å identifisere utsatte barn så tidlig som mulig, og dermed kunne sette inn tiltak så tidlig som mulig. Den største utfordringen i dette arbeidet, er å få på plass ressurser til å jobbe langsiktig. Det kan medføre at vi må nedprioritere andre grupper for å oppnå langsiktige effekter av arbeidet med tidlig innsats.

10.4.4 SLT – modellen

Risør kommune har mottatt lønnsmidler for å arbeide med kriminalforebyggende tiltak siden 2010. Modellen er i ferd med å implementeres og det vil være en nedtrapping eller avslutning av tilskuddet i 2013.

Ungdomstjenesten arbeider målrettet med forebyggende programmer i skolen og med forebygging på individnivå. SLT modellen sørger for samordning av tjenester på ulike nivåer intern og eksternt. Arbeidet med SLT vil gi kommunen et erfaringsgrunnlag som vil gi retning for hvordan Risør skal videreføre arbeidet i ordinær drift i 2013 – 2014.

Se også punkt 7.1.9.

10.4.5 Ny GIV – gjennomføring i videregående opplæring.

Ny GIV er et overgangsprosjekt og retter seg mot elever som er lite motiverte i siste halvår på ungdomstrinnet. Elevene søker om å delta i en intensiv opplæring i grunnleggende ferdigheter innen lesing, skriving og regning. Tilbudet er frivillig og skal ha en annen pedagogisk tilnærming enn den ordinære undervisninga. Våren 2012 deltok til sammen 12 elever i opplæringa ved ungdomsskolen. Kommunene mottar lønnsmidler til prosjektledelse, mens bruker av egne ressurser til undervisningstimene.

10.5 OPPVEKST OG SKOLE

10.5.1 Tilstandsrapport / skoleeierrollen.

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld.nr 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte. Rapporten om tilstanden (tilstandsrapporten) i opplæringen skal omhandle læringsresultater, frafall og læringsmiljø.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeier dvs. kommunestyret. Det skal være mulig å tilpasse arbeide med å utarbeide en årlig tilstandsrapport til det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier.

Tilstandsrapporten er et sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringen har fastsatt mål knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringen. Skoleeier står ellers fritt til å utvide innholdet i tilstandsrapporten.

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jfr. opplæringsloven § 13-10 andre ledd og privatskoleloven § 5-2 tredje ledd.

Bystyret i Risør har behandlet to tilstandsrapporter og gjort flere vedtak som på sikt skal føre til en enda bedre skole. Vedtakene blir blant annet tatt med som momenter inn i arbeidet med oppvekstplan og kommuneplan. Det går på

elevenes faglige nivå, elevenes sosiale miljø og læringsmiljø og videreutdanning for lærere. Ved å legge føringer på tiltak, vil de styrke kommunens ansvar som skoleeier. Bystyret har også gått inn for en egen skolens dag i bystyret.

10.5.2 Planer

Kommunen har vedtatt å utarbeide en oppvekstplan. Den skal omfatte barnehagene og grunnskolen. Oppvekstkomiteen er arbeidsgruppe og enhetsleder for barnehage og barneskole er sekretær. Planavdelingen i kommunen er inne med sin kompetanse og hjelper til med å strukturere arbeidet. Arbeidet skal gå parallelt med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel, noe som skal sørge for at oppvekstplan og kommuneplan henger sammen innholdsmessig. I arbeidet vil komiteen dermed også gi føringer til de strategiske, overordna temaene i kommuneplanen. Når planen blir kalt en oppvekstplan og ikke en opplæringsplan, betyr det at den får også en del som omfatter fritid. Delene blir sannsynligvis da: Grunnskole, barnehage og fritid. Barnehagene skal denne gang behandles likt med grunnskolen og gis samme plass og betydning. Dette er forskjellig fra den forrige planen for opplæring i kommunen. Planen skal legge vekt på kvalitet og innhold på disse tre områdene. Se også avsnitt 8.8.1.

10.6 TEKNISKE TJENESTER OG FORVALTNING

10.6.1 Naturtypekartlegging

Kommunen ble i begynnelsen av 2012 spurt av Fylkesmannen om å foreta en ny kartlegging av naturtyper på land. Kommunen har fra tidligere en slik kartlegging, men denne krever oppdatering i tillegg til at nye områder bør kartlegges. Fylkesmannen bidrar med 250 000,- Fylkeskommunen bidrar med 75 000,- og kommunen med 100 000,-. Asplan Viak as har fått oppdraget etter en begrensa anbudsrunde og arbeidet skal være ferdig innen 2013. De kartlagte områdene vil kunne tas inn i ny kommuneplan og er grunnlag for en bedre saksbehandling etter naturmangfoldsloven.

10.6.2 Saksbehandlingsrutiner

Enheten for plan og byggesak sine primæroppgaver består i å behandle ulike type søknader. Rutinene for mottak av saker, foreløpig svar og raskest mulig saksbehandlingstid fungerer mye bedre enn tidligere, men fremdeles må det jobbes kontinuerlig med dette. Fordi enheten har relativt få ansatte (7), er det begrensa hvor mange prosjekter vi bør være involvert i til enhver tid da dette påvirker saksbehandlingstiden.

10.6.3 Kart- og oppmåling

Ut 2012 har enhet for plan og byggesak tilgang til en ekstra person i 60 % innen oppmåling. Dette er til stor hjelp og er en følge av en politisk bevilgning på kr. 400 000,-. I årsmeldingen for 2012 vil vi komme tilbake til resultatet av dette arbeidet.

10.6.4 Tiltaksplan vann- og avløp

Kommunen trenger et styringsverktøy for å kunne planlegge vedlikehold, rehabilitering og utbygging av vann- og avløpsanlegg. Planen vil bli utført med konsulentbistand og forutsettes startet opp høsten 2012 med slutføring våren 2013. Framtidig aktuell utvidelse av forsyningsområdene vil være en naturlig del av hovedplanen – også framføring av ledningsnett til Gjernesområdet som

er satt opp som eget utredningsprosjekt (pkt. 7.2.12). Det er viktig at alle forhold omkring vann- og avløpsforsyning blir sett i sammenheng slik at det lages et grunnlag for en riktig prioritering. Hovedplanen vil utarbeides parallelt med ny Kommuneplan slik at føringer fra hovedplanen kan innarbeides i Kommuneplanens arealdel.

10.6.5 Tiltaksplan kommunale veier

Planen vil omfatte utbygging og vedlikehold av kommunale veier og gang/sykkelveier. Veiene har et stort etterslep i vedlikehold og utbedringer. En helhetlig oversikt vil være et godt hjelpemiddel for å lage en handlingsplan med forslag til prioritering av tiltak.

10.6.6 SD-anlegg¹² i kommunale bygg

Som energibesparende tiltak er det påbegynt installering og montering av styringssystemer som kan optimalisere strømforbruket ved å tidsstyre temperatur, ventilasjon og lys i hvert enkelt bygg. Tiltaket forventes å bli slutført ultimo 2012, primo 2013.

10.6.7 Forbedring av strømtilførsel til havneområdet

Etter innspill fra festivalarrangørene vil strømtilførselen til uteanlegg i havneområdet bli forsterket i løpet av høsten 2012. I første omgang omfatter dette Torvet og Dampskipsbrygga.

10.7 KULTURSEKTOREN

10.7.1 Intern samordning og tjenesteutvikling

Enhet for kultur er bygget opp med svært ulike tjenester. Tjenestene vil fortsatt utvikle god samhandling for å øke effektivitet og bedre tjenester ut.

En samordning av Frivilligsentralen og ungdomstjenesten planlegges i 2013. Ungdomshuset må oppgraderes for en felles bruk. Frivilligsentralens brukere vil ha glede av nærheten til Risørhuset.

Risørhuset vil ferdigstilles i 2013. Huset vil kunne gi flere tjenester og fremstå i større grad som et flerbruks kulturhus.

10.7.2 Reiseliv

Høsten 2012 skal man se på hva slags reiselivsstrategi man skal legge til grunn for videre satsing. Dette involverer reiselivsnæringen sammen med handelsstanden og Turistkontoret. Det er klare føringer i handlingsplanen for reiselivsnæringen fra NHD, vedtatt 12. juli 2012, som skisserer andre måter å organisere destinasjonsutvikling på.

10.7.3 Kunst og kultur

Satsingen i Risør har et stort potensiale både i utvikling og i konsolidering av etablerte satsinger. Beyond Risør går inn i en endret driftsform i 2013. Man håper ved dette å forankre biennalen som en nasjonal og internasjonal satsing. Den endrede driftsformen i Kunstparken har sine utfordringer ressursmessig, men sees på som viktig dersom man skal opprettholde et profesjonelt galleri i regionen.

¹² Anlegg for styring og drift

10.7.4 Det historiske Risør

Utviklingen av ett nytt konsept for Risør museum med formidling av Risørs historie, kan bli et viktig mål i reiselivssammenheng. Det skal beskrives et tydelig prosjekt i løpet av høsten 2012. Vi vil søke eksterne midler for å kunne hente riktig kompetanse for utvikling. Det samarbeides tett med Aust Agder Kulturhistoriske senter. En utviklingsfase kan vare i 1 – 3 år avhengig av hvilke ressurser man har tilgjengelig.

11) Investeringsplan for perioden 2013 – 2016

Avsnittet oppsummerer investeringstiltakene som er foreslått i tiltaksoversikten tidligere, samt behov for andre bevilgninger som følger av tidligere vedtak eller behov i drift.

11.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPLAN FOR PERIODEN

På de neste sidene følger en oppstilling av alle forslag til investeringer i perioden. Stort sett alle prosjektene er omtalt tidligere, og det følger derfor ikke noen omtale av det enkelte prosjekt i dette kapittelet.

Kolonnene i tabellen viser;

- Tekst/beskrivelse av tiltaket
Alle tiltakene er først inndelt etter satsingsområde, deretter etter om det ansees for et utviklingstiltak, er driftstiltak eller er anslag til kostnader som kan følge etter en utredning.
- Ref. pkt. refererer til avsnitt i handlingsprogrammet der tiltaket omtales.
- Total inv. i prosj. refererer til total investeringskostnad i prosjektet. For prosjekter som ikke er i gang eller som ikke har vært på anbud, vil totalkostnaden oftest være ukjent.
- Ubrukte lånemidler viser om det finnes tidligere bevilgede/lånte midler til prosjektet
- Sum lånebehov 2013-2016 viser summen av lånebehov i handlingsprogram perioden

Videre angis investeringskostnadene pr. år i perioden i to kolonner;

- Lån; som angir investeringskostnad som lånefinansieres
Annen finansiering; som kan være tilskudd, salgsinntekt, anleggsbidrag eller bruk av fond. Nærmere om dette finnes under omtale av det enkelte tiltak.

Forslag til økonomiplan for perioden 2013-2016													
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettkjema 2B													
Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Område	Total inv. i prosjekt	Ubrukte lånemidler	Sum lånebehov 2013-2016	2013		2014		2015		2016	
						Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
Alle tall i 1000													
BO OG LEVEKÅR													
Utvikling													
Fargeskrivet barnehage - utvidelse	7.1.1		Ukjent		8 500	8 500							
Rehabilitering Sandnes ressurscenter	7.1.6		Ukjent	3 743	0								
Rehabilitering Linken	7.1.7		Ukjent	3 750	6 700	4 200	2 500						
Forsterkede boliger	7.1.8		Ukjent	793	2 000	2 000							
Dagsenter psykiatri & demens	7.1.11		Ukjent	1 200	2 000		2 000						
Sum utvikling					19 200	14 700	0	4 500	0	0	0	0	0
Drift													
Prosjekter m/tilskuddsordninger	11.2.1				900			300		300		300	
Sum utvikling					900	0	0	300	0	300	0	300	0
Utredninger													
Randvik barnehage - utvidelse	7.1.2		Ukjent		7 700					7 700			
Rehabilitering ungdomshuset - Skansen	7.1.5		Ukjent	1 500	0								
Hjelpemiddellager	7.1.12		Ukjent		1 200					1 200			
Tilpasning av Tjenna-senteret	7.1.5		Ukjent		16 000							16 000	
Sum utredninger					24 900	0	0	0	0	8 900	0	16 000	0
SUM Bo og levekår					45 000	14 700	0	4 800	0	9 200	0	16 300	0
INFRASTRUKTUR													
Utvikling													
Utvildelse kirkegård og minnelund	7.2.4		300	300	0								
Utbedring Kvernvikveien	7.2.7		5 000		2 000			2 000	3 000				
ENØK tiltak i Idrettsbygget / Svømmehallen	8.3.2		5 000		5 000	5 000							
Håndholdte enheter til Omsorg og habilitering	7.2.2		Ukjent	403	0								
Bossvik-Hjembu-Røed (avløp)	7.2.10	AVL	1 900	906	0								
Tangengata - vann og avløp	7.2.11	VAR	Ukjent	1 050	0								
Vann og avløp Hødnebo	7.2.12	VAR	Ukjent	3 500	0								
Søndeled utf. Ørsmålen	11.2.2	VEI	500		500					500			
Vinterkjør/Røed-næringsareal	11.2.3	VEI	1 000		1 000					1 000			
Sum utvikling					8 500	5 000	0	2 000	3 000	1 500	0	0	0

Forslag til økonomiplan for perioden 2013-2016													
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B													
Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Område	Total inv. i prosj.	Ubrukte lånemidler	Sum lånebehov 2013-2016	2013		2014		2015		2016	
						Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
Drift													
Veger - utbedring m.m.	7.2.5	VEI			2 000	500		500		500		500	
Rehabilitering renseanlegg Røed	7.2.9	AVL	Ukjent	3 500	3 500	3 500							
Parkeringsutstyr	7.2.22		1 500		1 500	1 500							
Maskiner/utstyr - Tekniske tjenester *	8.3.3				3 500	1 300		1 100		500		600	
Garasjer Orreveien	8.3.4		300		300					300			
IKT - Risør	11.2.4	IKT			800	200		200		200		200	
Utskifting ledn. Vann	11.2.5	VANN			1 000					500		500	
Utskifting ledn. Avløp	11.2.5	AVL			2 400					1 200		1 200	
Grunnerverv	11.2.6	PLU			0		500						500
Kart & plan	11.2.7	PLU			600					300		300	
Sum drift					15 600	7 000	500	1 800	500	3 500	500	3 300	500
Utredninger													
Nytt verksted og brannstasjon	7.2.3		Ukjent		20 000							20 000	
Gjernes - vann og avløp	7.2.13	VAR	Ukjent		10 000			10 000					
Vann og avløp - Røysland krets	7.2.14	VAR	Ukjent		8 000					8 000			
Buvikveien & Fiskerihavn	7.2.15		Ukjent	11 000	0								
Sum utredninger					38 000	0	0	10 000	0	8 000	0	20 000	0
SUM Infrastruktur					62 100	12 000	500	13 800	3 500	13 000	500	23 300	500
KUNST OG KULTUR													
Utvikling													
Risørhuset	7.3.1		27 000	12 760	11 400	11 400							
Sum utvikling					11 400	11 400	0	0	0	0	0	0	0
Drift													
Ny prestebolig	7.8.2		2 000		1 500			1 500	500				
Sum drift					1 500	0	0	1 500	500	0	0	0	0
Utredninger													
Urheia - Tilpasning av festningsanl.	8.4.1		Ukjent		500					500	2 500		
Sum utredninger					500	0	0	0	0	500	2 500	0	0
SUM Kunst og kultur					13 400	11 400	0	1 500	500	500	2 500	0	0

Alle tall i 1000

Forslag til økonomiplan for perioden 2013-2016													
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B													
Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Område	Total inv. i prosj.	Ubrukte lånemidler	Sum lånebehov 2013-2016	2013		2014		2015		2016	
						Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
Alle tall i 1000													
<u>NÆRINGSUTVIKLING</u>													
<u>Utvikling</u>													
Industriområdet Moland vest	7.4.1				8 000			4 000		4 000			
Sum utvikling					8 000		0	4 000	0	4 000	0	0	0
SUM Næringsutvikling					8 000		0	4 000	0	4 000	0	0	0
<u>REISELIV</u>													
<u>Utvikling</u>													
Stangholmen	7.5.1	VAR	3 100	1 500	500	500	1 100						
Moen	7.5.2		600		600			1 000		300		300	
Moen - Avløp, diverse tiltak	7.5.2	AVL	1 000		1 000								
Sum utvikling					2 100	500	1 100	1 000	0	300	0	300	0
<u>Utreddinger</u>													
Bobiler	7.5.3		Ukjent		500			500					
Sum utredninger					500	0	0	500	0	0	0	0	0
SUM Reiseliv					2 600	500	1 100	1 500	0	300	0	300	0
<u>SENTRUMSUTVIKLING</u>													
<u>Utreddinger</u>													
Parkeringshus	7.6.2		Ukjent		50 000							50 000	10 000
Sum utredninger					50 000	0	0	0	0	0	0	50 000	10 000
SUM Sentrumsutvikling					50 000	0	0	0	0	0	0	50 000	10 000
<u>SKOLE</u>													
<u>Drift</u>													
Søndeled skole	7.7.1		54 400	31 000	20 300	20 300							
Renovering Risør barneskole	9.7.1		13 000	8 500	13 000	13 000							
Sum drift					33 300	33 300	0	0	0	0	0	0	0
SUM Skole					33 300	33 300	0	0	0	0	0	0	0

11.2 TILTAK SOM IKKE TIDLIGERE ER OMTALT

11.2.1 *Prosjekter m/tilskuddsordninger*

Dette er en samling prosjekter der kommunen deltar med en egenandel, mens det søkes tilskudd til resten. Prosjektene inngår vanligvis i en av følgende ordninger; Nærmiljøanlegg, Friluftsmidler eller Trafikksikkerhetstiltak.

Det er ikke satt av midler til slike prosjekter i 2013, da det allerede foreligger kr. 1 040 000,- i ubrukte lånemidler til formålet.

11.2.2 *Søndeled utfylling Ørsmålen*

Dette prosjektet er avhengig av at det kan tilføres masser, og at rettigheter til ungdomslaget Idun er ervervet. Massene kommer sannsynligvis fra Vinterkjær – usikkert når dette blir prioritert av vegvesenet, men det er viktig å vise at planene er klare. Tiltaket er viktig for videre utvikling av Søndeled.

11.2.3 *Vinterkjær/Røed-næringsareal*

Det foreligger godkjent reguleringsplan for området. Planen legger til rette for veiservice / næringsutvikling. Det er i planen ført opp et beløp for å kunne disponere overskuddsmasser fra veianlegget. Det jobbes med å få tiltaket prioritert i Statens vegvesen sin plan for trafikksikkerhetstiltak på strekningen Dørdal-Tvedestrand.

11.2.4 *IKT – Risør*

Midlene går til å holde kommunens lokale IT løsninger i funksjon. Hva pengene brukes til varierer fra år til år og styres av behov for oppgraderinger. Eksempel på investeringer kan være nye servere, nettverksutstyr, backuptaper og utvidelse av kapasitet.

11.2.5 *Utskifting av ledningsnett - Vann & Avløp*

Midlene går til gradvis oppgradering og utskifting av ledningsnettet i kommunen. Prosjektene er delvis planstyrt og delvis styrt av behov som oppstår ved lekkasjer og andre driftsproblemer.

Det settes ikke av nye midler i 2013 og 2014, da det står totalt kr. 8 700 000,- i ubrukte lånemidler til dette formålet.

11.2.6 *Grunnerverv*

Kommunen har av og til behov for å anskaffe grunn til forskjellige prosjekter. Det settes av en sum i planen til dette, og beløpene finansieres fra frie investeringsfond. Ved større anskaffelser, vil det fremmes egne saker til politisk behandling.

11.2.7 *Kart & plan*

Midlene er planlagt brukt til reguleringsplanarbeid bl.a. på Østebø og Hasalen. Det settes ikke av nye midler i 2013 og 2014, da det står kr. 800 000,- i ubrukte lånemidler til dette formålet.

11.2.8 *Avsetning Egenkapitalinnskudd KLP*

Som følge av vedtak fattet av bystyret ifm. endring av pensjonsleverandør fra KLP til Vital for Fellesordningen, settes det hvert år av et beløp tilsvarende egenkapitalinnskudd til KLP til et investeringsfond.

Vedtak i bystyresak 68/09:

<..> Frigjort egenkapital fra KLP settes på bundet fond slik at egenkapitalinnskudd til KLP kan finansieres av dette fondet ved en eventuell senere gjeninntreden. Fondet tilføres i 2010 i tillegg et beløp som tilsvarer det egenkapitaltilskuddet ville vært i KLP samme år.

11.3 VURDERING AV KOMMUNENS INVESTERINGSAKTIVITET I PERIODEN

Avsnittet er viet noen vurderinger om kommunens aktivitetsnivå på investeringssiden i perioden

11.3.1 Aktivitetsnivå – oppsummert

Tabellen under viser investeringsaktiviteten oppsummert. Dersom vi tar med alle tiltak og utredninger vil total investeringsaktivitet i perioden være totalt kr. 235 millioner. Første og siste året i perioden står for de absolutt største beløpene; i 2013 planlegges finansiering av Søndeled skole, Risør barneskole og Risørhuset med store beløp, i 2016 er det lagt inn et stort beløp til parkeringshus.

Dersom summene som er lagt inn for å synliggjøre mulige konsekvenser av pågående utredninger fjernes, vil totale planlagte investeringer i perioden beløpe seg til kr. 104 millioner.

	2013	2014	2015	2016	Totalt
Annen finansiering	2 450	4 850	3 850	11 350	22 500
Låneramme	71 900	25 600	27 000	89 900	214 400
SUM	74 350	30 450	30 850	101 250	236 900
Låneramme eks. VAR	67 900	14 600	17 300	88 200	188 000
Låneramme eks. VAR & utredninger	67 900	14 100	7 900	2 200	92 100
Tiltak	74 350	15 100	9 600	3 900	102 950
Utredninger	0	10 500	17 400	86 000	113 900

Tabell 4: Investeringsnivå oppsummert.

Gjennomsnittlig investeringsaktivitet pr. år blir kr. 59 millioner dersom vi tar med alle prosjektene i planen. Dersom kostnader knyttet til konsekvenser av utredninger tas ut, blir samme sum kr. 26 millioner.

Lånebelastning i perioden utenom VAR¹³ og utredninger er totalt kr. 93,6 millioner, noe som gir en snitt i perioden på kr. 24 millioner pr. år.

Dersom vi ser på hvordan investeringene er fordelt på satsingsområdene, blir bildet som vist i tabellen under.

¹³ Vann, avløp og renovasjon, også kalt selvkostområdene

	2013	2014	2015	2016	Totalt
Bo og levekår	14 700	4 800	9 200	16 300	45 000
Infrastruktur	12 500	17 300	13 500	23 800	67 100
Kunst og kultur	11 400	2 000	3 000	0	16 400
Næringsutvikling	0	4 000	4 000	0	8 000
Reiseliv	1 600	1 500	300	300	3 700
Sentrumsutvikling	0	0	0	60 000	60 000
Skole	33 300	0	0	0	33 300
SUM	73 500	29 600	30 000	100 400	233 500

Tabell 5: Investeringsnivå fordelt på satsingsområder

Her er utredningene også tatt med, noe som spesielt gir utslag i 2016 på satsingsområdene Infrastruktur og Sentrumsutvikling.

11.3.2 Effekt på drift

Investeringene over påvirker driftsnivået på flere måter. En investering kan medføre økte inntekter i form av husleie eller leie av båt plass, eller den kan medføre effektivisering ved at oppgradering av bygg eller annen infrastruktur gjør vedlikehold enklere. På den annen side kan en investering også medføre økte driftsutgifter dersom investeringen medfører at et kommunalt tilbud økes, som f.eks. ved bygging av ny barnehage for å øke antall barnehageplasser.

Effektene som er vist over, er ofte vanskelige å tallfeste. I de tilfellene effekten ansees for vesentlig, er den omtalt under det enkelte tiltak tidligere i handlingsprogrammet.

I tillegg til effektene over, vil alle investeringene (utenom investeringer i selvkostområdene) påvirke driftsnivået i form av renter og avdrag, eller kapitalkostnader.

	2012	2013	2014	2015	2016
1 Lånemasse 1/1	474 044 000	524 744 000	578 654 000	584 467 000	591 486 000
2 Av dette tilhører VAR	89 974 000	93 797 000	94 773 000	99 148 000	94 148 000
3 Lånebehov totalt ila året	67 000 000	71 900 000	25 600 000	27 000 000	89 900 000
4 Lånebehov eks. selvkostområdene	5 200 000	67 900 000	14 600 000	17 300 000	88 200 000
5 Avdrag forutsatt 30 år	16 300 000	17 990 000	19 787 000	19 981 000	20 215 000
6 Samlet avdrag selvkost	4 089 000	4 724 000	4 784 000	5 000 000	5 138 000
7 Rente	3,25 %	2,60 %	3,10 %	3,50 %	3,50 %
8 Rentebelastning inkl. VAR	17 173 000	16 987 000	20 719 000	22 266 000	22 512 000
9 Samlet rente selvkost	2 248 000	3 035 000	3 335 000	3 757 000	4 272 000
10 Rentekompensasjon			-259 000	-585 000	-585 000
11 SUM virkning på driftsbudsjettet	27 136 000	27 218 000	32 128 000	32 905 000	32 732 000
12 Endring fra året før		82 000	4 910 000	777 000	(173 000)
13 Endring fra 2012		82 000	4 992 000	5 769 000	5 596 000

Tabell 6: Konsekvenser av investeringsnivået.

Tabellen over forsøker å synliggjøre utvikling i kapitalkostnadene i perioden 2013 til 2016. I og med at investeringsnivået i 2013 er svært høyt, vil driftsnivået i 2014 bli svært påvirket av renter og avdrag, med en økning på kr. 4,5 mill fra 2013 til 2014, og på over 5 mill fra i dag.

Tabellen gir ellers oversikt over følgende;

1. Forventet lånemasse pr 1/1 hvert år, forutsatt at investeringer skjer etter planen.
2. Hvor mye av lånemassen som er knyttet til VAR områdene, og dermed ikke belaster kommunens øvrige regnskap med kapitalkostnader.
3. Forventet lånebehov i perioden – ref. Tabell 4.
4. Lånebehov eks. lån til VAR områdene.
5. Forventet avdrag på lån, gitt 30 år avdragstid.
6. Avdrag som kan belastes VAR / selvkostområdene.
7. Forventet rente
8. Anslag på totale rentekostnader pr år
9. Andel av rente som dekkes fra selvkostområdene
10. Forventet endring i rentekompensasjon som følge av rentekompensasjon på Søndeled skole
11. Samlet virkning på driftsbudsjettet av kommunens investeringer.
12. Endring i pkt. 11 fra år til år.
13. Endring i pkt. 11 fra 2012 til hvert enkelt år i perioden.

12) Driftsrammer og utviklingsbehov i perioden

Kapittelet omhandler de felles inntekter og utgifter som legges til grunn for økonomiplanen, samt driftsrammer som følger av disse. Rammer for hver enkelt enhet i perioden vises, og konsekvenser av rammene beskrives for hver enkelt enhet. Det er lagt mest vekt på konsekvensene for det første året i perioden – 2013, men også videre drift i perioden er omtalt.

Driftsrammene baserer seg på de investeringer som er omtalt i kapittel 11) og de tiltak som ligger i handlingsprogrammet, ref. punkt 9.6.

12.1 FELLESOMRÅDENE

Fellesområdene samles alle kommunens felles inntekter og utgifter. Dette er i hovedsak inntekter fra skatter og rammetilskudd, samt forskjellige tilskuddsordninger. I tillegg har kommunen en del finansinntekter som omtales. På utgiftssiden er kapitalkostnadene knyttet til kommunens lån størst. I tillegg kommer avsetninger til lønnsoppgjør, lærlinger ol. som senere vil fordeles ut på de enhetene som blir belastet med kostnaden.

12.1.1 Forutsetninger

Renter

Kommunen forholder seg til forskjellige renter i budsjettet. De forskjellige rentene avviker fra hverandre i størrelse og utvikling, men er selvfølgelig påvirket av de samme trendene.

Når det gjelder kommunens innskuddsrente i bank, har kommunen en bankavtale med rentebetingelser som gir

	2012	2013	2014	2015	2016
Rente (antatt utvikling NIBOR)	2,70 %	2,30 %	2,70 %	2,90 %	3,10 %
Margin på innskudd	0,80 %	0,80 %	0,80 %	0,80 %	0,80 %
Innskuddsrente	3,50 %	3,10 %	3,50 %	3,70 %	3,90 %
Gjennomsnittlig likviditet	kr 50 000 000	kr 50 000 000	kr 50 000 000	kr 50 000 000	kr 50 000 000
Renteinntekter	kr 1 750 000	kr 1 550 000	kr 1 750 000	kr 1 850 000	kr 1 950 000

Tabell 7: Innskuddsrente og renteinntekter

Når det gjelder lånerenter, har kommunen flere lån med forskjellige betingelser. De fleste lånene løper til flytende rente, men kommunen har inngått en del rentebindingsavtaler for å begrense effekten av renteendringer på kommuneøkonomien.

Rentebytteavtaler	Avtalebetingelser	Avtalebeløp	Utløpstidspkt
Nordea Swap	Fast til flytende 4,16	100 000 000	nov.13 *
DnB NOR SWAP	Fast til flytende 4,10	100 000 000	mar.17
Nordea Swap	Fast til flytende 3,26	42 650 000	des.18
Sum rentebytteavtaler		242 650 000	

* forlenget til fra 2013-2018 med rente 4,81 %

Tabell 8: Oversikt over kommunens rentebindinger på lån.

Disse rentebytteavtalene medfører at store deler av kommunens gjeld er upåvirket av renteendringer på kort sikt.

Tabellen under viser underlaget for beregning av rentekostnader i økonomiplanen.

	2012	2013	2014	2015	2016
Lånemasse 1/1	474 044 000	524 744 000	578 654 000	584 467 000	591 486 000
Nordea Swap	4 160 000	4 160 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
DnB NOR SWAP	4 102 500	4 102 500	4 102 500	4 102 500	4 102 500
Nordea Swap	1 390 390	1 390 390	1 390 390	1 390 390	1 390 390
Sum bundne rentekostnader	9 652 890	9 652 890	10 302 890	10 302 890	10 302 890
Sum bundne lån	242 650 000	242 650 000	242 650 000	242 650 000	242 650 000
Lån Flytende (lånemasse-bundne lån)	231 394 000	282 094 000	336 004 000	341 817 000	348 836 000
Rente flytende	3,25 %	2,60 %	3,10 %	3,50 %	3,50 %
Sum flytende rentekostnader	7 520 305	7 334 444	10 416 124	11 963 595	12 209 260
Rentekostnad inkl. VAR	17 173 000	16 987 000	20 719 000	22 266 000	22 512 000

Tabell 9: Lånerenter

Som tabellen viser er rentekostnad summen av renter på de faste avtalene og andel flytende lån multiplisert med et anslag på renteutvikling i perioden.

Pensjon

Pensjonskostnadene i kommunene er varslet å øke betydelig i årene som kommer. Det har imidlertid ikke vært mulig å få prognoser for kommunens pensjonsutgifter fra alle våre leverandører, og økning i pensjonsutgifter er derfor ikke tatt hensyn til i økonomiplanen.

Utbytte Agder Energi

Kommunen har over tid hatt forskjellige strategier for budsjettering av utbytte fra Agder Energi AS. Kommunen har en relativt stor eierpost i selskapet og utbytte er og har vært en betydelig inntekt for kommunen.

Det har imidlertid vist seg svært vanskelig å budsjettere denne inntekten fra år til år, og nærmest umulig å forutsi hva den skal være over en 4-års periode.

Rådmannen anbefaler derfor at Risør kommune legger seg på en strategi der det budsjetteres med en gjennomsnittsutbytte som "bufres" mot fond. Det betyr at dersom kommunen mottar mer inntekter enn budsjettet, settes disse på fond. Samme fond brukes til å dekke opp dersom kommunen mottar mindre utbytte enn budsjettet.

Rådmannen foreslår at Risør kommune budsjetterer med et overskudd i selskapet på kr. 700 millioner pr år i perioden. Men en eierandel på 1,17 %, vil dette gi en inntekt for kommunen på kr. 7 254 000,- pr. år.

	2012	2013	2014	2015	2016
Andel	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %
Restultat	650 000 000	700 000 000	700 000 000	700 000 000	700 000 000
Utbyttegrunnlag*	590 000 000	620 000 000	620 000 000	620 000 000	620 000 000
Utbytte Risør	-6 903 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000

Tabell 10: Utbytte fra Agder Energi – forslag til budsjett.

* Utbyttegrunnlaget utgjør 500 mill pluss 60 % av overskytende av resultatet.

Dette vil bety at dersom resultatet i Agder Energi AS varierer som vist under, vil avvik mellom budsjett og faktisk utbetalt kunne føres mot fond.

	2012	2013	2014	2015	2016
Andel	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %
Resultat	650 000 000	600 000 000	740 000 000	900 000 000	650 000 000
Utbyttegrunnlag	590 000 000	560 000 000	644 000 000	740 000 000	590 000 000
Budsjettert utbytte	-6 903 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000
Utbetalt utbytte	-6 903 000	-6 552 000	-7 534 800	-8 658 000	-6 903 000
Avsetning til fond	0		-280 800	-1 404 000	
Bruk av fond	0	702 000			351 000

Tabell 11: Utbytte fra Agder Energi AS – eksempel.

Som eksempelet over viser, vil et resultat på under kr. 700 mill. i selskapet føre til bruk av fond, mens et resultat på over 700 mill. vil føre til avsetning til fond.

Lønnsoppgjør

Handlingsprogrammet legges i 2013 kroner og justeres ikke for lønns og prisvekst i perioden. Skatt og rammetilskudd fra staten baseres på de samme forutsetninger. Det er derfor ikke lagt inn forutsetninger for lønnsutvikling i perioden, og lønnsavsetningen som er beregnet for å dekke oppgjøret i 2013 videreføres derfor i hele perioden.

Lønnsoppgjøret i 2013, er her budsjettert med en lønnsvekst på 3,5 %. Pga. et stort overheng, blir avsetningen betydelig mindre enn det som var varslet i 2012. Planen setter av kr. 6 268 000,- til neste års lønnsoppgjør.

Tallene for skatt og rammetilskudd er justert med samme lønnsvekst.

Deflator

Hele økonomiplanen er lagt i 2013 kroner. For å oppjustere tallene fra 2012 til 2013 – kroner, er det lagt til grunn en deflator på 2,8 %. Denne består av en lønnsvekst på 3,5 % og en prisvekst på 1,4 %. Skatt og rammetilskudd er oppjustert med denne deflatoren.

Endelig deflator blir ikke kjent før i statsbudsjettet for 2013.

Eiendomsskatt

Risør kommune innførte eiendomsskatt i 2003, og er forpliktet til å justere takstene etter 10 år. Økonomiplanen legger opp til en justering av takstgrunnlaget med 10 % økning fra 2012 til 2013. Resten av perioden er takstgrunnlaget forutsatt lik 2013. Summene øker noe fordi det bygges flere eiendommer som ilegges eiendomsskatt.

Det fremmes egen sak om takstjusteringer til behandling i bystyret.

12.1.2 Felles inntekter og utgifter

Tabellen under viser det kommunen har av felles inntekter og utgifter. Inntekter er i hovedsak inntekter fra skatt og rammetilskudd, forskjellige finansieringsordninger, eiendomsskatt og finansinntekter. På utgiftssiden finner vi stort sett finanskostnader, med renter og avdrag som de største postene.

	Opprinnelig budsjett 2012	Prognose 2012 rev. Bud	2013	2014	2015	2016	
Felles inntekter og utgifter							
Kompensasjon fra Husbanken	-3 785 000	-3 785 000	-3 346 000	-3 646 000	-3 631 000	-3 609 000	1
Reform 97	-429 000	-429 000	-418 000	-407 000	-397 000	-386 000	2
Mva. komp investeringer	-4 830 000	-4 830 000	-5 000 000	0	0	0	3
Interne overføringer Havn	-1 742 000	-1 742 000	-1 742 000	-1 742 000	-1 742 000	-1 742 000	4
Motpost kalk.renter VAR området	-4 298 000	-2 248 000	-3 035 000	-3 335 000	-3 757 000	-4 272 000	5
Rammetilskudd fra staten	-164 099 000	-164 277 000	-171 781 000	-173 829 000	-175 774 000	-177 595 000	6
Inntektsutjevning	-23 832 000	-26 260 000	-27 467 000	-27 736 000	-28 005 000	-28 275 000	6
Skjønnsmidler	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	7
Distriktstilskudd	-4 121 000	-4 121 000	-4 132 000	-4 132 000	-4 132 000	-4 132 000	6
Trekk		0	183 000	367 000	467 000	467 000	8
Skatt på formue og inntek	-127 986 000	-126 251 000	-132 051 000	-133 345 000	-134 640 000	-135 934 000	6
Eiendomsskatt	-13 000 000	-13 000 000	-14 500 000	-14 700 000	-14 900 000	-15 100 000	9
Eiendomsskatt (verk og bruk)	-900 000	-900 000	-990 000	-990 000	-990 000	-990 000	9
Motpost avskrivninger	-4 186 000	-4 089 000	-4 724 000	-4 784 000	-5 000 000	-5 138 000	5
Sum frie inntekter	-354 708 000	-353 432 000	-370 503 000	-369 779 000	-374 001 000	-378 206 000	
Finansinntekter							
Renteinntekter	-1 750 000	-1 750 000	-1 550 000	-1 750 000	-1 850 000	-1 950 000	10
Renteinntekter fordringer	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	11
Utbytte Agder Energi AS	-5 148 000	-7 569 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	12
Mottatte avdrag Tjenna bh	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	13
Sum finansinntekter	-6 980 000	-9 401 000	-8 886 000	-9 086 000	-9 186 000	-9 286 000	
Samlede inntekter ramme 9	-361 688 000	-362 833 000	-379 389 000	-378 865 000	-383 187 000	-387 492 000	
Finanskostnader							
Bankgebyrer	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	14
Internkjøp- kun mot 7900	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	15
Renteutgifter	17 600 000	17 600 000	16 987 000	20 719 000	22 266 000	22 512 000	10
Overkurs 2004	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	16
Betalte avdrag	16 300 000	16 300 000	17 990 000	19 787 000	19 981 000	20 215 000	10
Avdrag båtplasser (innsk)	60 000	60 000	0	0	0	0	17
Bruk av disposisjonsfond	-4 552 000	-3 406 000	-2 400 000	-300 000			18
Avsetninger til disp fond.		0		900 000	900 000	0	18
Overføring til investering (mva.)	2 898 000	2 898 000	4 000 000	0	0	0	3
Sum finanskostnader	33 514 000	34 660 000	37 785 000	42 314 000	44 355 000	43 935 000	
Til fordeling drift	-328 174 000	-328 173 000	-341 604 000	-336 551 000	-338 832 000	-343 557 000	

Tabell 12: Felles utgifter og inntekter i perioden

Videre kommenteres den enkelte linje i tabellen over med referanse til punktet til høyre i tabellen.

1. Kompensasjon fra Husbanken

Kommunen mottar rente og avdragskompensasjon fra Husbanken på investeringer som inngår i forskjellige statlige ordninger.

	2013	2014	2015	2016
Renteforutsetning	2,10 %	2,20 %	2,30 %	2,40 %
<i>Rentekompensasjon</i>				
Omsorgsboliger	836 648	828 953	816 937	800 600
Skolebygg	292 874	279 498	263 638	245 294
Kirkebygg	55 364	53 839	51 935	49 653
Søndeled skole		323 400	338 100	352 800
<i>Sum rentekompensasjon</i>	1 184 886	1 485 690	1 470 610	1 448 347
Avdragskompensasjon	2 160 689	2 160 694	2 160 689	2 160 694
SUM	3 345 575	3 646 384	3 631 299	3 609 041

Tabell 13: Rente- og avdragskompensasjon fra husbanken.

Som tabellen viser mottar kommunen rentekompensasjon innenfor 3 ordninger; omsorgsboliger, skolebygg og kirkebygg.

2. Kompensasjon for Reform -97

Ifm. reform 97 ble kommunen pålagt å gjøre enkelte investeringer. Staten dekker rentene på lån til investeringene gjennom rentekompensasjon i 20 år. Risør kommune vil motta kompensasjon tom. 2016. Beløpene reduseres hvert år i takt med en forventet nedbetaling av lånene.

3. Mva kompensasjon på investeringer

2013 er siste året i overgangsordningen for føring av mva. kompensasjon på investeringer. Fra 2014 skal alle mva. kompensasjon på investeringer føres i investeringsregnskapet og føre til reduksjon av finansieringsbehovet for investeringene. I 2013 kan maksimalt 20 % av kompensasjonen føres som inntekt i driftsregnskapet. I økonomiplanen er det budsjettert med en inntekt fra mva. kompensasjon på 5 mill, og en overføring til investeringsregnskapet på 4 mill.

4. Interne overføringer fra havn

Selv om kommunen ikke lenger har noe separat havneregnskap, gjøres en intern overføring fra havna til fellesområdene for å dekke renter og avdrag på investeringer i havn (båtplasser, kai ol.).

5. Føringer mot VAR / selvkostområdene

Alle investeringer i VAR områdene skal dekkes av selvkost. Det betyr at kapitalkostnader knyttet til lån som finansierer investeringer i vann og avløp skal dekkes av avgifter. I og med at kommunens totale rente- og avdragskostnader føres samlet, kompenseres fellesområder med en intern overføring fra selvkostområdene. Tabellen viser to summer pr år.; en for samlet avdragskompensasjon og en for samlet rentekompensasjon¹⁴.

6. Overføringer fra staten – Skatt og rammetilskudd

Summene er hentet fra Tabell 1 i avsnitt 6.1.6.

¹⁴ Rentekompensasjonen er basert på gjennomsnittlig rente på 3-årige statsobligasjoner +1%.

7. Skjønnsmidler

Fylkesmannen har hvert år en del midler som deles ut som skjønnsmidler til kommuner med spesielle utfordringer som ikke hensyntas i inntektssystemet. Risør kommune har mottatt mellom 1 og 1,5 mill i slike skjønnsmidler.

8. Trekk

For å korrigere de generelle driftsrammene som deles ut til enhetene for spesielle ordninger eller satsinger som skal kanaliseres til bestemte enheter, trekkes disse midlene ut av rammen til fordeling. For perioden 2013-2016 dreier dette seg kun om en ordning – valgfag i ungdomskolen. Her pågår en opptrapping som vil være ferdig opptrappet i 2015.

9. Eiendomsskatt

Budsjettet for eiendomsskatt er kommentert tidligere i avsnitt 12.1.1 om forutsetninger.

På utgiftssiden budsjetteres det med en overføring til enhet for eiendom og tekniske tjenester på kr. 100 000,- for administrasjon av innkreving av eiendomsskatten.

10. Renteinntekter, renteutgifter og avdrag

Budsjettet for renteinntekter og renteutgifter er kommentert avsnitt 12.1.1 om forutsetninger. Når det gjelder avdrag er disse omtalt i avsnitt 11.3.2 om investeringenes effekt på drifta.

11. Renteinntekter fordringer

Risør kommune krever inn renter for fordringer som ikke blir betalt i tide. Dette budsjetteres med et beløp som tilsvarer det som kom inn forrige år.

12. Utbytte Agder Energi

Budsjettet for utbytte er omtalt tidligere i avsnitt 12.1.1 om forutsetninger.

13. Avdrag Tjenna barnehage

Risør kommune har gitt et lån til Tjenna barnehage som betales ned med kr. 10 000,- hvert år.

14. Bankgebyrer

Budsjettet dekker gebyrer som følger av vår bankavtale. Også utgifter til efaktura og faktura print føres her.

15. Overkurs 2004

Risør kommune kjøpte seg ut av en rentebytteavtale i 2004. Summen nedskrives over 27 år, og vil derfor være en utgiftspost tom. 2031.

16. Avdrag båtplasser

Kommunen har tidligere har båtplasser der det betales innskudd, og leie trekkes av dette. Denne ordningen er nå så begrenset at budsjettet strykes.

17. Disposisjoner mot fond

Disposisjonene er forklart i Tabell 3 i avsnitt 9.6.

Totalt sett svinger felles inntekter og utgifter slik at det er mindre penger til fordeling i 2014 enn i 2013, etter dette øker summene igjen i 2015 og 2016. Hovedgrunnene til den lave summen i 2014 er at mva kompensasjonsordningen da faller helt bort, samtidig som kommunen har store investeringer i 2013 som får driftseffekt i 2014.

12.1.3 Felles avsetninger

For å håndtere en del utfordringer felles, settes det av midler sentralt til en del ordninger, disse vises i tabellen under.

	Opprinnelig budsjett 2012	2013	2014	2015	2016
Felles inntekter og utgifter	-328 174 000	-341 604 000	-336 551 000	-338 832 000	-343 557 000
Lønnsoppgjør	7 463 000	6 268 000	6 268 000	6 268 000	6 268 000
Avsetning pott fra 2012		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Premieavvik pensjon	-12 600 000	-7 963 000	-7 961 000	-7 911 000	-7 811 000
Lærlinger	1 001 000	1 487 000	1 487 000	1 487 000	1 487 000
Handlingsprogram	1 864 000	3 605 000	2 155 000	2 955 000	2 955 000
Seniortiltak	400 000	700 000	750 000	800 000	850 000
Samhandlingsreformen	500 000	0	0	0	0
Valg		250 000	0	300 000	0
Avsetninger	-1 372 000	6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000

Tabell 14: Avsetninger

Videre kommenteres den enkelte linje i tabellen over med referanse til punktet til høyre i tabellen.

1. Lønnsoppgjør

Avsetningen og beregningen av den er omtalt tidligere under avsnitt 12.1.1 om forutsetninger.

2. Avsetning pott fra 2012

Beløpet er en del av lønnsoppgjøret fra 2012 som ikke er fordelt på enhetene ennå. I økonomiplanen er den foreløpig satt av sentralt for å gi enhetene et reelt inntrykk av hvor stramme rammene blir for 2013 og resten av perioden. Når de lokale forhandlingene er ferdige vil beløpet fjernes fra felles avsetning og tildeles de enhetene som blir belastet lønnsutgiftene.

3. Premieavvik pensjon

Premieavvik er satt av ihht. beregninger fra våre pensjonsleverandører.

4. Lærlinger

Det er budsjettert med å ha 10 lærlinger i organisasjonen i hele perioden. Det betyr at Risør kommune vil ta imot 5 lærlinger årlig.

5. Handlingsprogram

Avsetningen til tiltak i handlingsprogrammet er tidligere vist i Tabell 2 i avsnitt 9.6.

6. Seniortiltak

Avsetning til seniortiltak er økt betydelig som følge av reell økning i kostnadene. Det er ikke tatt høyde for evaluering eller endring av ordningen i perioden selv om rådmannen ønsker å se på ordningen.

7. Samhandlingsreformen

Det er ikke varslet nye ordninger i reformen fra 2013. Midler til endringene som kom i 2012 er budsjettert i de enhetene som belastes kostnadene, hhv. Rådmannens stab og enhet for omsorg.

8. Valg

Det settes av penger sentralt til administrasjon av valg de årene dette skal gjennomføres. Det er satt av noe mer i 2015, da kommunevalg krever mer ressurser å gjennomføre enn stortingsvalg.

12.1.4 Oppsummert – til fordeling

Tabellen under viser total ramme til fordeling mellom driftsenhetene etter at både felles inntekter, felles utgifter og avsetninger er tatt hensyn til.

	Opprinnelig budsjett 2012	2013	2014	2015	2016
Felles inntekter og utgifter	-328 174 000	-341 604 000	-336 551 000	-338 832 000	-343 557 000
Avsetninger	-1 372 000	6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
Til fordeling	-329 546 000	-335 257 000	-331 852 000	-332 933 000	-337 808 000
Endring fra året før		-5 711 000	3 405 000	-1 081 000	-4 875 000

Tabell 15: Rammer til fordeling på enhetene

Nedgangen i ramme fra 2013 til 2014 er fortsatt stor og blir en utfordring selv om kutt tas fra 2012 til 2013.

12.2 FORDELING AV RAMMER

12.2.1 Prinsipper for fordeling

For å "konvertere" dagens budsjett til et budsjett i 2013 kroner, er alle poster i vedtatt budsjett oppjustert med lønnsvekst, prisvekst eller deflatorjustert. Hvilken faktor som er brukt avhenger av type kostnad og konto.

Når dette er gjort for alle enheter, kommer behovet for rammer for å opprettholde dagens drift frem som vist under;

Fordeling		
	2012	2013
Rådmannen	29 619 000	30 482 464
Støttefunksjoner	9 930 000	10 287 525
Habilitering	32 514 000	33 618 915
Omsorg	83 560 000	86 508 659
Kultur	11 842 000	12 222 366
Plan og byggesak	1 420 000	1 540 519
VAR	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 205 000	25 064 859
Barnehage og barneskole	81 225 000	84 134 214
Ungdomskole og VIRK	27 299 000	28 202 945
Kvalifisering	30 785 000	31 774 660
SUM	332 401 000	343 839 000

Tabell 16: Behov 2013

Tabellen viser at det totale behov fra alle enhetene for å opprettholde dagens drift er kr. 343 mill i 2013. Det samme behovet vil også ligge i resten av perioden i og med at hele økonomiplanen legges i 2013 kroner.

12.2.2 Økonomiske utfordringer i perioden

Dersom vi legger inn rammene til disposisjon som tidligere omtalt i avsnitt 12.1.4, får vi en oversikt som viser de økonomiske utfordringene for kommunen i perioden;

Fordeling 2013 - 2016					
	2012	2013	2014	2015	2016
Rådmannen	29 619 000	30 482 000	30 482 000	30 482 000	30 482 000
Støttefunksjoner	9 930 000	10 288 000	10 288 000	10 288 000	10 288 000
Habilitering	32 514 000	33 619 000	33 619 000	33 619 000	33 619 000
Omsorg	83 560 000	86 509 000	86 509 000	86 509 000	86 509 000
Kultur	11 842 000	12 222 000	12 222 000	12 222 000	12 222 000
Plan og byggesak	1 420 000	1 541 000	1 541 000	1 541 000	1 541 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 205 000	25 065 000	25 065 000	25 065 000	25 065 000
Barnehage og barneskole	81 225 000	84 134 000	84 134 000	84 134 000	84 134 000
Ungdomskole og VIRK	27 299 000	28 203 000	28 203 000	28 203 000	28 203 000
Kvalifisering	30 785 000	31 775 000	31 775 000	31 775 000	31 775 000
Felles	-328 174 000	-341 604 000	-336 551 000	-338 832 000	-343 557 000
Avsetninger	-1 372 000	6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
SUM	2 853 000	8 581 000	11 986 000	10 905 000	6 030 000

2012 - kroner

2013 - kroner

Tabell 17: Fordeling av rammer

Utfordringene varierer en del fra år til år, men den tidligere omtalte økningen i renter og avdrag fra 2013 til 2014 vil bli en utfordring. På slutten av perioden ser tallene litt bedre ut, men erfaringen tilsier at dette antagelig endrer seg.

12.2.3 Forslag til tiltak for å komme i balanse

Rådmannen vil i denne økonomiplanen foreslå at belastningen for å få kommunens økonomi i balanse fordeles jevnt mellom driftsenhetene. Dette vil føre til rammer for 2013 som vist under.

Fordeling 2013 - 2016				
	2013	2014	2015	2016
Rådmannen	29 721 000	29 721 000	29 721 000	29 721 000
Støttefunksjoner	10 031 000	10 031 000	10 031 000	10 031 000
Habilitering	32 780 000	32 780 000	32 780 000	32 780 000
Omsorg	84 350 000	84 350 000	84 350 000	84 350 000
Kultur	11 917 000	11 917 000	11 917 000	11 917 000
Plan og byggesak	1 503 000	1 503 000	1 503 000	1 503 000
VAR	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 440 000	24 440 000	24 440 000	24 440 000
Barnehage og barneskole	82 034 000	82 034 000	82 034 000	82 034 000
Ungdomskole og VIRK	27 499 000	27 499 000	27 499 000	27 499 000
Kvalifisering	30 982 000	30 982 000	30 982 000	30 982 000
Felles	-341 604 000	-336 551 000	-338 832 000	-343 557 000
Avsetninger	6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
SUM	0	3 405 000	2 324 000	-2 551 000

Tabell 18: Utfordringer i perioden 2014-2016 etter at 2013 er balansert.

I tabellen er 2013 justert til balanse ved å redusere rammen for alle enhetene relativt sett like mye.

Som tabellen viser vil det være nødvendig for Risør kommune å legge langsiktige strategier for å begrense driftsutgiftene. Kommunen kommer til å få et vanskelig budsjett også i 2014, og arbeidet med hvordan denne utfordringen skal løses bør starte så tidlig som mulig.

For å balansere økonomiplanen for 2014, foreslår rådmannen fortsatt "ostehøvelkutt". Rammene for 2014 blir da som vist under.

Fordeling 2013 - 2016				
	2013	2014	2015	2016
Rådmannen	29 721 000	29 419 000	29 419 000	29 419 000
Støttefunksjoner	10 031 000	9 929 000	9 929 000	9 929 000
Habilitering	32 780 000	32 447 000	32 447 000	32 447 000
Omsorg	84 350 000	83 493 000	83 493 000	83 493 000
Kultur	11 917 000	11 796 000	11 796 000	11 796 000
Plan og byggesak	1 503 000	1 488 000	1 488 000	1 488 000
VAR	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 440 000	24 192 000	24 192 000	24 192 000
Barnehage og barneskole	82 034 000	81 201 000	81 201 000	81 201 000
Ungdomskole og VIRK	27 499 000	27 220 000	27 220 000	27 220 000
Kvalifisering	30 982 000	30 667 000	30 667 000	30 667 000
Felles	-341 604 000	-336 551 000	-338 832 000	-343 557 000
Avsetninger	6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
SUM	0	0	-1 081 000	-5 956 000

Tabell 19: Rammer etter fordeling av kutt i 2013 og 2014.

Etter at rammene for 2013 og 2014 er justert, ser vi at prognosen for 2015 og 2016 er overskudd dersom driftsrammene ikke endres. Rådmannen foreslår at

disse overskuddene foreløpig budsjetteres til fond, og at rammene for økonomiplanen dermed justeres som vist i neste avsnitt.

12.2.4 Forslag til rammer for perioden

Rammene som vises i tabellen under er rådmannens forslag til økonomiplan for drifta i perioden 2013-2016. Overskuddet i 2015 og 2016 i forrige avsnitt er her overført til fond.

Fordeling 2013 - 2016					
	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Rådmannen	30 482 000	29 721 000	29 419 000	29 419 000	29 419 000
Støttefunksjoner	10 288 000	10 031 000	9 929 000	9 929 000	9 929 000
Habilitering	33 619 000	32 780 000	32 447 000	32 447 000	32 447 000
Omsorg	86 509 000	84 350 000	83 493 000	83 493 000	83 493 000
Kultur	12 222 000	11 917 000	11 796 000	11 796 000	11 796 000
Plan og byggesak	1 541 000	1 503 000	1 488 000	1 488 000	1 488 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	25 065 000	24 440 000	24 192 000	24 192 000	24 192 000
Barnehage og barneskole	84 134 000	82 034 000	81 201 000	81 201 000	81 201 000
Ungdomskole og VIRK	28 203 000	27 499 000	27 220 000	27 220 000	27 220 000
Kvalifisering	31 775 000	30 982 000	30 667 000	30 667 000	30 667 000
Felles		-341 604 000	-336 551 000	-337 751 000	-337 601 000
Avsetninger		6 347 000	4 699 000	5 899 000	5 749 000
SUM		0	0	0	0

Tabell 20: Forslag til driftsrammer i perioden 2013 - 2016

Behovskolonnen gir uttrykk for hva enheten har behov for (i 2013 kroner) for å opprettholde dagens drift.

Disponeringer mot fond blir dermed ut som vist under:

	Opprinnelig budsjett 2012	Prognose 2012 rev. Bud	2013	2014	2015	2016
Finanskostnader						
Bankgebyrer	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000 14
Internkjøp- kun mot 7900	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000 15
Renteutgifter	17 600 000	17 600 000	16 987 000	20 719 000	22 266 000	22 512 000 10
Overkurs 2004	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000 16
Betalte avdrag	16 300 000	16 300 000	17 990 000	19 787 000	19 981 000	20 215 000 10
Avdrag båtplasser (innsk)	60 000	60 000	0	0	0	0 17
Bruk av disposisjonsfond	-4 552 000	-3 406 000	-2 400 000	-300 000	0	0 18
Avsetninger til disp fond.	0	0	0	900 000	900 000	0 18
Avsetninger til disp fond. - overskudd					1 081 000	5 956 000
Overføring til investering (mva.)	33 514 000	34 660 000	37 785 000	42 314 000	44 355 000	43 935 000 3
Sum finanskostnader	64 130 000	66 422 000	71 570 000	84 628 000	89 791 000	93 826 000
Til fordeling drift		-328 174 000	-328 173 000	-341 604 000	-336 551 000	-337 751 000
				-337 751 000		-337 601 000

Tabell 21: Finanskostnader ihht. rådmannens forslag

Videre følger en oversikt over alle enhetenes rammer og rammeutvikling i perioden, samt kommentarer til drift i perioden.

12.3 RÅDMANNEN OG RÅDMANNENS STAB

12.3.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 760 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 300 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Rådmannen	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	29 619 000	30 482 000	29 721 000	29 419 000	29 419 000	29 419 000
Endring fra året før/behov			-761 000	-302 000	0	0

Tabell 22: Rammer rådmannen – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Kostandene innenfor rådmann og rådmannens stab er i hovedsak lønn og forskjellige former for tilskudd. Disse øker stort sett mer enn rammene og gjør det vanskelig å få budsjettet til å balansere mot den gitte rammen. Av store "tilskuddsposter" kan nevnes;

- Medfinansiering somatiske tjenester (samhandlingsreformen), i størrelsesorden 8 mill.
- Tilskudd til fellesrådet, i størrelsesorden 4 mill
- Kjøp av tjenester på IKT fra Vegårshei kommune, i størrelsesorden 3,7 mill
- Kjøp av revisjonstjenester fra Agder revisjonsdistrikt IKS, i størrelsesorden 0,8 mill
- Forskjellige KS kontingenter på rundt 0,5 mill.

I tillegg kommer tilskudd innenfor næring, og alle utgifter til politisk aktivitet.

12.3.2 Andre driftsutfordringer

Kapasitet til å gjennomføre alle ønskede utredninger og tiltak, er den største driftsutfordringen hos rådmannen og hans stab. Både administrasjonen selv og bystyret ønsker å sette i gang store og små utviklingsprosjekter for å bedre forholdene i kommunen. Dette er positive og nødvendige prosjekter, men alle krever ressursbruk til administrasjon og utredning. Ressursene i rådmannens stab til dette er svært begrensede og må prioriteres til riktige prosjekter.

12.4 ENHET FOR STØTTEFUNKSJONER

12.4.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 260 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 100 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Støttefunksjoner	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	9 930 000	10 288 000	10 031 000	9 929 000	9 929 000	9 929 000
Endring fra året før/behov			-257 000	-102 000	0	0

Tabell 23: Rammer støttefunksjoner – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Rammene for 2013 medfører en reduksjon i årsverk i enheten. Enhet for Støttefunksjoner leverer tjenester til de andre driftsenhetene, og har ingen egne inntekter.

Risør kommune er medeier i Aust-Agder kulturhistoriske senter, og kostnadene som følge av utbygging/ombygging der, belastes enhet for støttefunksjoner. De neste 8 årene vil dette utgjøre ca. kr. 230.000,- pr. år.

12.4.2 Andre driftsutfordringer

Enheten leverer tjenester til de andre driftsenhetene innen dokumentbehandling, budsjett, regnskap, lønn, personal og politisk sekretariat. De fleste i enheten er alene om den oppgaven/det ansvaret de har, og dermed også om fagkompetansen. En reduksjon i stillinger vil derfor få store konsekvenser for hvilke tjenester vi kan tilby de andre enhetene. Med dagens bemanning er det begrenset kapasitet til å drive utvikling utenom vanlig drift.

12.5 ENHET FOR HABILITERINGSTJENESTER

12.5.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 840 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 330 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Habilite ring	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	32 514 000	33 619 000	32 780 000	32 447 000	32 447 000	32 447 000
Endring fra året før/behov			-839 000	-333 000	0	0

Tabell 24: Rammer habiliteringstjenesten – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Det er en stadig utfordring at enhetens budsjett i all hovedsak er lønninger. I de siste årene har lønningen økt mer enn hva prosentvis økningen i rammen. Dette betyr at dersom man ikke kan øke inntektene så vil det bety nedbemanning, noe som igjen er vanskelig fordi så stor del av årsverkene er knyttet opp mot særlig ressurskrevende tjenester og salg.

Kommunen er blitt svært avhengig av tilskudd fra staten og/eller salg.

12.5.2 Andre driftsutfordringer

Statlige overføringer

Enheten har godt og vel 74 årsverk i bemanningsplanen, dette er ekskl. BPA¹⁵-er. Viser for øvrig til plan for habiliteringstjenesten for ytterligere informasjon om enhetens finansieringsgrunnlag.

<http://www.risor.kommune.no/Filnedlasting.aspx?MIId=92&FIId=118>

¹⁵ Brukerstyrt personlig assistent

Salg til andre kommuner

Slik det ser ut per nå vil enheten fra 2013 få reduser antall salg. Situasjonen er den at Tvedestrand har sagt opp sin avtale, samt at Vegårshei ikke effektuerte inngått avtale.

Inntektene vil en til en viss grad kompenseres med at volumet på salg til Åmli og Gjerstad øker.

Samarbeid på tvers i kommunen

Enheten har vært sterkt involvert i flere saker som går på tvers i mellom enhetene skole/kvalifisering/HAB. Dette er saker som gjelder barn/ungdom i skolealder. Dette har vært meget lærerikt og interessant, og har vist at kommunen har oppnådd mye ved å ha en tversgående organisasjon hvor enhetslederne kjenner til hverandres utfordringer og kompetanse. Enheten er klar til å kunne bidra i blant annet tidlig intervensjons prosjekt og er også villig til å være med på å iverksette/gjennomføre organisatoriske grep for definerte brukergrupper.

12.6 ENHET FOR OMSORG

12.6.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 2,2 mill i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 860 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Omsorg	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	83 560 000	86 509 000	84 350 000	83 493 000	83 493 000	83 493 000
Endring fra året før/behov			-2 159 000	-857 000	0	0

Tabell 25: Rammer omsorg – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

12.6.2 Andre driftsutfordringer

Kapasitet

Ved innflyttingen i ”Nye Frydenborg” 2002 hadde omsorg i underkant av 300 brukere/pasienter. I dag har enheten i underkant av 500 brukere/pasienter. Enheten har færre årsverk enn for 10 år siden. Samlokaliseringen av tjenestene er nøkkelen til at pasientstrømmen likevel har vært håndtert på en god måte.

Inntekter fra oppholdsbetaling

Økonomisk betyr utviklingen av en større pasientturnover at oppholdsbetalingen er under press. Riktignok ser vi at flere har høyere inntekt, men det kompenserer ikke for antall reduserte langtidsliggedøgn.

Samhandlingsreformen

Se kommentarer i avsnitt 10.2.

12.7 ENHET FOR KULTUR

12.7.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 300 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 120 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Kultur	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	11 842 000	12 222 000	11 917 000	11 796 000	11 796 000	11 796 000
Endring fra året før/behov			-305 000	-121 000	0	0

Tabell 26: Rammer kultur – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

12.7.2 Andre driftsutfordringer

Tilskudd

Rammene er en utfordring i forhold til forventninger. Ikke minst i forhold til ulike tilskudd. Det er ikke planlagt noen økning i tilskudd til festivaler, lag og foreninger eller andre frivillige i forhold til budsjett 2012 og det vil være vanskelig å gi tilskudd til nye etableringer av kulturelle aktiviteter.

Risør kunstepark

I vedtak 2012 ønskes en opptrapping i Risør Kunstepark ved å øke tilskuddet med kr 200 000,-. Dette er ikke lagt inn i budsjettet med de rammene som er. I så fall må annen aktivitet velges bort.

Den kulturelle skolesekken

Aktivitene i den en kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken må reduseres betraktelig. Det vil ikke legges inn egne midler i budsjettet. Det kan kun brukes statlige midler.

Kommunale tjenester

Risør bibliotek har redusert med 0,5 årsverk og har stengt en formiddag i uken. Ungdomstjenesten har ikke iverksatt en planlagt ansettelse av en ungdomsaktivitør og kan derfor ikke øke sin aktivitet på forebygging.

Både Risør Turistkontoret og Frivilligsentralen vurderer sine aktiviteter og sine leieforhold for mulige innsparinger. SLT modellen vil i 2013 kreve hel eller delfinansiering av Risør kommune, avhengig av om man får ytterligere tilskudd i 2013. Uansett vil tilskuddet fra KRÅD (kriminalforebyggende råd) være halvert i forhold til 2012.

Utviklingen er bekymringsfull i forhold til bruk av kulturelle opplevelser som et ledd i ønsket om en forbedring av folkehelsen. Risør kommune må i 2013 i realiteten redusere alle tilskudd og tiltak.

Regionplan Agder 2020

Risør vil ha mange utfordringer som i stor grad samsvarer med Regionplan Agder 2020 sitt utkast til strategiske dokument "Opplevelser for livet". For Risør vil dette være:

- Skape stabile rammevilkår for utvikling og drift av kulturelle møteplasser (herunder festivaler), og forsterke/etablere samarbeidsarenaer mellom næringsliv og kulturliv
- Sørge for gode betingelser for kunstnere og kulturarbeidere, og tilrettelegge for utøvende virksomhet.
- Satse på kultur, i et folkehelseperspektiv, som ett av flere virkemidler som kan bidra til å styrke levekår.
- Satse på barn og unge som en viktig målgruppe for Risørs kultursatsing.
- Finne en god balanse mellom vern og utvikling av Risør. Styrke byens rolle som opplevelsesarena.
- Arbeide strategisk med opplevelses- og reiselivsutvikling og styrke Risør som turistdestinasjon for inn- og utland. Forsterke koblingene mellom reiseliv og kultursektoren.

12.8 ENHET FOR PLAN OG BYGGESAK

12.8.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 40 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 10 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Plan og byggesak	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	1 420 000	1 541 000	1 503 000	1 488 000	1 488 000	1 488 000
Endring fra året før/behov			-38 000	-15 000	0	0

Tabell 27: Rammer plan og byggesak – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Enheten har ingen mulighet til å styre inntektene utover at gebyrene kan økes innenfor selvkostprinsippet. Historisk har enheten aldri at høyere inntekter på byggesak enn 1 200 000,- til 1 500 000 i perioden 2008 til 2011. For 2012 ligger budsjettet på 2 100 000,- pga. store byggesaker på Holmen og Flisvika. Det er ikke realistisk at inntjeninga vil bli så høy i 2013.

Det er i hovedsak økte lønns- og pensjonskostnader har ført til at enheten over tid har fått for høye kostnader i forhold til inntekter. Dette er svært problematisk da det i beste fall utgjør en ubalanse på 500 000,- forutsatt en inntjening på kr. 1 700 000,-. Ettersom budsjettet skal være realistisk, oppstår det et dilemma; budsjettet kan balanseres med for høye inntekter, men dette er ikke realistisk og heller ikke tillatt.

Et såkalt ”ostehøvelkutt” i enheten utgjør små summer (38 000,-) og kan håndteres forutsatt en inntekt på kr. 2 100 000,-, men den virkelige utfordringen er ubalansen mellom inntekter og utgifter på byggesak.

12.8.2 Andre driftsutfordringer

Enheten har 7 ansatte og begrensa kapasitet til å være med i prosjekter utenom vanlig drift. Vi har også fått tillagt planoppgaver som ikke lå til enheten tidligere uten at det er tilført økt bemanning. Enheten må derfor prioritere strengt hvor mange prosjekter vi kan delta i. I 2012 og 2013 vil vår nødvendige deltakelse i

kommuneplanarbeidet få konsekvenser som økt saksbehandlingstid og lavere inntjening.

Bygningsvern er en del av enhetens viktige oppgaver da Risør er en vernet by. Her burde innsatsen vært mye større, både overfor huseiere og overfor håndverkere. I tillegg er det behov for mer kompetanse internt.

Boplikt sorterer under jordbrukssjefen. Landbruksoppgavene er imidlertid lovpålagt og prioriteres foran. Det er et stort behov for at bopliktspørsmålet løftes som en sak i kommuneplanarbeidet for at påfølgende saksbehandling skal bli enklere og mindre konfliktykt.

12.9 ENHET FOR EIENDOM OG TEKNISKE TJENESTER

12.9.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 630 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 250 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Eiendom og tekniske tjenester ¹	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	24 205 000	25 065 000	24 440 000	24 192 000	24 192 000	24 192 000
Endring fra året før/behov			-625 000	-248 000	0	0

Tabell 28: Rammer eiendom og tekniske tjenester – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Generelt er driftsbudsjettene for små i forhold til å opprettholde en tilfredsstillende vedlikeholdsstandard på veier og bygg. I gjennomsnitt har innbyggerne høye forventninger til drifts- og vedlikeholdsstandard på bygg, veier og grøntanlegg. Med gjeldende driftsrammer er det ikke mulig for enheten å oppfylle disse kravene.

12.9.2 Andre driftsutfordringer

Bemanning

Enheten har i lengre tid vært underbemannet samtidig som ønske og behov for å gjennomføre prosjekter har vært høyt. Dette har ført til et stort etterslep både ift. driftsoppgaver og gjennomføring av prosjekter.

Framdriften totalt er således noe i etterkant i forhold til forutsatt program.

Overvann parkeringsplass Tjenna

Deler av parkeringsplassen har svært dårlige grunnforhold og har de senere år fått setninger som fører til overvann på plassen ved intensive regnskyl. Primo august 2012 oppsto et ekstremt regnskyl som førte til skader på flere kjøretøy. Hendelsen aktualiserer behovet for å gjennomføre tiltak som kan føre til varige og stabile forhold. Det vil derfor bli laget en skisse for mulige løsninger høsten 2012. Et spørsmål vil i denne sammenhengen være om noe av parkeringsområdet bør fjernes til fordel for et åpent vannspeil. Reduksjon av parkeringsplasser på Tjenna, vil aktualisere bygging av fjellanlegg for parkering i Urheia. Se punkt 7.6.2.

12.10 ENHET FOR BARNEHAGE OG BARNESKOLE

12.10.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 2,1 mill i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 830 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Barnehage og barneskole	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	81 225 000	84 134 000	82 034 000	81 201 000	81 201 000	81 201 000
Endring fra året før/behov			-2 100 000	-833 000	0	0

Tabell 29: Rammer barnehage og barneskole – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Rammen for 2013 betyr en reduksjon på ca 3,7 lærerstillinger eller noen færre lærerstillinger kombinert med reduksjon i assistentstillinger. Barnehagene har bemanningsnormer. Det betyr at hver avdeling skal ha en godkjent bemanning. Skolen har ikke bemanningsnormer pr. klasse. Det betyr at det aller meste av kuttene kommer i skoledelen. Virkningen for kommende år kan la seg løse innenfor barneskolene da elevtallet går noe ned. Assistentbruken i skolen vil måtte reduseres ytterligere. Ser vi dette videre fremover i perioden, vil barneskolenes elevtall sannsynligvis ikke bli ytterligere redusert. Nedgangen vi har hatt vil gradvis bli overført til ungdomsskolen. De årlige innstrammingene merkes. Det meste av økonomien er knyttet til stillinger og lønn. Der kommer kuttene. Kvaliteten skal likevel opprettholdes og helst forbedres.

I barnehagesektoren vil innfasing av de vedtatte to nye avdelingene ved Fargeskrinet barnehage føre til noe høyere driftsutgifter. Men de erstatter i utgangspunktet dem som ble lagt ned i gamle Randvik barnehage. Det er ikke regnet med noen stor økning i barnetallet i denne gruppen i perioden ifølge de prognosene som foreligger.

12.10.2 Andre driftsutfordringer

Videreutdanning for lærere er et viktig tiltak. Større krav for å få undervise i grunnskolen er vedtatt. Dette berører i første omgang dem som er nytilsatt, men stiller også større krav til alle som underviser. Det er avgjørende at lærerne får et stabilt, forutsigbart, årlig tilbud på sentrale fagområder. Antall kvalifiserte til lærerstillinger har gått ned. Mye kompetanse har gått ut ved pensjonering av eldre lærere.

LP – modellen skal fases inn i skolen etter vedtatt 3 årsplan. Det samme skal Kvellomodellen i barnehagene. Det er krevende å få til veiledningsbiten fra PPT når to ulike store tiltak innføres samtidig. Likevel tror vi at det som er vedtatt er gode valg. Systemarbeid, som dette er, har vært etterlyst fra skolene og barnehagenes side. Nå kommer det.

Samarbeidet med Habilitering om elever med sterk avvikende atferd har vært både en suksess og en stor utfordring. Tidlig innsats, kombinert med tverrfaglighet, kan hjelpe oss med å redusere “ Gruppe 10 “ elevene som vi alltid vil ha noen av blant oss. Vi må utvikle samarbeidskompetanse på tvers.

12.11 ENHET FOR UNGDOMSKOLE OG VOKSENOPPLÆRING

12.11.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 700 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 280 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Ungdomskole og VIRK	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	27 299 000	28 203 000	27 499 000	27 220 000	27 220 000	27 220 000
Endring fra året før/behov			-704 000	-279 000	0	0
Valgfag			183 000	367 000	467 000	467 000
Ny ramme		28 203 000	26 978 000	27 308 000	27 687 000	27 687 000

Tabell 30: Rammer ungdomsskole og voksenopplæring – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Rammen for 2013 medfører en reduksjon på 1,6 stilling for ungdomsskolen og en stilling for voksenopplæringen fra høsten 2013 gitt samme elevtall. Det medfører et redusert tilbud for elevene. Samtidig satser staten på ungdomstrinnet gjennom st.m.22, og det utarbeides egen strategi for satsing på klasseledelse, regning, lesing og skriving.

Rammene framover viser en årlig innstramming. Elevtallet holder seg stabilt i perioden, samtidig som timetallet skal utvides når valgfag innføres. Krav og forventninger fra sentralt og kommunalt nivå vil sannsynligvis være de samme. Effektiviseringstiltak vil gå ut over kvaliteten.

12.11.2 Andre driftsutfordringer

Økt husleie på voksenopplæringa skal innarbeides i ordinær drift. Deler av den økte husleie er satt av sentrale, men summen blir noe høyere og dette må dekkes av enheten. Når dette sammenholdes med rammene, vil dette ha konsekvenser for drift langt ut over effektiviseringa som nye rom kan gi.

Kompetanse for kvalitet

Kompetanse for kvalitet er et viktig tiltak. Ungdomsskolen har to plasser. Tiltaket inkluderer ikke kompetanseheving for tilsatte i voksenopplæringa. Se også punkt 7.7.3.

12.12 ENHET FOR KVALIFISERING

12.12.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 790 000,- i budsjett for 2013. Kutt fra 2013 til 2014, vil etter foreløpig prognose være ca. kr. 300 000,-.

I tillegg til dette kan det komme kutt som følger av at andre kostnader øker mer enn det som er beregnet nå. Dette kan gjelde tilskudd til interkommunale samarbeid eller eksterne, eller svikt i salgsinntekter. I den grad dette er kjent nå, omtales det videre. Det er imidlertid sannsynlig at det vil komme endringer her etter hvert som budsjettet nærmer seg.

Kvalifisering	2012	2013-behov	2013	2014	2015	2016
Ramme	30 785 000	31 775 000	30 982 000	30 667 000	30 667 000	30 667 000
Endring fra året før/behov			-793 000	-315 000	0	0

Tabell 31: Rammer kvalifisering – beløpet for 2012 er i 2012 kroner og beløpene 2013-2016 er i 2012 kroner.

Netto utgifter innen enheten har økt de siste år. Slik det ser ut i dag vil økningen fortsatt være større enn økning i ramme. Pr. i dag er det vanskelig å se hvordan en skal kunne lage et forsvarlig budsjett innenfor gitte rammer i 2013 og årene som følger.

12.12.2 Andre driftsutfordringer

De fleste tjenester i enheten er lavt bemannet vurdert ut fra KOSTRA tall. Slik er også den subjektive opplevelsen blant de ansatte. Det gjøres en god jobb, men det er krevende å sette inn de ekstra tiltakene og de gode grepene som gir innsparing på sikt. Det er f.eks. ikke satt av ekstra midler for å drifte prosjektet "Tidlig inngripen i Risør kommune". Dette er et prosjekt hvor enhet for kvalifisering er en av to enheter som står for gjennomføringen.

Barnevernet i Risør har i likhet med resten av landet hatt betydelige økninger i utgifter. For Risør kommune slår dette blant annet ut i kostnadskrevende omsorgstiltak. Gjennomgående er dette tiltak som varer over mange år og fører til løpende utgifter som ikke kan velges bort.

Arbeidet med bosetting av flyktninger har vært utført på en god måte over mange år. Nå ser vi en økning i utgifter, og en lavere andel bosatte som uten videre blir økonomisk selvhjulpne. Noe av bakgrunnen ligger i et generelt "smalt arbeidsmarked" med relativt stort behov for "utpendling". Bystyret har så langt ikke vedtatt bosetting for 2013 og videre, men det synes nødvendig å øke bemanningen eller få til en intern "kjøp av tjenester" for i enda bedre grad å imøtekomme utfordringene.

Det er enda litt uklart hvordan samhandlingsreformen, evt. nye interkommunale samarbeid og endringer innen lovverk og krav vil slå ut for enheten. På sikt er det grunn til å tro at satsingen innen levekår og tidlig inngripen vil gi positive utslag, men erfaringer tilsier at det er for tidlig å forvente store utslag allerede i økonomiplanperioden.

13) Oppsummering og konklusjon

Handlingsprogrammet som legges frem for perioden 2013 til 2016 er først og fremst et forsøk på å rydde i aktiviteter som allerede er vedtatt gjennomført i perioden. Som dokumentet viser, er det allerede før dette handlingsprogrammet behandles lagt sterke føringer på kommunens aktivitet i perioden.

Rådmannen mener det er et stort behov for å rydde og prioritere i tiltak, både fordi den kommunale organisasjonen har begrenset kapasitet til gjennomføring, og fordi det er ønskelig at det er ledig kapasitet til å sette i gang tiltak som vil komme ifm. revisjon av kommuneplanen.

I tillegg til å rydde i “gamle” vedtak, foreslår rådmannen noen nye. Antallet er begrenset til et minimum, og tiltakene er nøye vurdert. Utredninger og tiltak som foreslås som nye, er i stor grad aktiviteter som har ligget i kortene en stund, og nå fremmes til faktiske vedtak.

Økonomiplanen bærer også preg av at kommunen vil mer enn administrasjonen klarer å gjennomføre. Mange tiltak har store beløp stående som ubrukte lånemidler fordi bevilgningene kommer før (og til dels lenge før) tiltaket kommer til gjennomføring. Rådmannen vil komme tilbake til denne utfordringen ifm. 2.tertialrapport i 2012, og i budsjettet for 2013.

Når det gjelder driftsdelen av økonomiplanen, er rammene trange som vanlig. Overgangen fra 2012 til 2013 blir spesielt vanskelig fordi deler av driften i 2012 er finansiert fra fond (kr. 1,5 mill i omsorgsenheten). I økonomiplanen har hver enkelt enhet kommentert utfordringene for budsjettet i 2013 så langt disse er kjent, flere og mer utfyllende kommentarer vil komme i budsjettet.

Med dette legger rådmannen frem et handlingsprogram for perioden 2013-2016, og en økonomiplan for samme periode som er i balanse.

Vedlegg 1: Utskiftingsplan biler og utstyr

	Årsmode	Ferdig avskrevet i	Byttes i 2012	2013	Planlagt utskifting	
					2014	2015
Skjærgårdstjenesten - liten båt	1986	2001				kr 170 000
Liten lastebil	1994	2004	kr 600 000			
Ht spylar	1994	2009			kr 400 000	
Feiemaskin	2000	2010		kr 1 250 000		
Nissan	2001	2011				kr 400 000
Traktor	2002	2012			kr 700 000	
Suzuki	2003	2013				kr 250 000
Snøfres	2003	2013				kr 100 000
Feievals	2003	2013				kr 100 000
Gressklipper	2004	2014				kr 50 000
SUM			kr 600 000	kr 1 250 000	kr 1 100 000	kr 500 000
					kr 620 000	

Vedlegg 2: Fordeling av tiltak og utredninger

Oversikten viser en skjematisk oversikt over alle prioriterte tiltak. Tiltakene markert med rødt “er i gang”, de oransje styres av forhold vi ikke har kontroll på, de grønne er “høyt prioritert”. De sorte “kan avventes noe, mens tiltakene som er markert med grått “nedprioriteres nå”.

Tiltakene er også fordelt på enheter og satsingsområder, samt rangert innenfor hver av disse. Det betyr at tiltak som ligger et stykke ned på listen, kan være topp prioritert i en enhet.

I enhetsoversikten er de grønne rutene tiltak der enhet for eiendom og teknisk skal “bygge” eller “grave”, mens andre involverte enheter er oransje.

Satsingsområdene er marker med blått, og tiltakene er også prioritert innenfor disse.

Forkortinger i tabellen er som vist under:

RÅD/STAB	- Rådmann og rådmannens stab
STF	- Støttefunksjoner
HAB	- Habiliteringstjenesten
OMS	- Omsorg
KUL	- Kultur
BYG	- Plan og byggesak
TEK	- Eiendom og teknisk drift
BHS	- Barnehage og barneskole
UNG	- Ungdomsskole og voksenopplæring
KVA	- Kvalifisering
B&L	- Bog og levekår
INF	- Infrastruktur
KOK	- Kunst og kultur
NÆR	- Næringsutvikling
REI	- Reiseliv
SEN	- Sentrumsutvikling
SKO	- Skole
DIV	- Diverse, her markeres tiltak og utredninger som ikke passer inn i noen av satsingsområdene

Den første tabellen viser rådmannens innstilling – den andre tabellen viser tiltakene i endelig vedtak.

Pri	Tema	Tiltak / utredninger fordelt på enheter										Tiltak / utredninger fordelt på satsingsområder							
		RÅD/STAB	STF	HAB	OMS	KUL	BYG	TEK	BHS	UNG	KVA	B&L	INF	KOK	NÆR	REI	SEN	SKO	DIV
1.	Sønedeled skole							1	1									1	
2.	Risørhuset					1		2						1			1		
3.	Rehabilitering Sandnes			1				3				1						2	
4.	Leiekontrakt VIRK									1									
5.	Scanning av eiendomsarkivet						1												1
6.	Mobildekning DDA	1																	2
7.	Utredning felles barneverntjeneste										1	2							
8.	SLT arbeidet					2					2	3							
9.	Beiteprosjektet						2						1						
10.	FV416	2											2						
11.	E18	3											3						
12.	Beyond Risør	4				3								2					
13.	Kunstparken					4								3					
14.	IKT til politikere	5																	3
15.	Ny kirkegård og minnelund							4				4	4						
16.	Buvikveien & Ny fiskerihavn	6						5					5				2		
17.	Tangengata vann og avløp	7						6					6				3		
18.	Prestebolig	8						7					7						4
19.	Kommuneplan	9		2	1	5	3	8	2	2	3	5	8	4	1	1	4	3	
20.	Oppvekstplan					6			3	3	4	6	9	5				4	
21.	Næringsplan	10												6	2	2			
22.	Kompetanseplan	11	1	3	2	8	4	9	4	4	5								5
23.	Vann og avløp Hødnebo							10					10						
24.	Risør barneskole inkl. ENØK-tiltak							11	5			7	11					5	
25.	Dagtilbud psykiatri (nye lokaler, årsverk og hjelpemiddellager)				3			12				8	12						
26.	Oppgradering av rensesanlegget på Røed og Bossvik-Hjembu-Røed							13				9	13						
27.	Utredning av behov for omsorgsboliger	12			4							10	14						
28.	Parkeringsanlegg	13						14				11	15		3	3	5		
29.	Samhandlingsreformen - Forebygge innleggelser på sykehus				5							12							
30.	Kompetanse for kvalitet								6	5								6	
31.	Bedring av oppvekst- og læringsmiljø	14		4					7	6	6	13						7	
32.	Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester							15					16						6
33.	Utvidelse Fargeskrinet barnehage							16	8			14	17						
34.	Utbedring av Kvernveien							17				15	18						
35.	Vann og avløp Gjernes	15						18				16	19						
36.	Det historiske Risør	16				9	5							7		4	6		
37.	Moen	17				10	6							8		5	7		
38.	Stangholmen	18										17	20		4	6			
39.	Næringsarealer	19						19					21		5				
40.	Tilpasning av Linken bygget			5				20				18	22						
41.	Forsterkede boliger for bostedsløse	20						21			7	19	23						
42.	Rehabilitering Skansen					11		22				20	24	9			8		
43.	Etterslep maskiner og utstyr							23					25						7
44.	Utstyr parkeringsordningen							24				21	26						
45.	Miljøfyrtårn							25				22							
46.	Landbruk i fokus					7						23			6				
	Kartlegging av oppgraderingsbehov; løkker og lekeplasser																		
	Nytt verksted og brannstasjon																		
	Torvet																		
	Plan for avvikling av uønsket deltid																		
	Evaluerer av seniortiltak																		
	Bio-varme Moland øst																		
	Tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær																		
	Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg																		
	Barasjer til beboere i Orreveien ressursent																		
	Vann og avløp Røysland krets																		
	Evaluerer av politisk organisering																		
	Bandvik barnehage - utredning av 1-2 nye avdelinger																		
	Båthavn Sønedeled - Jeppestrand																		
	Utdelere utvikling av frisklivssentral																		
	Kyststi fra Flisvika til Randvik																		
	Antall tiltak	23	4	7	7	11	7	34	9	6	7	32	35	9	7	6	11	8	11

Tabell 32: Prioritering av tiltak og utredninger i rådmannens innstilling.

Pri	Tema	Tiltak / utredninger fordelt på enheter										Tiltak / utredninger fordelt på satsingsområder							
		RÅD/STAB	STF	HAB	OMS	KUL	BYG	TEK	BHS	UNG	KVA	B&L	INF	KOK	NÆR	REI	SEN	SKO	DIV
1.	Sønedeled skole							1	1									1	
2.	Risørhuset					1		2						1			1		
3.	Rehabilitering Sandnes			1				3				1							
4.	Leiekontrakt VIRK									1								2	
5.	Scanning av eiendomsarkivet						1												1
6.	Mobildekning DDA	1																	2
7.	Utredning felles barneverntjeneste										1	2							
8.	SLT arbeidet					2					2	3							
9.	Beiteprosjektet						2						1						
10.	FV416	2											2						
11.	E18	3											3						
12.	Beyond Risør	4				3								2					
13.	Kunstparken					4								3					
14.	IKT til politikere	5																	3
15.	Ny kirkegård og minnelund							4				4	4						
16.	Buvikveien & Ny fiskerihavn	6						5					5				2		
17.	Tangengata vann og avløp	7						6					6				3		
18.	Prestebolig	8						7					7						4
19.	Kompetanse for kvalitet								2	2								3	
20.	Kommuneplan	9		2	1	5	3	8	3	3	3	5	8	4	1	1	4	4	
21.	Oppvekstplan					6			4	4	4	6	9	5				5	
22.	Næringsplan	10				7								6	2	2			
23.	Kompetanseplan	11	1	3	2	8	4	9	5	5	5								5
24.	Risør barneskole inkl. ENØK-tiltak							10	6			7	10					6	
25.	Vann og avløp Hødnebo							11					11						
26.	Dagtilbud psykiatri (nye lokaler, årsverk og hjelpemiddellager)				3			12				8	12						
27.	Oppgradering av renseanlegget på Røed og Bossvik-Hjembu-Røed							13				9	13						
28.	Utredning av behov for omsorgsboliger	12			4							10	14						
29.	Landbruk i fokus						5					11			3				
30.	Parkeringsanlegg	13						14				12	15		4	3	5		
31.	Samhandlingsreformen - Forebygge innleggelser på sykehus				5							13							
32.	Kartlegging av oppgraderingsbehov; løkker og lekeplasser							15				14	16				6		
33.	Bedring av oppvekst- og læringsmiljø	14		4					7	6	6	15						7	
34.	Utvidelse Fargeskrinet barnehage							16	8			16	17						
35.	Utbedring av Kvernveien							17				17	18						
36.	Vann og avløp Gjernes	15						18				18	19						
37.	Det historiske Risør	16				9	6							7		4	7		
38.	Moen	17				10	7							8		5			
39.	Stangholmen	18						19				19	20		5	6			
40.	Næringsarealer	19						20					21		6				
41.	Tilpasning av Linken bygget			5				21				20	22						
42.	Forsterkede boliger for bostedsløse	20						22			7	21	23						
43.	Rehabiliter Skansen					11		23				22	24	9			8		
44.	Etterslep maskiner og utstyr							24					25						6
45.	Utstyr parkeringsordningen							25				23	26				9		
46.	Miljøfyrtårn							26				24							
47.	Bandvik barnehage - utredning av 1-2 nye avdelinger							27	9			25	27					8	
48.	Oppgradering av kommunale areal - øyer							28					28						
49.	Økning av andel sykepleiere				6							26							7
50.	Bio-varme Moland øst	21											29						
51.	Tilrettelegging for bobiler i sentrum							29					30			7	10		
52.	Evaluer av politisk organisering	22																	8
	Nytt verksted og brannstasjon																		
	Torvet																		
	Plan for avvikling av uønsket deltid																		
	Evaluer av seniortiltak																		
	Tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær																		
	Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg																		
	Barasjer til beboere i Orreveien ressursent																		
	Vann og avløp Røysland krets																		
	Båthavn Sønedeled - Jeppestrand																		
	Ny Risørbok ifm. 300-års jubileet																		
	Oppgradering av IT utstyr i skolene																		
	Ungt Entreprenørskap i skolene																		
	Psykisk helse - barn og unge i skolen																		
	Yidere utvikling av frisklivssentral																		
	Kyststi fra Flisvika til Randvik																		
	Antall tiltak	24	4	7	9	12	7	36	11	9	8	34	39	10	7	7	12	11	12

Tabell 33: Prioritering av utredninger og tiltak i bystyrets vedtak.